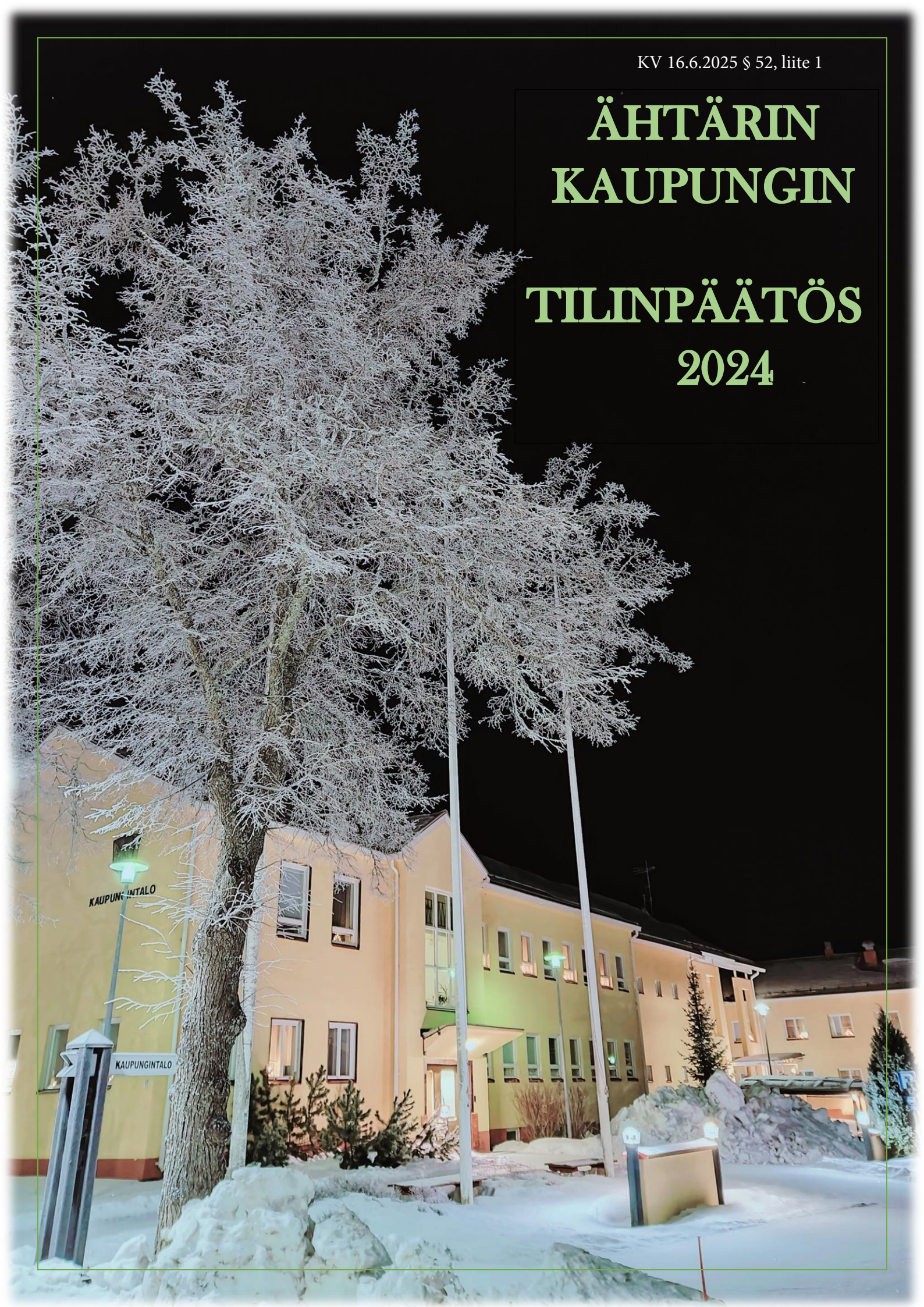

ÄHTÄRIN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2024

Ähtäri

Sisällysluettelo

1 Johdanto	5
2 Tilinpäätöskokonaisuus	5
2.1 Tilinpäätöstä koskevat säännökset	5
2.2 Tilinpäätöksen sisältö	5
3 Tilinpäätösasiakirja	5
3.1 Tilinpäätös	5
3.2 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	5
4 Toimintakertomus	6
4.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset	6
4.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	6
4.2.1 Kaupunginjohtajan katsaus	6
4.2.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	9
4.2.3 Yleinen talouden kehitys	14
4.2.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	14
4.2.5 Kaupungin henkilöstö	15
4.2.6 Ympäristötekijät	15
4.3 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä	19
4.4 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	21
4.5 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	27
4.5.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	27
4.5.2 Toiminnan rahoitus	28
4.6 Rahoitusasema ja sen muutokset	29
4.7 Kokonaistulot ja –menot	30
4.8 Konsernin toiminta ja talous	31
4.8.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	31
4.8.2 Konsernin toiminnan ohjaus	32
4.8.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	41
4.8.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	43
4.8.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	44
4.9 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	47
4.9.1 Tilikauden tulosten käsittely	47
4.9.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	47
5 Toteutumisvertailu	48
5.1 Vaalit	48
5.2 Tilintarkastus	48
5.3 Kaupunginvaltuusto	49
5.3.1 Kaupunginhallitus	49
5.3.2 Yleishallinto	52
5.3.3 Talous- ja ICT-osasto	52
5.3.4 Hallinto-osasto	53
5.3.5 Kasvu- ja elinvoimatyöryhmä	53
5.3.6 Työllisyysmäärärahat	54

5.3.7 Kaavoitus	55
5.4 Maaseututoimi	55
5.5 Perusturva	56
5.6 Sivistystoimi	58
5.6.1 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta.....	58
5.6.2 Opetustoimi.....	59
5.6.3 Kaupunginkirjasto.....	61
5.6.4 Kulttuuritoimi	63
5.6.5 Nuorisotoimi	67
5.6.6 Liikuntatoimi.....	69
5.6.7 Aamu- ja iltapäivätoiminta.....	72
5.6.8 Varhaiskasvatus	74
5.6.9 Joukkoliikenne	76
5.6.10 Palkkahallinto	77
5.6.11 Henkilöstöhallinto.....	77
5.7 Tila- ja infrapalveluiden lautakunta	78
5.7.1 Tila- ja infrapalveluiden yhteiset kustannukset.....	79
5.7.2 Infrapalvelut.....	79
5.7.3 Yksityistiet	80
5.7.4 Tilapalvelut	81
5.7.5 Viranomaispalvelut.....	83
5.7.6 Ruokapalvelut	83
6 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	84
6.1 Valtiotulojen erittely	85
6.2 Valtionosuuksien erittely	86
6.3 Investointien toteutuminen 2024.....	87
6.4 Rahoitusosan toteutuminen	92
6.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvion toteutumisesta	93
7 Tilinpäätöslaskelmat	94
7.1 Tuloslaskelma	94
7.2 Rahoituslaskelma (1000 €)	94
7.3 Tase 31.12.2024.....	96
7.4 Konsernituloslaskelma (1000€)	97
7.5 Konsernin rahoituslaskelma (1000€)	98
7.6 Konsernitase (1000 €).....	99
8 Tilinpäätöksen liitetiedot.....	100
8.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot	100
8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet.....	100
8.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	100
8.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	102
8.2.1 Verotulojen erittely	102
8.2.2 Valtionosuuksien erittely	102
8.2.3 Palvelujen ostojen erittely	102

8.2.4 Käyttöomaisuuslajit ja niiden poistoajat	103
8.2.5 Pakollisten varausten muutokset (1000€)	106
8.2.6 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntituotot ja -tappiot.....	106
8.2.7 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	106
Satunnaiset ympäristökulut (4.2.6 Ympäristötekijät, sivu 17.)	107
8.2.8 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	107
8.3 Tasetta koskevat liitetiedot	107
8.3.1 Arvonkorotukset (1000€)	107
8.3.2 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	108
8.3.3 Maa- ja vesialueet erittely	109
8.3.4 Pysyvien vastaavien sijoitukset.....	109
8.3.5 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt.....	110
8.3.6 Saamisten erittely	111
8.3.7 Rahoitusarvopaperit	112
8.3.8 Oman pääoman erittely	113
8.3.9 Pitkäaikaiset velat	113
8.3.10 Lainat	114
8.3.11 Pakolliset varaukset (1000 €).....	114
8.3.12 Vieras pääoma (1000€)	115
8.3.13 Muiden velkojen erittely	115
8.3.14 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.....	116
8.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot.....	116
8.4.1 Vakuudet	116
8.4.2 Leasing- ja vuokravastuiden yhteismäärä (1000€).....	116
8.4.3 Vastuusitoumukset (1000€)	117
8.4.4 Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista (1000€).....	117
8.4.5 Muut taloudelliset vastuut (1000€)	117
8.4.6 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.....	118
8.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot.....	119
8.5.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.	119
8.5.2 Henkilöstökulut.....	119
8.5.3 Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	119
8.5.4 Tilintarkastajan palkkiot	119
8.5.5 Liiketoimet intressitahojen kanssa	120
9 Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat.....	121
10 Luettelot ja selvitykset.....	122
11 Allekirjoitukset ja merkinnät.....	123

1 Johdanto

Kuntalain mukaan kunnat noudattavat kirjanpidossaan ja tilinpäätöksessään kirjanpitolakia soveltuvin osin. Kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tarkoituksena on antaa oikea ja riittävä kuva kunnan toiminnasta ja taloudesta.

2 Tilinpäätöskokonaisuus

2.1 Tilinpäätöstä koskevat säännökset

Tilinpäätöksen laadinnasta on säännökset kuntalaissa ja kirjanpitolaissa. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajientarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. (KuntaL 113.1 §). Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

2.2 Tilinpäätöksen sisältö

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan on sisällytettävä tilinpäätökseensä tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

3 Tilinpäätösasiakirja

3.1 Tilinpäätös

Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset. Tilinpäätökseen kuuluvien asiakirjojen on oltava selkeitä ja tilinpäätöksen on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus (KPL 3:1.4 §).

3.2 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöstä varmentavia asiakirjoja ovat tase-erittelyt (KPL 3:13 §), joiden laatimisesta on annettu ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaoston Kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimista koskevassa yleisohjeessa.

4 Toimintakertomus

4.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain 113 §:n mukaan toimintakertomus on osa kunnan virallista tilinpäätöstä. Toimintakertomuksen antamisesta vastaa kunnanjohtaja ja kunnanhallitus.

Toimintakertomuksen erityisenä tehtävä on selvittää valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet hyväksytään talousarviossa ja -suunnitelmassa.

Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin tuloslaskelmassa, taseessa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

4.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

4.2.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Kuntatalouden näkökulmasta vuosi 2024 oli haastava. Kuntaliiton laatiman vuoden 2024 tilinpäätös-analyysin mukaan kuntatalouden tila heikkeni aiemmasta vuodesta, mutta pahimmat pelot jäivät kuitenkin toteutumatta. Kuntataloutta on yleisesti haastanut verotulojen aleneminen muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Kuntien tuloihin ja menoihin välittyivät myös heikko suhdannekehitys, valtionosuuksien pieneneminen 250 miljoonalla eurolla sekä kasvaneet korkokustannukset.

Ähtärissä vuosi 2024 oli monella mittarilla muutosten vuosi, ja muutokset kohdistuivat niin toimintaan kuin henkilöstöön. Kaupungissa käytiin läpi johtotasolla henkilöstömuutoksia, kun kaupungin palveluksessa aloitti elokuussa uusi kaupunginjohtaja sekä talousjohtaja.

Kesäkuussa 2024 kaupungin talouteen kohdistui merkittäviä sopeuttamispaineita, kun kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2023 tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä tehdä 7,6 miljoonan euron alaskirjaukset kaupungin kirjanpidossa oleviin matkailun parissa toimivien kaupungin konserniyhtiöiden laina- ja myyntisaataviin. Alaskirjauksen johdosta kaupungin tase painui noin 2,6 miljoonaa euroa alijäämäiseksi.

Kaupungin taseessa oli vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen vielä saatavia yhtiöiltä. Ähtärin Eläinpuisto Oy:n ja Hotelli Mesikämmen Oy:n yrityssaneerausmenettelyn perusteella kaupungin taseesta alaskirjattiin vuoden 2024 tilinpäätöksessä 1 944 332,95 euroa myyntisaamisia ja 298 625,16 euroa muita saamisia. Kaupungin taseeseen jää vielä em. yhtiöiden saneerausohjelmaehdotusten mukaiset saatavat. Lisäksi kaupungin taseeseen tehtiin 82 600,32 euron alaskirjaus Snowpanda Resort Ähtäri Zoo Oy:n saataviin johtuen yhtiön meneillään olevasta konkurssimenettelystä. Alaskirjauksen jälkeen kaupungin kirjanpidossa ei ole saamisia yhtiöiltä.

Kaupungin taseen alijäämäisyyden myötä oli selvää, että kaupungin talouden tervehdyttämiseksi taloutta on sopeutettava koko kaupunkikonsernin tasolla. Talouden sopeuttamisohjelmaa alettiin laatia heti alkusyksystä. Kuntalain 110 §:n mukainen taseen alijäämän kattamisvelvollisuus asetti raamit talouden sopeuttamisohjelman laatimiselle ja toimenpiteiden aikataululle. Sopeuttamisohjelman laadinnassa kaupungin talouden toimenpiteitä arvioitiin käyttötalouden tulojen ja menojen, kiinteistökulujen sekä verotulojen näkökulmasta. Varsinainen sopeuttamisohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa joulukuussa. Sopeuttamisohjelman toimenpiteillä arvioitiin saatavan noin 7,7 miljoonan euron säästöt vuoden 2028 loppuun mennessä.

Osana talouden sopeuttamistoimia kaupunginvaltuusto päätti marraskuussa 2024 tuloveroprosentin (+ 0,5 prosenttiyksikköä) ja kiinteistöveroprosenttien korottamisesta (+0,2 prosenttiyksikköä yleiseen kiinteistöveroon, vakituisiin asuinrakennuksiin, maapohjaan sekä muihin asuinrakennuksiin). Verojen korotuksilla arvioitiin saavutettavan n. 1 miljoonan euron lisätulo kaupungin verotuloihin vuodesta 2025 alkaen.

Konserniyhtiöiden toiminnan puolella suurimmat muutokset tapahtuivat matkailupuolen tytäryhtiöissä. Ähtärin Eläinpuisto Oy päätti syyskuussa taloudellisten haasteiden takia palauttaa Kiinasta vuokratun isopandakaksikon, Lumin ja Pyryn, takaisin Kiinaan. Pandojen palauttaminen tapahtui karanteenijakson jälkeen marraskuun lopussa. Ähtärin Eläinpuisto Oy ja Hotelli Mesikämmen Oy aloittivat yrityssaneerausmenettelyn marraskuun alussa. Saneerausohjelmaehdotukset on jätetty käräjäoikeudelle toukokuussa 2025 ja käräjäoikeuden päätöstä ohjelmaehdotusten hyväksymisestä odotetaan kesän 2025 aikana. Pandatalon kiinteistöstä vastannut Snowpanda Ähtäri Zoo Resorts Oy Ltd haettiin konkurssiin niin ikään marraskuun lopussa.

Vuosi 2024 oli myös hyvinvointialueiden toiminnan järjestämisessä toinen. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue on tällä hetkellä taloudellisten haasteiden edessä. Taloudelliset paineet vaikuttavat hyvinvointialueen palveluverkon järjestämiseen, mutta lopullisia päätöksiä Kuusiokuntien alueen palveluverkosta ei aluevaltuustossa ole vielä tehty. Palveluverkkopäätöksillä on olennainen vaikutus Ähtärin kaupungissa tarjottavien sote-palveluiden saatavuuteen.

Muita toiminnallisia muutoksia tulee tapahtumaan työllisyyspalveluiden järjestämisen osalta, kun työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille vuoden 2025 alusta. Muutokseen valmistautuminen alkoi jo vuoden 2023 aikana ja vuoden 2024 ajan Ähtäri oli mukana valmistelemassa työllisyysalue Kympin kuntayhtymän palveluita. Työllisyyspalveluiden siirtymisestä aiheutuneet lisäkustannukset katetaan pääsääntöisesti kunnille annettavalla valtionosuuden korotuksella, mutta samalla kasvanut kuntien vastuu työmarkkinatuen kuntaosuudesta aiheuttaa tulevaisuudessa todennäköisesti lisäkustannuksia. Lisäkustannusten kehitykseen voidaan kuitenkin vaikuttaa riittävän tehokkailla työvoimapolitiittisilla ratkaisuilla, joihin kunnilla on uudessa tilanteessa huomattavasti enemmän vaikutusvaltaa.

Investointien puolella vuoden 2024 saatiin käyttöön Otson uusi yhtenäiskoulu sekä uimahalli Loiske, jotka molemmat palvelevat kaupungin elinvoimaisuutta pitkälle tulevaisuuteen. Tuomarniemelle rakentuva Sedun ja Ähtärin lukion toisen asteen opintojen kampus täydentää kokonaisuutta valmistuessaan vuoden 2025 loppupuolella. Suurten investointien valmistuessa ei kaupungilla ole lähitulevaisuuden näköpiirissä suuria investointipaineita.

Ähtärin kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös osoittaa -2.809.497,43 euron alijäämää. Talousarviossa alijäämäksi arvioitiin muutoksineen -1.663.200 euroa. Verotulot ylittivät budjetoidun määrän noin 72.000 € ja samanaikaisesti valtionosuudet ylittivät budjetoidun määrän noin 1.000.000 €.

Toimintamenot olivat n. -1.591.600 euroa budjetoitua isommat ja toimintatulot n. 65.500 euroa budjetoitua suuremmat. Tulokseen vaikutti olennaisesti Ähtärin kaupungille joulukuussa myönnetty 1.000.000 euron harkinnanvarainen valtionosuuden korotus. Menopuolella kustannuksia nosti erityisesti ympäristötoimessa tehdyt toimenpiteet Lamminperänlammen puhdistamiseksi. Toimenpiteiden kustannusvaikutus kaupungille oli yhteensä n. 721.000 euroa. Ähtärin Eläinpuisto Oy:n ja Hotelli Mesikämmen Oy:n, sekä Snowpanda Resort Ähtäri Zoo Oy:n saatavien alaskirjauksen vaikutus kaupungin tulokseen oli yhteensä -2.282.958,11 euroa.

Ähtärin kaupungin lainakanta oli vuodenvaihteessa 50,9 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen määrä väheni noin 1,2 milj. € ja kunnan taseen edellisten tilikausien alijäämää on vuoden 2024 jälkeen noin 3,2 milj. euroa.

Etelä-Pohjanmaan maakunnan väestökehitys osoittaa pitkällä aikavälillä edelleen väestömäärän vähenemistä maakuntakeskusta ja sen lähiympäristöä lukuun ottamatta. Ähtärin kaupungin asukasluku oli vuodenvaihteessa Etelä-Pohjanmaan ylläpitämän seurannan mukaan 5221 henkeä, jossa vähennystä edelliseen vuoteen oli 94 henkilöä. Lasten määrä on vähentynyt viime vuosien aikana niin paikallisesti kuin kansallisestikin.

Ähtärissä väestön vähenemistä vuonna 2024 selittää eniten se, että kuolleita oli 42 henkeä enemmän kuin syntyneitä. Väkilukua alensi myös 21 hengen maan sisäinen muuttotappio. Maan rajojen ulkopuolelta muuttovoittoa paikkakunnalle saatiin 19 henkeä.

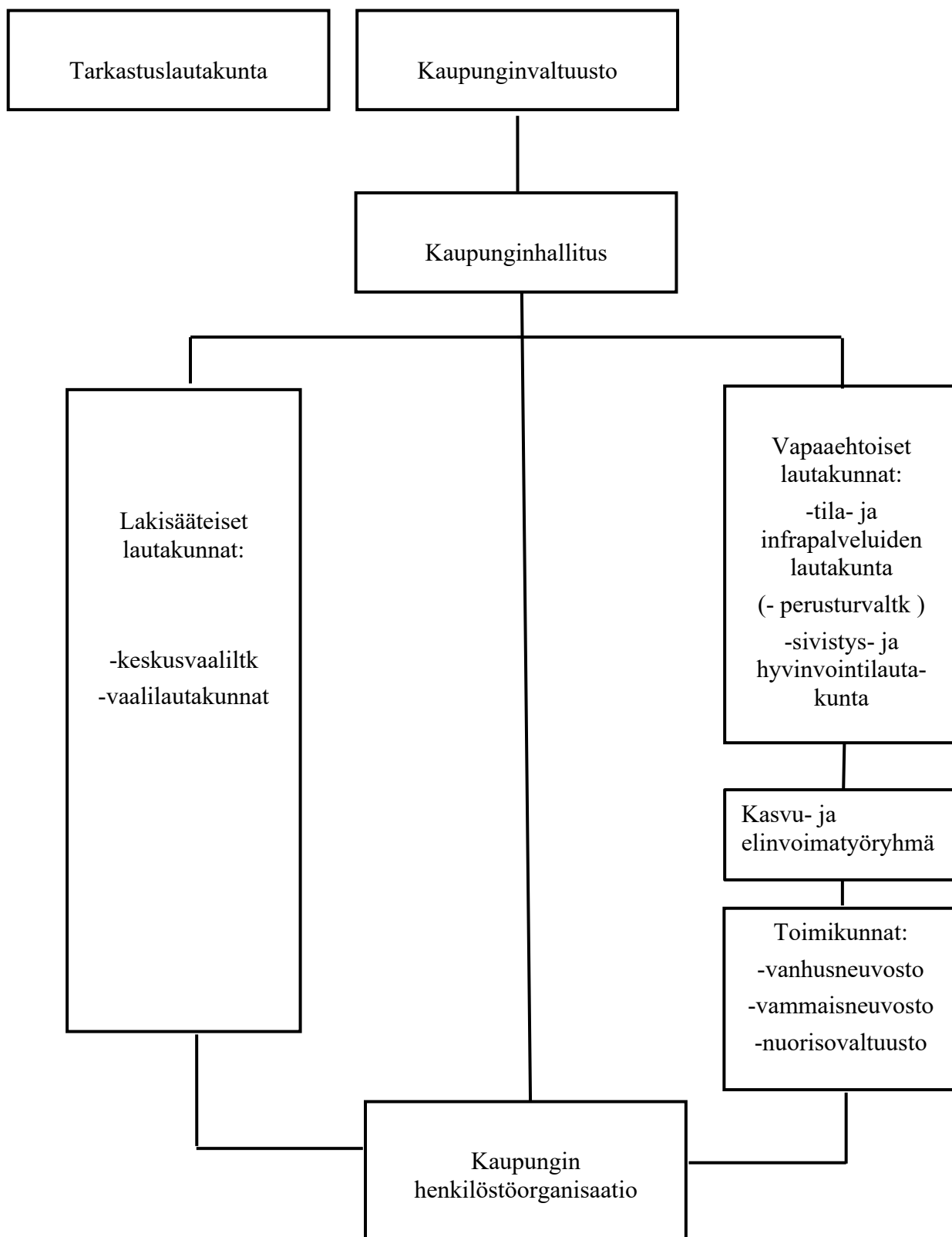
Vuoden 2024 lopussa Ähtärin työttömyysaste oli 10,3 %, kun vuotta aikaisempi luku oli 13,8 %. Vertailulukuna voi todeta, että koko Etelä-Pohjanmaan työttömyys oli vuoden 2024 vaihteessa 8,9 % ja koko maassa 12,0 %. Työllisyyden lukuihin vaikuttaa olennaisesti vallitseva suhdanne, joka näkyy Ähtärissä erityisesti suurimpien työllistävien yritysten toiminnassa.

Yhteenvedona voidaan todeta, että kaupungin talous olisi ilman saatavien alaskirjauksia toteutunut vuoden 2024 lopun uhkakuvia parempana. Määrätietoinen työ kaupungin talouden tervehdyttämisen eteen jatkuu. Olennainen osa talouden tervehdyttämistyötä on kaupungin konserniyhtiöiden toiminnan sopeuttaminen konsernialijäämän kehittymisen taittamiseksi.

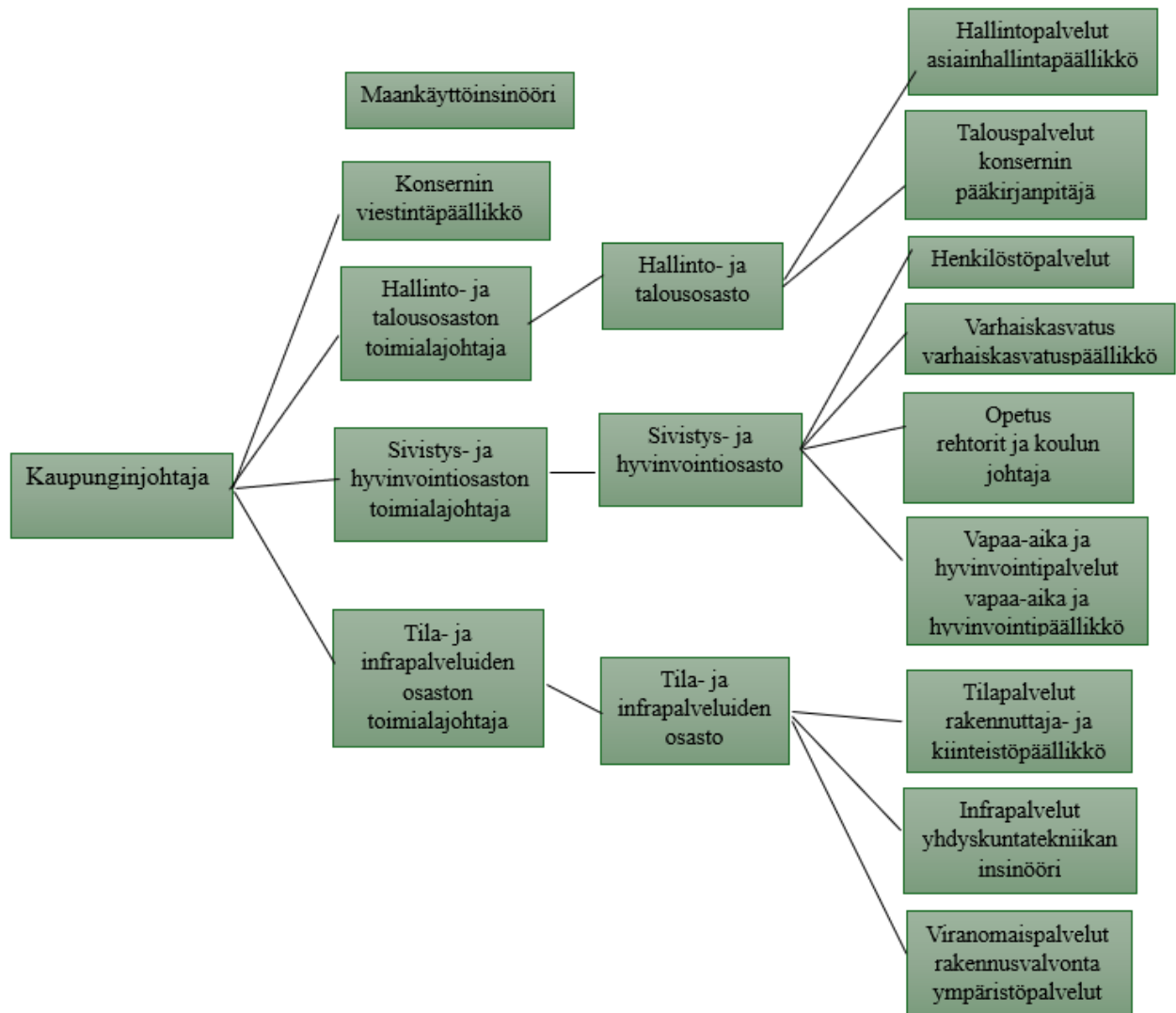
Lopuksi on aika esittää suuri kiitos kaupungin työntekijöille ja luottamushenkilöille sekä yhteistyökumppaneille vuoden 2024 työstä!

Perttu Sonninen
kaupunginjohtaja

4.2.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupungin henkilöstöorganisaatio 2024

Kaupunginvaltuusto

1.8.2021 – 31.5.2025

Suomen Keskusta r.p. 11 valtuutettua

Ahola Pirkko
Hyvölä Katriina
Kajander Ilkka 6.5.2024 saakka
Kantola Kauko, Pj.
Kuoppala Irma
Kurkikangas Juha
Leinonen Sirpa, 1. varapj.
Lamminaho Antero
Oikari Pirkko
Salokangas Helena 7.5.2024 alkaen
Savola Mikko
Sulkava Atte

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. 5 valtuutettua

Hautakangas Helena
Hokkanen Heli 13.12.2021 saakka
Järvenpää Hannu
Kivinummi Kari
Koiramäki Pirkko 14.12.2021 alkaen
Ylinen Niina, 2. varapj

Kansallinen Kokoomus r.p. 5 valtuutettua

Hietaniemi Jussi 3.9.2024 alkaen
Kaskimäki Reija 9.5.2023 alkaen
Kiilunen Jukka-Pekka 8.5.2023 saakka
Mäenpää Leena
Poukka Pasi
Siirilä Joakim 2.9.2024 saakka
Takamäki Matti

Suomen Kristillisdemokraatit r.p. 1 valtuutettu

Ollikainen Arja

Vasemmistoliitto r.p. 1 valtuutettu

Laine Seppo

Perussuomalaiset r.p. 4 valtuutettua

Lind Jari, 3. varapj
Gadd Erja
Nortunen Juha
Salo Jarkko

Kaupunginhallituksen jäsenet puolueittain

1.8.2021 – 31.5.2025

Suomen Keskusta r.p. 4

Ahola Pirkko

Kuoppala Irma, 1 varapj.

Kajander Ilkka 6.5.2024 saakka

Lamminaho Antero

Makkonen Tapio 7.5.2024 alkaen

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. 2

Kivinummi Kari. 2. varapj.

Hokkanen Heli 13.12.2021 saakka

Hautakangas Helena 14.12.2021 alkaen

Kansallinen Kokoomus r.p. 2

Mäenpää Leena Pj.

Takamäki Matti

Perussuomalaiset r.p. 1

Nortunen Juha

Muut valtuuston valitsevat toimielimet

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Tila- ja infrapalveluiden lautakunta

Keskusvaalilautakunta

Tarkastuslautakunta

Kasvu- ja elinvoimatyöryhmä

Pirkanpohjasäätiön valtuuskunta

Lakeudenportin kansalaisopiston jäsenet

Seinäjoen koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuuston jäsen

Suomen Kuntaliiton kuntapäiväedustajat

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

Etelä-Pohjanmaan liiton maakuntapäivien edustajat

Merikanto-opiston johtokunnan jäsen

Kuusiokuntien seutuneuvoston jäsenet

Poliisipiirin neuvottelukunnan jäsen

Käräjäoikeuden lautamiehet

Vaasan vaalipiirikohtaisten kuntapäivien edustajat

Tilivelvolliset

Kaupunginjohtaja Perttu Sonninen 5.8.2024 alkaen
vs. kaupunginjohtaja Seppo Karjala

Hallinto- ja talousosasto

Hallinto- ja talousosaston toimialajohtaja Seppo Karjala
Hallinto- ja talousjohtaja Seppo Karjala
Talousjohtaja Sirpa Soukka 5.8.2024 alkaen

Sivistysosasto

Sivistys- ja hyvinvointiosaston toimialajohtaja Eija Kuoppa-aho
Sivistys- ja henkilöstöjohtaja Eija Kuoppa-aho
Lakeudenportin kansalaisopiston osastonjohtaja / toimistosihtööri Marke Hirvilampi
Vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö Anu Paalanen
Varhaiskasvatuspäällikkö Terhi Kaunisto
vs. varhaiskasvatuspäällikkö Hanna Ritala
Myllymäen koulu Markus Kivistö
Otsonkoulu/ Otson yhtenäiskoulu Marika Pienimäki
Yhteiskoulu/Otson yhtenäiskoulu/Lukio Anne Luodeslampi

Tila- ja infrapalveluiden osasto

Tila- ja infrapalveluiden toimialajohtaja Tuomas Collin
Maankäyttöinsinööri Kerttu Heinämäki
Rakennuttaja- ja kiinteistöpäällikkö Tuomas Collin
Rakennustarkastaja Matti Pakkala
Yhdyskuntatekniikan insinööri Marjo Mäkipelto

4.2.3 Yleinen talouden kehitys

Kuntien menot ja tulot muuttuivat merkittävästi Sote-uudistuksesta johtuen jo vuonna 2023. Sote-uudistuksen vuoksi kuntien toimintakulut yhteensä laskivat noin -50 %. Sote-kuntayhtymien lainoja siirtyi sote-uudistuksen yhteydessä noin 5 miljardilla eurolla. Kuntien lainakanta pysyi lähes ennallaan. Vuonna 2024 kuitenkin esimerkiksi palveluiden ostot kasvoivat yli 8 %. Toiminnan ja investointien rahavirta jäi vajaa 400 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Tulorahoitus ei riittänyt investointeihin. Käyttötalouden heikentyminen johti siihen, että osa investoinneista jouduttiin kattamaan lainalla. Kuntien lainakanta kääntyi kasvuun, lainaa otettiin investointimenojen kattamiseen, syömävelkaa ei käytännössä otettu. Kuntien ja kuntayhtymien käyttötalous toteutui selvästi vuoden 2024 talousarvioita parempana. Kuntataloudessa oli -470 miljoonan euron alijäämä vuonna 2024. Kuntien korkokulut kasvoivat 23 % ja korkotuotot kasvoivat 10 % edellisvuodesta. Korkotason ei odoteta palaavan vuotta 2022 edeltävälle tasolle. Kiinteäkorkoisten lainojen korot tulevat tarkistettaviksi 5-10 vuoden välein, joten korontarkistukset todennäköisesti nostavat korkokuluja lähivuosina. voidaan Kuntaliiton mukaan olettaa kasvavan lähivuosina, vaikka markkinakorot ovat laskeneet huipustaan.

Tilastokeskuksen ja Valtiokonttorin keräämien tilinpäätösarviotietojen mukaan kulujen yhteismäärä kasvoivat yhteensä 1,2 %. Palkkasumma + 1,9 % vuodesta 2023. Kuntien verotulot laskivat -500 miljoonaa euroa eli -3,4 % ja valtionosuudet laskivat - 200 miljoonaa euroa eli 6,6 %. Kuntien ja kuntayhtymien toimintakate kasvoi 1,8 % (+250 miljoonaa euroa).

Kuntatalouden tilikauden tulos huononi mutta oli +1,1 miljardia euroa tuloksen oltua edellisvuonna ylijäämäinen noin 1,83 miljardia euroa. Vuosikate oli vuonna 2024 3,22 mrd. euroa, kun se oli edellisenä vuonna 4,23 mrd. euroa. Kuntarahoitus Oyj:n ennusteen mukaan bruttokansantuote muuttui vuonna 2024 -0,5 prosentista -0,3 prosenttiin.

4.2.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Ähtärin kaupungin tilikauden alijäämä on -2.809.497,43 euroa vuonna 2024. Ähtärin kaupungin oma pääoma osoittaa vuoden 2024 tilinpäätöksessä -5.438.353,61 euroa alijäämää. Ennen tilikautta 2019 kaupungin taseen omapääoma oli edellisen kerran positiivinen vuonna 2002. Oma pääoma oli positiivinen vuosina 2019-2022. Talousarvioon (ml. muutokset) verrattaessa verotulojen toteutuma oli 100,6 prosenttia (+72.400 euroa) ja valtionosuuksien toteutuma oli 104,2 prosenttia (+131.400 euroa).

Olennainen ja rakenteellinen muutos kaupungin toiminnassa on tapahtunut vuonna 2015, kun päätettiin SOTE-palveluiden yhtiöittäminen yksityisen Pihlajalinna Oy:n, Alavuden kaupungin, Kuortaneen kunnan sekä Soinin kunnan kanssa. Sote-palveluiden tuotanto siirtyi 2016 vuoden alusta yhteisyritys Kuusiolinna Terveys Oy:n vastattavaksi sekä järjestämisvastuu ja sote-viranomais-tehtävät Kuusiokuntien sosiaali- ja terveyskuntayhtymälle. Sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamista koskevassa palvelusopimuksessa on sovittu nettokustannus, joten sote-palveluiden hinta vuonna 2017 määräytyi vuoden 2015 toteutuman perusteella. Vuosina 2017 ja 2018 hintaa korotettiin 2 % / vuosi sekä vuoden 2020 talousarvio perustui palvelusopimuksessa sovittujen tunnuslukuihin perustuviin laskelmiin. Sote-palveluiden hinta oli paremmin ennustettavissa. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen käynnistettyä toimintansa tilanne muuttui mm. Kuusiokuntien sosiaali- ja terveyskuntayhtymän lopetettua toimintansa vuoden 2023 alusta lukien. Kuusiolinna Terveys Oy jatkoi yhteistyössä Hyvinvointialueen kanssa palvelujen tuottamista edelleen Kuusiokuntien alueelle. Sopimus päättyy vuoden 2025 lopussa Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen valtuuston päätöksellä.

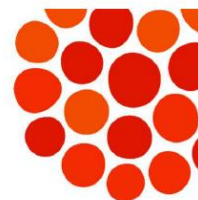
Talousarvioon kaupunginvaltuusto on vuonna 2024 käsitellyt määrärahamuutoksia nettona -807.000 euroa. Toimintatuotot olivat 3.804.881,17 euroa, toimintakulut -20.341.303,20 euroa ja toimintakate -16.536.422,03 euroa (ulkoinen).

4.2.5 Kaupungin henkilöstö

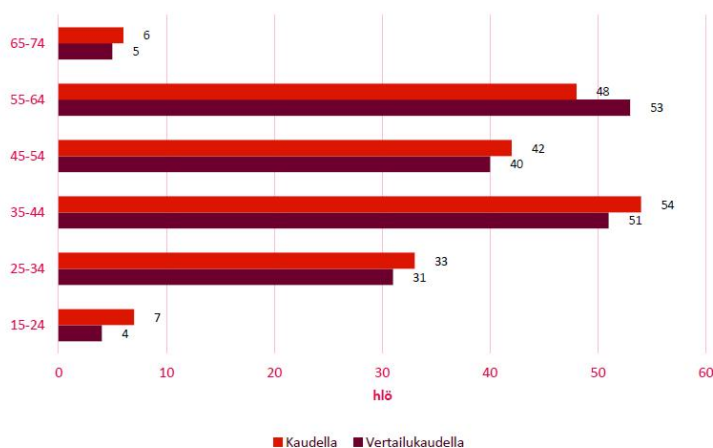
Kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön lukumäärä kokonaismääräisesti nousi 3,62 %:lla palvelussuhteiden määrän lisäystä 8:lla. Henkilöstön kokonaismäärä vuoden lopussa oli 221.

Vuoden 2024 työterveyden tilasto henkilöstön (työterveyspalveluihin oikeutetut) ikäjakaumasta.

HENKILÖSTÖ

Ikäryhmittäin (hlö)

Kokonaismäärä (hlö)

191

184

1 11.01.2025

Pihlajalinna

Henkilöstöstä eniten on 35-44 vuotiaita, seuraavaksi eniten kuuluu ikäryhmään 55-64-vuotiaat.

Sairauspoissaoloja 2024 kertyi 15,5 pvä/työntekijä. Poissaolomäärissä oli kasvua verrattuna edelliseen vuoteen 2023. Henkilöstökertomuksessa on avattu tarkemmin henkilöstöön liittyviä mittareita.

4.2.6 Ympäristötekijät

Ähtärin kaupunki on aloittanut vuosittaisten ympäristötilinpäätösten laatimisen vuonna 2019. Ympäristötilinpäätös on erillinen asiakirja, jossa kaupungin ja sen konserniyhtiöiden taloustiedot esitetään sekä sanallisesti yksilöinnin ja tarkemman tiedon tuottamisen vuoksi että taulukkomuodossa vuosivertailun ja kehityksen arvioinnin helpottamiseksi. Tähän asiakirjaan on poimittu joitain kappaleita ja tietoja vuoden 2024 ympäristötilinpäätöksestä.

Ähtärin kaupungilla ei ole käytössään ympäristöjärjestelmää. Kaupunki on kuitenkin sitoutunut Seinäjoen alueen energia- ja ilmastostrategioihin.

Ähtäri osallistuu myös Seinäjoen alueen bioindikaattoritutkimukseen, jossa selvitetään ilman epäpuhtauksia ja niiden vaikutuksia metsälajeihin. Kaupunki on suojellut maitaan pinta-alaltaan 35 ha:n suuruiselta alueelta osana Luonto-lahjani 100-vuotiaalle -kampanjaa vuonna 2017.

Kaupunkikonserni pyrkii vähentämään toimintansa haitallisia ympäristövaikutuksia erilaisin jäte-
luonteen omaavien materiaalien kierrättämisellä (mm. mustekasetit), käyttämällä materiaaleja ja
energiaa säästeliäästi (kopiopaperin kulutuksen vähentäminen ja kaupungintalon optimoitu lämmitys)
sekä osallistumalla neuvotteluihin ja koulutuksiin videoyhteyksien avulla.

Ähtäri on liittynyt energiatehokkuussopimukseen vuonna 2021. Rakennettuun Otson yhtenäis-
kouluun asennettiin hybridi-lämmitysjärjestelmä. Uuden uimahallin Loiskeen lämmitys toteutettiin
maalämmön ja tehokkaan lämmöntalteenoton avulla. Katuvalaistusta on uudistettu Led-valaisimin,
uusissa valaisimissa on älyominaisuuksia ja himmennystoimintoja, mitkä edistävät energiansäästö-
tavoitteita.

Kaupungin suoraan omistamien purettujen rakennusten rakennusmateriaaleja on hyödynnetty
MARA-asetuksen mukaisesti maarakentamisessa. Käytöstä poistettuja kalusteita, koneita ja
rakennustavaraa on myyty kiertonet.fi-palvelun kautta.

Kaupunki on käynnistänyt puhtaiden maa-ainesten väliaikaisen varastointialueen toteuttamisen
vuoden 2023 aikana. Väliaikaista varastointialuetta on tarkoitus käyttää kaupungin hallinnoimana
maa-ainespankin tavoin siihen saakka, kunnes kaupunki saa käyttöönsä uuden maankaatopaikan.
Uuden maankaatopaikan rinnalle on suunniteltu perustettavaksi maa-ainespankki, jota hallinnoimaan
pyritään löytämään ulkopuolinen toimija. Tätä hanketta on selvitetty edelleen vuoden 2024 aikana.

Kantalan teollisuusalueen hulevesien pidättämistä ja käsittelyä varten rakennettava kosteikko on
valmistunut vuoden 2022 aikana. Kosteikon täysi ravinteiden poistokyky saavutettaneen vuonna
2025, jolloin muokattu alue on kasvittunut. Kosteikon rakenteita on jouduttu uusimaan syksyn 2023
kovien rankkasateiden jäljiltä. Kaupungin hulevesiverkostoa on kuvattu ja saneerattu vuonna 2024.

Kaupunki on osallistunut vieraslajien torjuntatalkoisiin omilla kiinteistöillään puistotoimen työ-
panoksella sekä neuvomalla kuntalaisia torjuntatyön toteuttamisessa. Vuonna 2024 osallistuttiin
vieraslajitorjuntaan joukkoistavan ja kuntalaisia aktivoivan Crowdsorsa-mobiilipelin avulla.

Ähtärin kaupunki aloitti ilmastosuunnitelman laatimisen vuoden 2023 aikana.

Ympäristömenot

Ympäristömenoja on kertynyt vuoden 2024 aikana Ähtärin kaupungissa seuraavasti:

- Viemärlaitoksen verkoston, laitosrakennusten sekä koneiden ja laitteiden kunnossapito yhteensä 63.855,11 €.
- Vesilaitoksen verkoston sekä koneiden ja laitteiden kunnossapito 63.441,51 €.
- Vesi- ja viemärlaitoksen velvoitetarkkailut yhteensä 31.211,26 €.
- Lämpölaitoksen verkoston, rakennusten sekä koneiden ja laitteiden kunnossapito yhteensä 186.577,02 €.
- Hulevesiverkoston kunnossapitotyöt 2.153,88 €.

- Ähtäri kuuluu Seinäjoen seudun kaatopaikkojen yhteistarkkailuohjelmaan, jonka perusteella tutkimukset hoitaa Eurofins Ahma Oy. Suljetun kaatopaikan velvoitetarkkailu suoritetaan joka 3. vuosi, välivuosina tarkkailu suoritetaan omavalvontana. Vuonna 2024 syntyi valvonnasta kuluja 3.218,99 €. Kaatopaikalla tehdyistä huolto- ja kunnostustöistä ei kaupungille kertynyt kuluja vuonna 2024.

- Kertamuovien ympäristöhaittoja torjuvan nk. SUP-direktiivin perusteella annettu asetus astui voimaan 1.1.2024. Asetus velvoittaa kuntia järjestämään yleisten alueiden siivoamisen ja riittävän jäteastiaverkoston, josta tuottajayhteisö maksaa korvauksen. Vuonna 2024 näitä korvattavia menoja kertyi kaupungille siivoustyöstä ja tarpeistosta 5.344,11 €, jäteastioiden hankintakustannuksia 1.442,40 € sekä tupakkajäteastioiden hankinnasta 1.193,00 € ja tupakka-astioiden tyhjäyskustannuksista 593,79 €.
- Ähtärin kaupunki on osallistunut Seinäjoen alueen bioindikaattoritutkimukseen vuodesta 2006 alkaen. Pitkän aikavälin tutkimus toteutetaan 5 vuoden välein, joten kuluja syntyy jaksottaisesti. Bioindikaattoritutkimus tehtiin vuonna 2022, joten kuluja 2024 vuodelle ei kertynyt.
- Vieraslajien poistotyön laskennalliset kulut torjuntakemikaaleineen yhdessä Crowdsorsa-vieraslajien torjuntapelien kanssa olivat vuonna 2024 yhteensä 7.200,00 €.
- Ähtärin kaupungin tila- ja infrapalveluiden lautakunta myöntää alueella toimiville yleishyödyllisille toimijoille vuosittain avustusta vesistöjen kunnostus- ja hoitohankkeisiin. Vuonna 2024 avustuksiin oli varattu yhteensä 7.000,00 €. Alueen osakaskunnat esittivät yhteisesti kaupungille veteen liuenneen hapen mittarin hankkimista tarvikkeineen ja salkkuineen. Esityksen mukaan kaupunki hallinnoi ja huoltaa laitteen sekä lainaa laitetta yhdistyksille tarpeen mukaan. Vastineeksi yhdistykset jättivät avustushakemukset tekemättä vuonna 2024. Avustuksiin varatusta summasta käytettiin vuonna 2024 vain noin 3.000,00 €.
- Lisäksi kaupunki myönsi avustusta Suomenselän kalatalousalueelle 1.500,00 € kalatalousalueen toimintaan ja sen kehittämiseen.
- Vuonna 2024 Ähtärin kaupunki oli mukana kahdessa vesistöhankeissa, Ähtärinjärven säännöstelyn kehittämisen esiselvityshankkeessa ja Moksunniemen monitoimikosteikon toteutushankkeessa. Näiden hankkeiden kustannukset olivat v. 2024 yhteensä 41.282,83 €.
- Kaupunki osallistui alueellaan toteutettuihin EU:n tukemiin ympäristöhankkeisiin nk. kuntarahaosuudella ja tarjoamalla hanketoimijoille lyhytaikaista kausirahoitusta.

Satunnaiset ympäristökulut

- Ähtärin Sileäkankaan 1. luokan pohjavesialueella sijaitsevassa vesistössä tapahtui keväällä 2024 öljyvahinko, joka aiheutti öljyvahingon jälkitorjuntaviranomaisena toimivalle Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle satunnaisia ympäristökuluja vuonna 2024 yhteensä 721.911,98 €. Kaupunki on hakenut Pirkanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta avustusta vesistön tutkimiseen sekä haitta-aineilla pilaantuneen pohjasedimentin puhdistamiseen. Päätöstä avustuksen saamisesta ei ole saatu 10.3.2025 mennessä. On myös mahdollista, että puhdistamisesta syntyneisiin kustannuksiin saadaan avustusta Ympäristövahinkorahastolta, mikäli kustannuksia ei muualta saada katettua. Syntyneiden kulujen tarkempi jakauma eritellään liitetiedoissa.
- Erään roskaantuneen kiinteistön puhdistamiseen liittyvät kulut realisoituivat kesällä 2024, kun erheellisesti netotusperiaatteella kirjattu kuluerä korvattiin osittain kaupungille. Siivoukuskustannuksista kertyi kaupungille maksettavaa lopulta 33.237,36 €.
- Satunnaisiin kuluihin kuuluvat myös erään kiinteistön ongelmajätteiden poistattamisesta ja ongelmajätteitä käsittelevälle laitokselle toimittamisesta koituneet ympäristökulut, joiden kustannukset perittiin kiinteistön omistajalta täysimääräisinä. Kaupungille koituneet kulut tästä olivat yhteensä 1.050,53 €.

Ympäristöinvestoinnit

Ympäristöinvestointeja on syntynyt vuonna 2024 seuraavasti:

- Ähtärin Energia ja Vesi Oy:n kaukolämpöverkosto 107.805,63 €, vesijohtoverkosto 446.050,86 € ja viemäriverkosto 112.177,88 €.
- Hulevesiverkoston saneerauskustannukset 186.955,80 €
- Moksun monitoimikosteikon toteutuskustannukset 33.500,00 €.
- Katuvalaistuksen päivittäminen EU-direktiivin mukaisiksi 65.406,64 €.
- Muut kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuustoimet 118.000,00 €
- Kaupungin omistamiin kiinteistöihin asennetut aurinkosähköjärjestelmät 33.000,00 €.

Vakuudet ja varaukset

Tässä esitetään kaupungille annetut vakuudet sekä kaupungin itse tuleviin toimiinsa määrittelemät varaukset ja muut, mahdolliset ympäristövastuut.

- Ähtärin kaupungilla on maa-aineslain mukaisia toiminnanharjoittajien asettamia vakuuksia vuonna 2024 yhteensä 92.400 €.
- Ähtärin matkailualueella sijaitsevan Moksun monitoimikosteikkona toimivan hulevesijärjestelmän rakentamiskustannuksiin varattiin vuoden 2024 investointiohjelmassa 50.000,00 € osana Moksun alueen kehittämistoimenpiteitä.
- Vähemmän energiaa kuluttavan katuvalaistuksen vaihtamiseen varattiin 75.000 €.
- Vuodelle 2024 tehtiin energiatehokkuuteen liittyviä toimenpiteitä varten 150.000,00 €:n suuruinen varaus.
- Hulevesiverkoston saneeraamiseen

Ympäristötulot

Ähtärin kaupungin ympäristötulot koostuvat lähinnä erilaisista viranomaismaksuista. Pääasiassa lupamaksuista muodostuvat tulot riippuvat haettavien lupien määrästä. Ympäristönsuojelun suorittamasta maksullisesta valvonnasta muodostuvat tulot tasaavat hieman kokonaistulojen vaihtelua. Ympäristötuloja kaupungille kertyi vuoden 2024 aikana 1.410,00 €. Syinä vähäiseen vuosituloon olivat erittäin työllistävä vesistön pilaantumistapaus sekä myönnettyjen ympäristölupien laskutuksen siirtyminen vuodenvaihteen yli.

Satunnaisia ympäristötuloja kaupungille tuli kiinteistönomistajien korvauksissa siivoamiskuluja ja jätteiden siirroista kaupungille koituneita kuluja yhteensä 17.669,21 €.

Ympäristöinvestointien rahoitusosuudet ja kaupungin omiin ympäristöhankkeisiin myönnetty avustukset, tuet ja muut rahoitusmuodot ovat myös ympäristötuloja, jotka esitetään tässä. Erilaisia ympäristöhankkeisiin liittyviä avustuksia ja tukia maksettiin vuonna 2024 Ähtärin kaupungille 24.532,83 €.

SUP-direktiivin mukaisten jätehuoltokustannuksien korvauksia ei vuoden 2023 siivous- ja astiakustannuksista haettu hakuprosessissa ilmenneen virheen vuoksi.

Jätehuollon ja jätevesipuhdistamon tulot ovat Lakeuden Etappi Oy:n tuloja ja jätehuoltoviranomaisen keräämät maksut kuuluvat Lakeuden jätelautakunnan tuloihin. Jätehuoltoyhtiö ja jäteviranomainen laativat omat tilinpäätöksensä, eikä näitä tietoja ole sen vuoksi esitetty kaupungin ympäristötuloiksi. Ähtärin Eläinpuisto Oy:n ja muiden eläinpuistotoimintaan liittyvien konserniyhtiöiden mahdolliset ympäristötulot on esitetty tytäryhtiöiden omissa tilinpäätöksissä.

4.3.Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista 23.6.2014 § 47. Ähtärin kaupunginjohtaja on viranhaltijapäätöksellä hyväksynyt ohjeen riskienhallinnasta Ähtärin kaupungissa ja kaupunkikonsernissa.

Kaupunginhallitus ja konsernijohto vastaavat siitä, että riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty. Kaupunginhallitus määrittää riskienhallintaan liittyvät menettelytavat ja kukin toimintayksikkö ja sen tilivelvollinen johto huolehtii vastuualueensa riittävien ja toimivien menettelytapojen käyttöönotosta.

Kaupunkikonsernin tytäryhteisöissä hallitukset vastaavat yhteisöjen riskienhallinnasta lainsäädännön ja konserniohjeistuksen mukaisesti. Riskienhallintaa toteutetaan hyvällä suunnittelulla ja suunnitelmista johdetuilla käytännön toimenpiteillä sekä toimivalla seuranta- ja arviointijärjestelmällä.

Ähtärin kaupungin tilivelvollisille sekä konserniyhtiöiden toimitusjohtajille lähetettiin ZEF-ohjelmalla riskienhallintakysely (82 kysymystä) riskien analysoimiseksi. Kyselyssä riskit oli jaettu strategisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin sekä toiminnallisiin riskeihin. Riskejä arvioitaessa laskettiin pisteluku riskin todennäköisyyskriteerille sekä riskin vaikuttavuus/merkittävyys arviolle. Näistä kahdesta luvusta saatiin riskin toteutumisen todennäköisyyden ja vaikuttavuuden tuloksena määritettyä riskikohtainen riskitaso.

Johtamisjärjestelmän kehittäminen

MADE IN ÄHTÄRI – Kaupunkistrategia 2020 ohjaa kaupunkikonsernin toimintaa. Ähtärin kaupungin visiota, strategisia päämääriä ja strategiatavoitteita jalkautetaan kaikille tasoilla. Kuntastrategia ohjaa toiminnan järjestämistä ja tehostamista. Lisäksi strategiasta johdettujen tavoitteiden laatiminen ja toteuttaminen käytännön tekemisen tasolla ovat edellytys kaupungin organisaation kehittymiselle. Kaupunkistrategia on päivitetty vuonna 2017 (KV 11.12.2017 § 121). Uusi kaupunkistrategia hyväksyttiin kaupungin valtuustossa 13.12.2021 § 101. Kaupunkistrategiaa tullaan päivittämään seuraavan valtuustokauden aikana.

Tieto- ja viestintätekniikan riskit

Tieto- ja viestintätekniikan riskejä on kartoitettu tietoturvan toimintasuunnitelmalla, joka on päivätty 10.6.2014. Kaupungin tietohallintostrategiaa ja tietoturvapoliittikkaa on hyväksytty vuonna 2015. TVT-infrastrukturi on toiminut pääsääntöisesti luotettavasti.

Ähtärin kaupungin tietohallintostrategia on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 42 §:ssä 17.6.2015 sekä tietoturvapoliittikan Ähtärin kaupunginhallitus hyväksyi 132 §:ssä 27.4.2015. Lisäksi asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintaohje (hyväksytty KH 16.2.2015 § 65). Tietohallintotyöryhmä on perustettu (khall 27.4.2015 131 §).

Tietohallintotyöryhmän tehtävänä on

- kaupungin yhteisten tiedonhallinnan pelisääntöjen luominen
- tietohallinnon koordinointi ja ohjaaminen
- kaupungin omien tietohallinnon hyvien käytäntöjen ideointi ja levittäminen käytäntöön
- osastokohtaisten kehittämiskohteiden esiin tuominen
- kaupungin tietohallinnon kehittämissuunnitelman laatiminen ja ylläpito: erityisesti erilaisten kehityshankkeiden organisointi ja aikatauluttaminen huomioiden henkilöstöresurssien riittävyys.

Ähtärin kaupunki osallistui vuonna 2018 kuntahaaste- haasteeseen, jonka tarkoituksena on parantaa kuntien teknistä tietoturvaa.

Haasteeseen ilmoittautui kahdeksan kuntaa, joista valittiin kolme kuntaa mukaan. Testauksen kohteena olivat kaikki kaupungin julkiset verkkopalvelut. Testauksen tuloksen johdosta parannettiin Ähtärin kaupungin tietoturvan turvallisuutta.

Henkilöstön osaaminen

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus muodostaa kunnissa yhä pahenevan ongelman. Pienissä kaupungeissa / kunnissa on tehtäviä ja toimintoja, jonka osaa vain yksi henkilö. Näihin tehtäviin on vaikea löytää täysipainoisesti tehtävät osaavaa sijaista omasta organisaatiosta.

Toistaiseksi avoinna oleviin virkoihin ja toimiin on saatu päteviä hakijoita. Riskiä on pyritty lieventämään mm. järjestämällä alueelle koulutusta. Ähtärin kaupungin vakinaisen henkilökunnan keski-ikä on 47 vuotta, joka on noussut kuudella vuodella 1997 vuodesta. Tulevaisuudessa on haasteellista löytää pätevää henkilöstöä eläkkeelle jäävän henkilöstön tilalle.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, likviditeetti- ja luottoriskejä. Kaupungin lainakanta on 50,9 miljoonaa vuoden 2024 lopussa ja on lisääntynyt edellisestä vuodesta 9,3 miljoonalla eurolla. Operandi Oy on 13.11.2015 tehnyt rahoitusriskien hallinnan strategiakartoituksen kuntakonsernissa.

Ähtärin kaupungin lainasalkku (50,9 miljoonaa euroa) koostui 2024 vuoden lopussa lyhytaikaisista kuntatodistuksista (40 milj. euroa) ja pitkäaikaisista arviolainoista (n.10,9 miljoonaa euroa). Kuntatodistukset ovat lyhytaikaista lainaa, jotka on kilpailutettu kahdessa erässä pääsääntöisesti kolmen kuukauden välein. Kaupunki on ottanut kuntatodistusohjelman avulla lyhytaikaista lainaa kilpailukykyiseen päivän hintaan. Pitkäaikaista talousarviolainaa on otettu kahdessa erässä kilpailutuksen perusteella, ja niistä on päätöksen tehnyt kaupunginhallitus. Pitkäaikaiset lainat pääomaltaan 2,7 miljoonaa ja 7,5 miljoonaa euroa on otettu Kuntarahoitus Oy:ltä. Kuussoten purkautuessa kaupungille siirtyi pääomaltaan 711.180 euroa lainoja.

Kaupungilla on vuoden 2024 lopussa ollut voimassa kaksi korkosuojausta. Tilinpäätöshetkellä voimassa oli 6 kk euribor suojaus pääomaltaan 23,8 milj. euroa ja 3 kk euribor suojaus 8,5 milj. euroa. Tilinpäätöshetkellä 41,6 miljoonan lainapääomasta suojattuna on 32,3 miljoonaa euroa, joten korkoriski on vuoden lopussa ollut hyvin suojattu. Molemmat koronvaihtosopimukset ovat tilinpäätöshetkellä alentaneet kaupungin lainanhoitokustannuksia vähentämällä korkokustannuksia.

Pitkiin sopimuksiin sovelletaan break clause-lauseketta, joka oikeuttaa molemmat osapuolet irtisanomaan sopimukset 10 vuoden päästä sopimuksen tekohetkestä ja tämän jälkeen 5 vuotta. Kaupungilla on kuitenkin oikeus purkaa sopimus, vallitsevaan markkina-arvoon, milloin tahansa. Mikäli sopimus puretaan kesken sopimusajan, asiakasta hyvitetään tai veloitetaan sopimuksen markkina-arvon mukaisesti. Merkittävä muutos sopimuksen markkina-arvossa voi aiheuttaa tappioita, jos sopimus puretaan ennenaikaisesti.

Johdannaissopimukseen liittyy kohde-etuuden arvon muutoksesta aiheutuva markkinariski. Sopimuksen osapuolet ovat velvollisia suorittamaan sopimuksesta toteutuvat kassavirrat riippumatta vallitsevasta markkinatilanteesta. Johdannaissopimuksen arvoon, markkinoiden likviditeettiin ja sopimuspuolten velvollisuuksiin saattavat vaikuttaa mm. muutokset lainsäädännössä ja viranomaisvaatimuksissa, poikkeukselliset markkinatapahtumat ja poliittiset tekijät. Tuotteeseen liittyy riski, että pankin vakavien taloudellisten vaikeuksien johdosta mahdollisesti aloitettavassa kriisiratkaisumenettelyssä johdannainen saatetaan viranomaisen päätöksellä sulkea sen ehdoista riippumatta.

Yleisellä tasolla valuuttariskeistä vuoden 2024 osalta voidaan todeta, että kaupungilla ei ole valuuttariskiä, koska maksuliikenne ja rahoitus hoidetaan euroissa.

Kaupunki on aiempina vuosina lainoittanut tytäryhtiöitä vuosittaisella kausilainalla, johon liittyy takaisinmaksuriski. Kausilainoihin on haettu vakuuksia mm. kiinteistökiinnityksiä. Mikäli kausilainojen maksut ovat myöhässä, niistä on peritty viivästyskorkomaksut.

Hallinnon riskit ja oikeudenkäynnit

Kaupunginvaltuusto päätti 17.6.2024 § 29 vuoden 2023 tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä, että tilinpäätöksessä alaskirjattujen laina- ja myyntisaatavien osalta tulee suorittaa erillinen sisäinen tarkastus. Sisäinen tarkastus suoritettiin syksyn 2024 aikana. Kaupunginvaltuusto velvoitti kaupunginhallituksen tekemään sisäisessä tarkastuksessa esille nousseista epäselvyyksistä tutkintapyynnön poliisille. Esitutkintaviranomaisen tutkinta on tämän tilinpäätöksen laatimishetkellä keskeneräinen.

Hallintotehtävien hoidon laadussa ja ajantasaisuudessa ei ole esiintynyt merkittäviä puutteita. Vuoden lopussa vireillä oli kuusi keskeneräistä asiaa hallinto-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vireillä olevien asioiden mahdolliset taloudelliset seuraamukset eivät ole merkittäviä kaupungin taloudellinen kantokyky huomioon ottaen. Kaupungilla on hallinnon vastuuvakuutus.

Vahinkoriskit

Omaisuusriskien kartoituksessa on käytetty asiantuntijana vakuutusmeklari Söderberg & Partners Oy:tä (aikaisemmin Semita Oy).

Vakuutuksin on vähennetty vahinkoriskien taloudellista realisoitumista. Vahinkovakuutukset, lakisääteiset tapaturvavakuutukset ja muut vakuutukset on kilpailutettu vuoden 2014 aikana ja uudet vakuutukset tulivat voimaan 2015 vuoden alussa. Kiinteistöjen vakuutukset sekä muut mahdolliset vakuutukset tarkastetaan aina vuoden aikana, mikäli omaisuuteen tai toimintaan tulee muutoksia.

4.4 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on järjestetty

Kuntalakiin (325/2012) kesällä 2012 lisätyt säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta tulivat voimaan vuonna 2014. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on siten osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista. Kaupunginvaltuusto on päättänyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista 23.6.2014 § 47. Kuntalain säännöksiin tavoitteena on terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia. Tästä syystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulisi perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan. Lisäksi Ähtärin kaupunki on hyväksynyt ohjeen riskienhallinnasta Ähtärin kaupungissa ja kaupunkikonsernissa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Ähtärin kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on oikeaa, riittävää ja luotettavaa, toiminnassa noudatetaan lakeja, viranomaisohjeita, sääntöjä, toimielinten päätöksiä ja johdon ohjeita sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kaupungin ja sen toimintayksikköjen toimintaa. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat konsernitasolla hallinnon ja talouden sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Toimialajohtajat järjestävät, hoitavat ja valvovat johtamansa yksikön sisäistä tarkkailua toimittavat yhteenvedon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toteuttamisesta.

Kaupungin toimintayksiköissä on yhteiset pelisäännöt ja arvot, joiden mukaan toimitaan. Henkilöstö tuntee yhteiset talous-, henkilöstö-, tietoturva- yms. menettelyjä koskevat ohjeistukset kohtuullisen hyvin ja koulutusta järjestetään. Sääntöjen vastaiseen toimintaan puuttumista tulee johdonmukaistaa. Yksiköiden toimintakulttuureissa kehittämiskohteiden tai puutteiden esiintuomista arvostetaan. Organisaatorakenteet koetaan toimiviksi, tehtävänkuvat on dokumentoitu ja henkilöstöressurssien riittävyyttä seurataan.

Onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella?

Kaupungissa suoritettiin erillinen sisäinen tarkastus liittyen vuoden 2023 tilinpäätöksessä tehtyihin alaskirjauksiin ja niiden taustoihin (päätökset, sopimukset, perintä). Sisäisessä tarkastuksessa havaittiin puutteita / epäselvyyksiä liittyen vuosina 2018-2020 kaupunginhallituksessa tehtyihin lainapäätöksiin. Kaupunki ryhtyi asian osalta tarvittaviin toimenpiteisiin. Vuoden 2024 osalta sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita.

Miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Kaupungin ohjeet ja säännöt päivitetään vastaamaan nykytilannetta. Kaupungin organisaatiossa tapahtuneet muutokset (henkilöstö ja toimintaympäristö) otetaan huomioon päivitettyissä ohjeistuksissa ja säännöissä.

Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan järjestäminen:

VALVONTA-KOHDE	YKSIKÖN ERITYISTAVOITTEET	VALVONTATOIMENPITEET JA NIIDEN TARKISTUS		TUNNISTETUT RISKIT
		TOIMENPIDE	AIKATAULU	
Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen	Toimitaan yleisten normien mukaisesti Säännösten noudattaminen Sopimukset ja toimintaohjeet Lakisääteisten tehtävien toteuttaminen	Noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä Sopimukset ja ohjeet sekä päätökset tallennetaan ja arkistoidaan Tehtävien toteuttamista arvioidaan osastopalavereissa ja lautakunnassa Otto-oikeus mahdollisuus Lautakuntien esityslistat tiedoksi kaupunginjohtajalle	Ohjeistukset päivitetään tarpeen mukaan. Viikoittainen johtoryhmätyöskentely Päivittäistä Johtoryhmässä käsittely ennen kokouksia.	Lainsäädännön muutokset Henkilöstön lomauttamiset ja avainhenkilöiden sijaistaminen
Tavoitteiden toteutuminen	Taloutta seurataan kuukausittain.	Talousarvion ja toteutuman	Kuukausittain	Ennakoimattomat kuluerät (esim. ympäristöpuolella)
Varojen käytön valvonta	Vaihtoehtoisia tapoja järjestää palvelu kartoitetaan.	Osavuosikatsaus	Kaksi kertaa vuodessa	
		Vertailu Hankintojen kilpailutus Kustannusten hallinta	Tarvittaessa Hankintamenojen ja laskujen säännöllinen	

Tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus	Laadukkaita ja kustannus-tehokkaita tapoja valitaan.	Aikataulujen ja toteutettujen toimintojen tarkkailu Koulutus	tarkastus järjestelmällisesti, koulutus Viikoittain	
Riskienhallinnan järjestäminen	Riskien kartoitus Riskienhallinta ja seuranta Riskien ennakoointi	Identifioidaan toimintaan kohdistuvat riskit Ennakoidaan riskit ja tunnistetaan toteutuneet riskit sekä kirjataan tehdyt toimenpiteet ja toiminnot	Osastopalavereissa informoidaan ennakoivista riskeistä ja toimenpiteistä toteutuneiden riskien kohdalla	Nopeat muutokset
Omaisuuksien valvonta -hankinta -luovutus -hoito	Noudatetaan ohjeistuksia -kilpailutuksesta -sopimuksissa -toiminnan ylläpidossa	Ohjeiden ja toimintatapojen ajan tasalla pitäminen	Päivitetään säännöllisesti ohjeet ja koulutetaan henkilöstö viimeisten olevien säädösten osalta	Toimittajaristit
Sopimus-toiminta	Noudatetaan sopimusehtoja Ähtärin kaupungin sisäinen yhteistyö toimii.	Ajan tasalla pysyminen yleisten sopimusehtojen osalta TEPPI – sähköinen sopimusten hallinta Yhteistyön tiivistäminen ja kokonaisuuden hahmottaminen koko kaupungin näkökulmasta, jotta prosessi onnistuu	Päivittäistä Päivittäinen	Lakimuutokset

Muut mahdolliset sisäiseen valvontaa liittyvät asiat

Sisäisen valvonnan puutteet Toiminnan taloudellisuus Säädösten ja normien noudattaminen Vakuutusturvan voimassa-olo ja riittävyys Tuotettu toiminnan oikea-aikaisuus ja laadukkuus Osaamisen kehittäminen ja johtajuus Tiedottaminen Rekrytointi Tietoturva ja tietosuojat Työsuojelu	Ei ole ilmennyt Talousarviossa pysyminen Toimittu ja tehty päätöksiä säädösten mukaisesti Tarkistettava Asiakaspalaute – tyytyväisyysaste- kuntalaisten hyvinvoinnin lisääntyminen Säännöllinen koulutus ja ajan tasalla pysyminen Viestinnän kehittäminen ja säännölliset palaverit Osaavan henkilöstön hankinta Päivitetyt ohjelmistot ja laitteet Ennakoiva toiminta ja tarvittavat suojaukset	Tarkkailtava ja tiedostettava heikoimmat prosessit Tiedostetaan kustannukset -ennakoointi Noudatetaan normeja ja säädöksiä Tarkistettava säännöllisesti, vuosittain ja omistustahojen muuttuessa Toimitaan asiakaspalvelijoina- ”Arvostava vuorovaikutus” toimintamalli Tiedotetaan muutoksista Jaetaan uusi tieto
--	---	---

Sivistystoimen sisäisten riskien valvonta:

VALVONTA-KOHDE	YKSIKÖN ERITYIS-TAVOITTEET	VALVONTATOIMENPITEET		TUNNISTETUT RISKIT
		TOIMENPIDE	AIKATAULU	
Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen	Toimitaan yleisten normien mukaisesti Säännösten noudattaminen Sopimukset ja toimintaohjeet Lakisäateisten tehtävien toteuttaminen	Noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä Sopimukset ja ohjeet sekä päätökset tallennetaan ja arkistoidaan Tehtävien toteuttamista arvioidaan osasto-palavereissa ja lautakunnassa	Ohjeistukset päivitetään tarpeen mukaan. Päivittäistä	Yllättävät lakimuutokset
Tavoitteiden toteutuminen Varojen käytön valvonta Tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus	Taloutta seurataan kuukausittain. Vaihtoehtoisia tapoja järjestää palvelu kartoitetaan. Laadukkain ja kustannus-tehokkain tapa valitaan.	Talousarvion ja toteutuman vertailu Hankintojen kilpailutus Kustannusten hallinta Aikataulujen ja toteutettujen toimintojen tarkkailu	Kuukausittain Tarvittaessa Hankintamenojen ja laskujen säännöllinen tarkastus Viikoittain	Kustannukset eivät välttämättä näy ajantasaisesti kirjanpidossa Viiveet laskujen tarkastamisessa Asiassa voi olla monta näkökulmaa, laadukkaimman ja kustannustehokkaimman valinta voi olla vaikeaa.
Riskienhallinnan järjestäminen	Riskien kartoitus Riskienhallinta ja seuranta Riskien ennakointi	Identifioidaan toimintaan kohdistuvat riskit Ennakoidaan riskit ja tunnistetaan toteutuneet riskit sekä kirjataan tehdyt toimenpiteet ja toiminnot	Informoidaan ennakoivista riskeistä ja toimenpiteistä toteutuneiden riskien kohdalla	Riskien ennakointi voi olla vaikeaa, kun toimitaan ihmisten ja erityisesti lasten kanssa.
Omaisuuksien valvonta -hankinta -luovutus -hoito	Noudatetaan ohjeistuksia -kilpailutuksesta -sopimuksissa -toiminnan ylläpidossa	Ohjeiden ja toimintatapojen ajan tasalla pitäminen	Päivitetään säännöllisesti ohjeet ja koulutetaan henkilöstö viimeisten olevien säästöjen osalta	Osin ohjeet ovat päivitystarpeessa, vähäinen henkilöstöresurssi ja matala organisaatorakenne on riski.

Sopimustoiminta	Noudatetaan sopimusehtoja Ähtärin kaupungin sisäinen yhteistyö toimii.	Ajan tasalla pysyminen yleisten sopimus ehtojen osalta Yhteistyön tiivistäminen ja kokonaisuuden hahmottaminen koko kaupungin näkökulmasta, jotta prosessi onnistuu	Päivittäistä	Tiedonkulku voi olla haasteellista ja aiheuttaa riskin, myös inhimillisyyks on tietyllä tapaa riski.
------------------------	---	---	--------------	--

Muut mahdolliset sisäiseen valvontaa liittyvät asiat

Sisäisen valvonnan puutteet Toiminnan taloudellisuus Säädösten ja normien noudattaminen Vakuutusturvan voimassa-olo ja riittävyys Tuotettu toiminnan oikea-aikaisuus ja laadukkuus Osaamisen kehittäminen ja johtajuus Tiedottaminen Rekrytointi Tietoturva ja tietosuoja Työsuojelu	Ei ole ilmennyt Talousarviossa pysyminen Toimittu ja tehty päätöksiä säädösten mukaisesti Tarkistettava Asiakaspalaute – tyytyväisyysaste- kuntalaisten hyvinvoinnin lisääntyminen Säännöllinen koulutus ja ajan tasalla pysyminen Viestinnän kehittäminen ja säännölliset palaverit Osaavan henkilöstön hankinta Päivitetyt ohjelmistot ja laitteet Ennakoiva toiminta ja tarvittavat suojaukset	Tarkkailtava ja tiedostettava heikoimmat lenkit Tiedostetaan kustannukset -ennakointi Noudatetaan normeja ja säädöksiä Tarkistettava säännöllisesti, vuosittain ja omistustahojen muuttuessa Toimitaan asiakaspalvelijoina- ”Arvostava vuorovaikutus” toimintamalli Tiedotetaan muutoksista Jaetaan uusi tieto
---	---	--

Tila- ja infrapalveluiden toimen sisäinen riskien valvonta:

VALVONTA-KOHDE	YKSIKÖN ERITYISTAVOITTEET	VALVONTATOIMENPITEET		TUNNISTETUT RISKIT
		TOIMENPIDE	AIKATAULU	
Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen	Toimitaan yleisten normien mukaisesti Säännösten noudattaminen Sopimukset ja toimintaohjeet Lakisääteisten tehtävien toteuttaminen	Noudatetaan voimassa olevia lainsäädäntöjä Sopimukset ja ohjeet sekä päätökset tallennetaan ja arkistoidaan Tilastot, verot ilmoitukset yms. tehdään aikataulujen mukaisesti	Asiat tuodaan säännöllisesti n. kerran kuussa tekniseen lautakuntaan	Muuttuva lainsäädäntö esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslaki vaatii seuraamista ja reagointia.

Tavoitteiden toteutuminen Varojen käytön valvonta Tulokset-lisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus	Tila- ja infrap. osasto seuraa ennustettuja ja toteutuneita kuluja sekä toteutus-aikatauluja	Talousarvion ja toteutuman vertailu Hankintojen kilpailutus Kustannusten hallinta Aikataulujen ja toteutettujen toimintojen tarkkailu	Kuukausittain Tarvittaessa Hankintamenojen ja laskujen säännöllinen tarkastus Viikoittain	Ostolaskujen suuren määrän käsittely ilman taukoja vähentää tarkistamisprosessin tehokkuutta. Harkinnassa tekoälytiliöinti työn sujuvoittamiseksi.
Riskien-hallinnan järjestäminen	Riskien kartoitus Riskienhallinta ja seuranta Riskien ennakointi	Identifioidaan toimintaan kohdistuvat riskit Ennakoidaan riskit ja tunnistetaan toteutuneet riskit sekä kirjataan tehdyt toimenpiteet ja toiminnot	Osastopalave-reissa vähintään kaksi kertaa kuukaudessa, informoidaan ennakoivista riskeistä ja toimenpiteistä toteutuneiden riskien kohdalla	Rutinoituneiden käytäntöjen taakse ei välttämättä nähdä ja osata tunnistaa riskejä.
Omaisuu-den valvonta-hankinta -luovutus -hoito	Noudatetaan ohjeistuksia -kilpailutuksesta -sopimuksissa -toiminnan ylläpidossa	Ohjeiden ja toimintatapojen ajan tasalla pitäminen	Päivitetään säännöllisesti ohjeet ja koulutetaan henkilöstö viimeisten olevien säädösten osalta	Uusien rakennuksien takuu-ajan tiivis seuranta puutteiden löytämiseksi.
Sopimus-toiminta	Noudatetaan sopimusehtoja	Ajan tasalla pysyminen yleisten sopimusehtojen osalta	Päivittäistä	Sopimustoiminnan valvonnan riittävä resurssointi. Ulkopuolisten palveluiden ohjaus ja johtaminen.

Muut mahdolliset sisäiseen valvontaa liittyvät asiat

Sisäisen valvonnan puutteet Toiminnan taloudellisuus Säädösten ja normien noudattaminen Vakuutusturvan voimassa-olo ja riittävyys Tuotettu toiminnan oikea-aikaisuus ja laadukkuus Osaamisen kehittäminen ja johtajuus Tiedottaminen Rekrytointi Tietoturva ja tietosuoja Työsuoja	Ei ole tiedossa Budjetissa pysyminen Toimittu mukaisesti Asiakaspalaute – tyytyväisyysaste Säännöllinen koulutus ja ajan tasalla pysyminen Viestinnän kehittäminen ja säännölliset palaverit Osaavan henkilöstön hankinta Päivitetyt ohjelmistot ja laitteet Ennakoiva toiminta ja tarvittavat suojaukset Työyhteisön kehittäminen ja hyvien osaajien sitouttaminen	Tarkkailtava ja tiedostettava heikoimmat lenkit Tiedostetaan kustannukset Noudatetaan normeja ja säädöksiä Tarkistettava säännöllisesti, vuosittain ja omistustahojen muuttuessa Toimitaan asiakaspalvelijoina Tiedotetaan muutoksista Jaetaan uusi tieto Yhteishengen luominen ja osaajien arvostaminen sekä sitouttaminen
---	--	--

4.5. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

4.5.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 553	3 527
Valmius omaan käyttöön	252	166
Toimintakulut	-20 341	-24 849
Toimintakate	-16 536	-21 157
Verotulot	13 098	13 172
Valtionosuudet	3 272	2 712
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	24	27
Muut rahoitustuotot	540	511
Korkokulut	-1 310	-1 092
Muut rahoituskulut	-1	-1
Vuosikate	-912	-5 829
Poistot ja arvonalentumiset	-1 897	-1 728
Satunnaiset tuotot		640
Tilikauden tulos	-2 809	-6 916
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2 809	-6 916

Tuloslaskelman tunnusluvut

	2024	2023
Toimintatuotot/toimintakulut, %	17,5	14,2
Vuosikate / Poistot, %	-48,1	-337,3
Vuosikate, euroa/asukas	-174,7	-1096,5
Asukasmäärä	5221	5315

4.5.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024 (1000 €)	2023 (1000 €)
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-912	-5 828
Satunnaiset erät		+640
Tulorahoituksen korjaus erät	-133	-6
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 728	-17 904
Rahoitusosuudet investointeihin	+170	+451
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+203	+473
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 400	-22 174
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-5	-56
Antolainasaamisten vähennykset	+5	+2 786
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		+12 287
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 175	-1 351
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+10 500	+6 175
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-410	+4 983
Rahoituksen rahavirta	8 915	24 826
Rahavarojen muutos	-1 485	2 652
Rahavarat 31.12.	1 595	3 080
Rahavarat 1.1.	3 080	428
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	-23 568	-20 171
Investointien tulorahoitus, %	-9,5	-33,4
Laskennallinen lainanhoitokate	0,3	-0,9
Kassan riittävyys, päivää	17,9	24,8
Asukasmäärä	5221	5315

4.6 Rahoitusasema ja sen muutokset

Ähtärin kaupungin tase 31.12.2024

VASTAAVAA	2024 1.000€	2023 1.000€	VASTATTAVAA	2024 1.000€	2023 1.000€
PYSYVÄT VASTAAVAT	64 445	56 853	OMA PÄÄOMA	15 225	18 034
Aineettomat hyödykkeet	1 190	1 286	Peruspääoma	20 663	20 663
Aineettomat oikeudet	4	46	Ed.tilik. yli-/alijäämä	-2 629	4 287
Muut pitkävaik. menot	1 186	1 240	Tilikaud. yli-/alijäämä	-2 809	-6 916
Aineelliset hyödykkeet	52 241	44 565	TOIMEKSIANTOJEN		
Maa- ja vesialueet	4 976	4 969	PÄÄOMAT	608	643
Rakennukset	39 848	17 374	Valtion toimeksiannot	102	102
Kiint. rakenteet ja laitt.	4 301	3 992	Lahjoitusrah. pääomat	38	36
Koneet ja kalusto	859	405	Muut toimeksiannot	468	505
Muut aineet. hyödykkeet	34	34	VIERAS PÄÄOMA	54 061	46 058
Enn. maksut ja kesk. er.hank.	2 223	17 791	Pitkäaikainen	10 061	11 237
Sijoitukset	11 014	11 002	Lainat rah.- ja vak.laitok	9 761	10 937
Osakkeet ja osuudet	9 878	9 867	Muut velat	300	300
Muut lainasaamiset	1 067	1 072	Lyhytaikainen	44 000	34 821
Muut saamiset	69	63	Lainat rah.- ja vak.lait.	41 175	30 675
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	140	138	Saadut ennakot	0	8
Valtion toimeksiannot	102	102	Ostovelat	1 376	2 680
Lahj.rah. erityiskatteet	38	36	Liittymism. ja muut velat	216	243
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 309	7 744	Siirtovelat	1 233	1 215
Saamiset	3 715	4 664	VASTATTAVAA		
Pitkäaikaiset lainasaamiset	61	68	YHTEENSÄ	69 894	64 735
Lyhytaikaiset saamiset			TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Myyntisaamiset	2 350	3 556	Omavaraisuusaste, %	21,8	28,0
Lainasaamiset	847	655	Suht. velkaantuneis., %	268	237
Muut saamiset	374	329	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-5 438	-2 629
Siirtosaamiset	82	56	Kertynyt yli-/alijäämä, €/as	-1 042	-495
Rahoitusomais. arvopaperit	1	1	Lainakanta 31.12., 1000 €	50 937	41 612
Osakkeet ja osuudet	1	1	Lainakanta 31.12., €/asukas	9 756	7 829
Rahat ja pankkisaamiset	1 593	3 079	Lainasaamiset, 1000 €	1 975	1 795
VASTAAVAA YHTEENSÄ	69 894	64 735	Lainat ja vastuut, 31.12.	52 686	44 223
			Lainat ja vastuut, €/asukas	10 091	8 320
			Asukasmäärä 31.12.	5 221	5 315

4.7 Kokonaistulot ja –menot

TULOT	1 000 €	MENOT	1000
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	3 553	Toimintakulut	20341
Verotulot	13 098	-valmistus om. käyttöön	-252
Valtionosuudet	3 272		
Korkotuotot	25	Korkokulut	1310
Muut rahoitustuotot	540	Muut rahoituskulut	1
Satunnaiset tuotot		Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	133
-pakollinen varaus +/-		-pakoll. varaus. muutos +/-	
-pysyvien vastaavien hyödykk. luovutusvoitot		-pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustapp.	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet	170	Investointimenot	9728
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutusvoitot	203		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainas. vähenn.	5	Antolainas. lisäys	5
Pitkäaik. lain. lisäys		Pitkäaik. lain. vähennys	1175
Lyhytaik. lain. lisäys	10 500	Lyhytaik. lainojen vähenn.	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähenn.	0
Kokonaistulot yhteensä	31 366	Kokonaismenot yhteensä	32 441

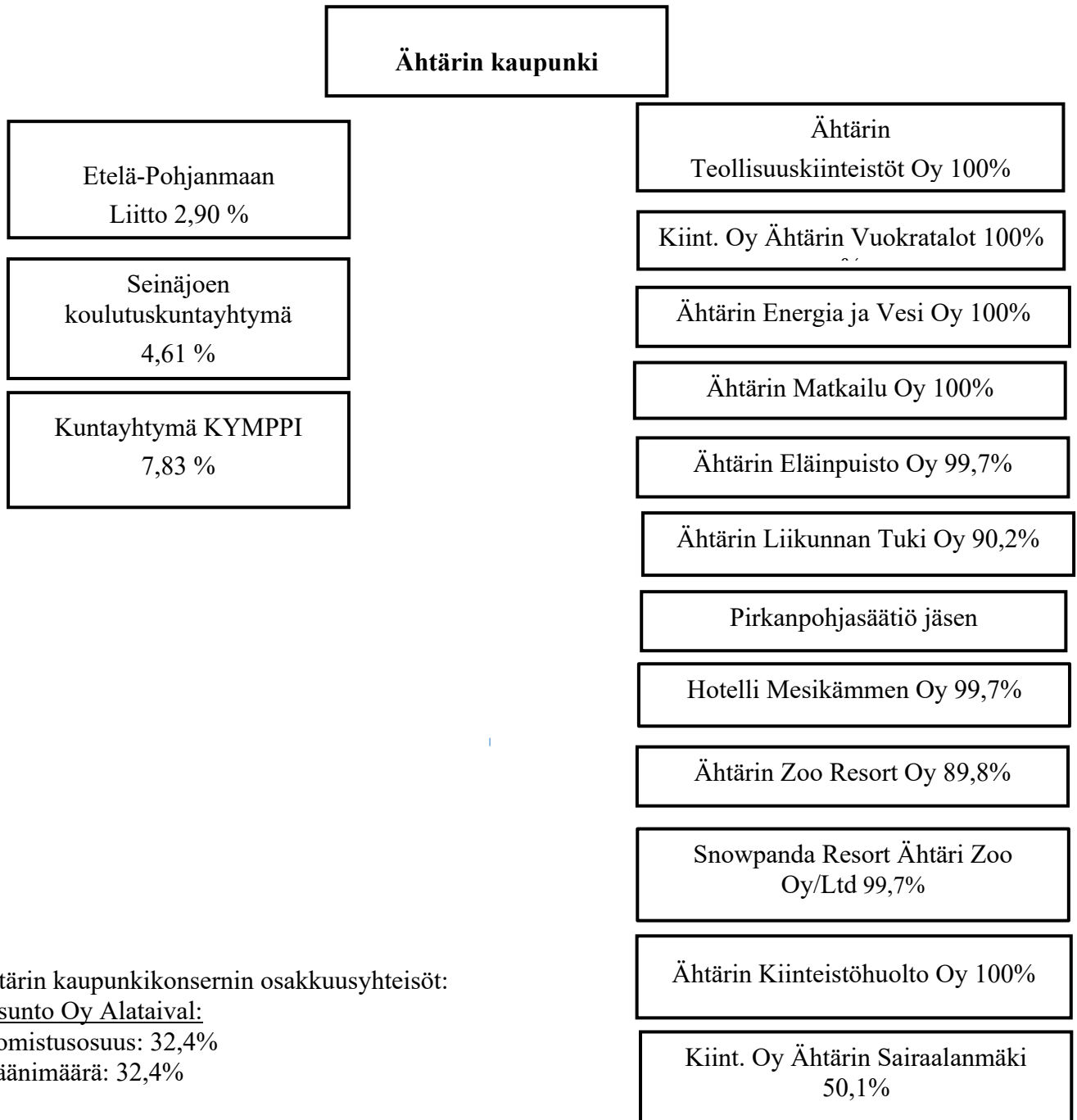
Rahoituslaskelmassa:

Muut maksuv. muutokset	-410
Rahavarojen muutos	-1485
	-1 075

4.8 Konsernin toiminta ja talous

4.8.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernirakenne 31.12.2024

4.8.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunkikonsernin toimintaa ohjaa konserniohje, joka uudistettiin kaupunginvaltuustossa toukokuussa 2018. Tilinpäätöksen lisäksi tärkeimmät konserniyhtiöt raportoivat kaupunginhallitusta säännöllisesti.

ÄHTÄRIN ENERGIA JA VESI OY

Y-tunnus 0184595-3

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25
Liikevaihto (1000 euroa)	3 821	4 122	4 139	4 446
Tulos (1000 euroa)	41	81	11	179

TAVOITTEET

Yhtiö on laatinut pitkántähtäimen taloussuunnitelman, jonka keskeisenä tavoitteena on velkamäärän lyhentäminen 400.000–600.000 euroa vuosittain. Tavoitteena on vuoteen 2026 mennessä saada kokonaisvelkamäärä sellaiseksi, että se mahdollistaisi lämpölaitoksen kattilainvestoinnin rahoitusjärjestelyt kestäväällä tavalla.

Tulevan investoinnin suunnittelun taustaksi yhtiössä laaditaan energias strategia, jossa on selvitetty mahdolliset tulevaisuuden energiantuotantotavat ja niiden kustannukset.

TOTEUTUMINEN

Yhtiön energias strategian toteuttamiseksi hallitus on aktiivisesti tutustunut erilaisiin kaukolämmön toteutusvaihtoehtoihin. Suunnitellun uuden kaukolämpölaitoksen energiantuotantoon kaavoitetun tontin kauppa Hankolan teollisuusalueelta nykyisen varalaitoksen vierestä on toteutunut.

Vesi- ja jätevesiliiketoiminnan tulosta rasitti näihin kohdistuvan velan korkokulujen merkittävä nousu, mutta kokonaisuutena liiketoiminnan tulos mahdollisti 450.000 e lainojen lyhennyksen.

ÄHTÄRIN KIINTEISTÖHUOLTO OY

Y: 3012435-4

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25
Liikevaihto (1000 euroa)	674	680	739	695
Tulos (1000 euroa)	84	25	2	25

Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy on Ähtärin Energia ja Vesi Oy:n 100 % omistama ja hallitsema tytäryhtiö, jonka toimiala on kiinteistöhuoltopalvelujen tuottaminen. Asiakkaina ovat Ähtärin Kaupunki ja sen konserniin kuuluvat yhtiöt. Toiminta on alkanut 1.9.2019.

TOTEUTUMINEN

Tilikauden tulos saatiin käännettyä voitolliseksi vuoden 2023 aikana. Yhtiössä toteutettiin voimakas talouden tervehdyttämisohjelma keväällä 2023. Säästöistä huolimatta asiakaspalautteet ovat säilyneet nykyisellä tasolla ja työt on saatu hoidettua suunnitellusti. Vuoden 2024 tavoitteena olikin voitollisen toiminnan vakauttaminen. Vuoden 2024 osalta näyttäkin tulevan 0-tulos. Tavoiteltu pieni liikevoitto kuihtui loppuvuoden yllättäviin kalustonkorjauskustannuksiin.

KIINTEISTÖ OY ÄHTÄRIN VUOKRATALOT

Y-tunnus 0916679-5

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25
Liikevaihto (1000 euroa)	1 323	1 270	1 158	1 315
Tulos (1000 euroa)	138	145	0	0

Asuntohakemusten määrän kehitys vuosittain									
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Yhteensä:	115	122	103	104	108	109	124	153	159

Käyttöasteen kehitys	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vuokratalot	81,67 %	77,78 %	74,37 %	76,38 %	85,29 %	90,36 %	93,37 %	93,72 %	92,18 %
Kaupunki	85,29 %	82,35 %	77,42 %	83,87 %	83,33 %	83,33 %	89,39 %	100,00 %	98,41 %

Koy Ähtärin Vuokratalot toteuttaa Ähtärin Kaupungin Kiinteistösaakeyhtiö Strategiaa 2022-2030 ja sen tavoitteena vuodelle 2023 oli muun muassa:

- käyttöasteen pitäminen yli 90% tasolla
- kiinteistöhuollon kehittäminen yhteistyössä Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy:n kanssa
- piha-alueiden, leikkipaikkojen, markkinoinnin ja asiakaspalvelun parannustoimet
- vuokratasojen muuttaminen joustavaksi ja asunnon koosta riippuvaiseksi ja yhteistyön lisääminen ARA:n kanssa lainojen järjeistämiseksi ja kassatilanteen parantamiseksi
- markkinoinnin tehostaminen: nettisivut ja somekanavat
- vuokrien perinnän kehittäminen yhteistyössä Voissin kanssa

TOTEUTUMINEN

Yhtiön ensisijaisena tavoitteena vuonna 2024 oli Ähtärin Vuokra-asunto Strategian 2022-2030 toteuttaminen suunnitelmien mukaisesti.

Käytännön tavoitteet ovat onnistuneet hyvin:

- käyttöaste on saatu pidettyä yli 90 % tasolla ja asuntohakemusten määrä saavutti uuden ennätyksen
- yhtiö pääsi nollatulokseen, vaikka sen tulo puolta rasitti yli 20 asunnon kiinniolo ja menetetyt vuokratulot perusteellisten remonttien aikana; remontit rasittivat yhtiön käteiskassaa – ilman remontteja taloudelliset tavoitteet olisi saavutettu täysimääräisinä
- yhtiön Hallintosääntö otettiin käyttöön
- ulkoremontteja on toteutettu Talouden Tervehdyttämissuunnitelma mukaisesti kohde kerrallaan:
 - kattojen sammaleen poisto Pohjanriihi 1-3 kiinteistöissä
 - Vuokratalot 2 ulkopintojen vaurioituneiden kohtien korjaukset ja maalaukset suunnitelmien mukaisesti yhteistyössä SEDU:n kanssa
 - piha-alueiden, puutarhojen ja leikkipaikkojen tarkastukset ja parannustoimet
 - Koulutien Rivitalojen luokkahuoneita remontoitiin takaisin asumiskäyttöön ja Riikunkartano 2 asunnot ja piha-alueet remontoitiin ja uudistettiin
 - Niittykievarin katto korjattiin
 - Puistonalleen rakennettiin uusi roskakatos yhteistyössä SEDU:n kanssa
- Inhankoski, Inhanraitti ja Haka 1 tontit myytiin, samoin Lumpullinnan kiinteistö
- markkinointia tehostettiin uusilla nettisivuilla ja muilla sähköisillä palveluilla, yhtiötä mainostettiin ja uutta pesäpallostadionia sponsoroitiin
- kirjanpito, laskutus ja perintä siirrettiin yksityiselle tilitoimistolle ja se on laadultaan hyvää ja kustannustehokasta
- kiinteistöhuollon laatu ja tehokkuus parani entisestään

- yhtiö jatkoi toimintaansa kilpailukykyisenä naapurikuntiin verrattuna ja tunnetaan hyvästä palvelusta ja laadusta
- kaupungin omistamien kohteiden viimeisetkin asunnot siirtyivät yhtiön hallinnoitavaksi
- yhtiön lainojen ja laskujen maksut etenevät suunnitellusti ja velkataakkaa saatiin kevennettyä
- neliövuokriin ja käyttömaksuihin tehtiin ainoastaan maltilliset korotukset ja osasta kohteita neliövuokriin korotukset jätettiin tekemättä

ÄHTÄRIN MATKAILU OY

Y: 0280949-5

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25
Liikevaihto (1000 euroa)	71	65	69	64
Tulos (1000 euroa)	-14	0	8	0

Ähtärin Matkailu Oyn päätehtävä alueellisena matkailuyhtiönä on alueen matkailutarjonnan kokoaminen ja markkinointi. Yhtiön tavoitteena on edistää palveluiden myyntiä Ähtärissä ja lähialueilla. Verkkokaupan myötä alueellinen tarjonta majoitusten ja aktiviteettien osalta on koottu yhteen paikkaan ostettavaksi ja tämä lisää merkittävästi yhtiön merkitystä ja liikevaihtoa. Ähtärin Matkailu tukee omalla markkinoinnillaan yhteistyökumppaneiden järjestämiä tapahtumia.

TOTEUTUMINEN

Ähtärin matkailulehti valmistui painosta Matka2024-messuille jakoon. Talven 2024 MTB-maastopyöräilytapahtuma järjestettiin onnistuneesti 55 osanottajan voimin 24.2.2024. Ähtärin Matkailu Oy oli tässä pääjärjestäjänä yhteistyössä Ähtärin Eläinpuiston, Ähtärin Valppaan sekä Ähtärin kaupungin kanssa. Tilaisuuden jälkeen on päätetty, että Ähtäri Zoo MTB-talvimaastopyöräilytapahtuman järjestäminen ja organisointi siirtyy jatkossa yhteistyökumppanille, joka ottaa päävastuun tapahtumasta.

Markkinointia ja erityisesti ryhmämatkatuotteita on kehitetty vahvasti edelleen vuoden 2024 aikana. Markkinointitoimenpiteitä tehostettiin nostamalla esille vapaita majoituskohteita, aktiviteetteja sekä muita lisäpalveluita. Myös erilaisia ryhmä- ja hyvinvointipaketteja saatiin esille Visit Ähtärin verkkokauppaan sopimuksen tehneiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Uusimpana verkkokauppaan saatiin valmiiksi Joulupaketit yhteistyössä Ähtärin Eläinpuiston, Hotelli Mesikämmenen sekä Valkeisen Loman kanssa yhteispakettina ohjelmineen. Aktiviteetteja sekä luontoreittejä on nostettu korostetummin markkinoinnissa esille.

Ähtäri-lehden suunnittelu alkoi myöhemmin kuin aikaisemmin ja päätös lehdestä venyi marraskuulle. Lehti päätettiin toteuttaa edelleen kaupungin kanssa yhteistyössä ja mainosmyynti käynnistyi joulukuun puolessa välissä. Lehti valmistuu painosta 2.4.2025 ehtien Kotimaan Matkailumessuille jakoon.

Alueellista ja yliaalueellista yhteistyöverkostoa ylläpidetty aktiivisesti osallistumalla ohjausryhmätyöskentelyyn Etelä-Pohjanmaan Matkailufoorumissa, joka koostuu eri matkailualan toimijoista sekä erilaisiin työpajoihin, joita järjestetty lähialueilla. Yhteistyön kehittäminen on jatkunut yhteisten palaverien ja koulutustenmuodossa Keuruun, Mäntän, Petäjäveden sekä Soinin, Virtain ja Ruoveden kanssa, joista suurin osa oli Ähtärin kaupungin lisäksi mukana kaksiosaisessa, kaikille yrittäjille avoimessa, LinkedIn-verkkokoulutuksessa.

Sopimusneuvotteluja käytiin Petäjäveden ja Keuruun matkailuyritysten kanssa sekä muutaman Ähtärin alueella sijaitsevan yrittäjän kanssa, mutta sopimuksia ei vielä syntynyt.

Uutena toimijana mukaan lähti Vanha Väätenen ja teki sopimuksen. Keuruun, Mänttä-Vilppulan ja Petäjäveden kanssa aloitettu junamatkailuun keskittyvän markkinointimateriaalin koonti vaatii vielä suunnittelua ja toimenpiteitä, resurssien vähyyden vuoksi valmistuminen on venynyt.

Kevään ja kesän aikana verkkokauppa-alustan tekstejä on päivitetty. Kohteiden ja tuotteiden käännöksiä on korjattu ja täydennetty. Syksyllä muutostöitä verkkokauppaan, markkinointiteksteihin ja verkkosivuille toi pandojen lähtö Kiinaan. Markkinointitoimenpiteitä on tehostettu nostamalla aktiivisesti esille vapaita majoituskohteita, aktiviteetteja sekä muita lisäpalveluita.

Yhteistyösopimuksia oli vuoden lopussa 30 kpl.

Ähtärin kaupungin kanssa solmittiin LED-digitaulujen mainosmyyntien osalta välityssopimus, joka oli alun perin voimassa vuoden 2024 loppuun. Kaikki vapaana olevat 7 paikkaa myytiin eri yrityksille vuodelle 2024. Sopimusta jatkettiin edelleen seuraavalle vuodelle ja syksyllä 2024 paikat avattiin vuodelle 2025 myyntiin ja joulukuun loppuun mennessä paikat oli jo varattu vuodelle 2025.

Messut ja myyntitilaisuudet 2024: Kevään aikana lehteä jaettiin resurssien vähyyden vuoksi Ähtärin Eläinpuiston edustamissa tilaisuuksissa sekä muutamissa Visit Lakeuden järjestämissä tapahtumissa: Pohjanmaan kautta myyntitilaisuus Vaasassa 31.1., Pohjalainen Matkamessupäivä Seinäjoen Ideapark 20.4. Kesällä esillä Riikun markkinoilla sekä Ylävesien Yö-tapahtumassa.

Heinäkuussa Ähtärin Eläinpuiston edustajana Farmarissa 4.–6.7.2024 Seinäjoella ja elokuussa Eläinpuiston ja Alajärven yhteistyössä mukana Jyväskylässä Alvar-aaltoviikon tiimoilta.

Taloudellisten resurssien vähyyden vuoksi maksullisen markkinoinnin toimenpiteitä ei ole voitu toteuttaa ja syksyn markkinointitapahtumiin ei ole osallistuttu.

Perinteinen Matkailuilta järjestettiin matkailutoimijoille/yhteistyökumppaneille keväällä 5.3.2024 Hotelli Mesikämmenessä. Syksyllä ei pidetty erikseen Matkailuiltaa, sillä Matkailutoimijoilta saadun palautteen myötä järjestettiin eri kohteissa Matkailutoimijoiden aamukahveja, joista ensimmäiset pidettiin Valkeisen Lomassa sekä Luontoleirikeskus Honkiniemessä.

ÄHTÄRIN LIIKUNNAN TUKI OY

Y-tunnus 0853083-1

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25
Liikevaihto (1000 euroa)	46	40	58	35
Tulos (1000 euroa)	-12	0	-25	0

Liikunnan Tuki Oy ja Ähtärin Kiekko-Haukat ry ovat tulevan kevään aikana sopimassa 10-15 vuoden mittaisen vuokrasopimuksen jäähallista.

Liikunnan Tuki Oy:n tehtävänä on toiminnallaan tukea jäähallin käyttöasteen lisäämistä ja tulovirran vahvistamista ja omalta osaltaan osakeyhtiön muutos voittoa tavoittelemattomaksi osakeyhtiöksi mahdollistaa tämän paremmin mahdollisten EU- ja muiden tukien myötä.

PIRKANPOHJASÄÄTIÖ

Y-tunnus 1033419-4

Ähtärin kaupunki avustaa Pirkanpohjasäätiötä välttämättömien kiinteistökulujen ja vakuutusten verran. Ähtärin kaupunki ja Pirkanpohjasäätiö solmivat yhteistyön aiesopimuksen vuodelle 2024.

Pirkanpohjan taidekeskuksessa oli kesällä 2024 kaksi omaa näyttelyä: *MIELESSÄNI – Samuli Heimonen ja mestarit sadan vuoden takaa* sekä *Edelläkävijä – materiaalin voima*, Eero Hiironen teosten näyttely. Näyttelyihin oli Ylävesien yö -kaupunkifestaripäivänä 16.8.2024 klo 12-20 vapaa pääsy.

Kulttuuripalvelut koordinoi yhteistyössä Pirkanpohjasäätiön kanssa Ähtärin kaupungin varhaiskasvatuksen ja koululaisten toiminnalliset tutustumiskäynnit Pirkanpohjan taidekeskuksen näyttelyihin. Vierailuihin osallistui touko-kesäkuussa 2024 yli 450 lasta ja nuorta opettajineen/ohjaajineen.

Sinisessä talossa oli kaksi näyttelyä: Suomenselän taiteilijaseuran ja Seinäjoen taiteilijaseuran näyttelyt.

Pirkanpohjan taidekeskus on Suomen museoliiton jäsen ja Pirkanpohjassa toimii Museokortti-järjestelmä.

ÄHTÄRIN TEOLLISUUSKIINTEISTÖT OY

Y-tunnus 2465526-3

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25
Liikevaihto (1000 euroa)	99	103	105	104
Tulos (1000 euroa)	0	0	0	0

Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy:n keskeinen tehtävä on edesauttaa kaupungin elinkeinotoimen yritystilajärjestelyissä. Perimmäinen tavoite on kaupungin työpaikkojen ja sitä kautta elinvoiman lisääminen. Yhtiön tulostavoite on nollatulot tai lievästi positiivinen tilinpäätös.

TOTEUTUMINEN

Vuoden 2023 aikana voimakkaasti nousseet korot aiheuttivat yhtiön kassatilanteelle haasteita. Yhtiöllä on ulkopuolista lainaa hieman alle 1 miljoonan verran, jolloin korkotason nousu aiheutti yhtiölle merkittäviä lisäkustannuksia. Vuokrasopimusten hinnoittelu on perustunut huomattavasti kevyempiin korkoihin, jolloin nykyisten sopimusten kassavirta ei riittänyt kannattelemaan yhtiön taloudellista tilannetta.

Toimitilat ovat 100 % vuokrattu vuoden 2025 loppuun asti. Aisikon on irtisanonut vuokrasopimuksen päättymään 2025 loppuun. Yritys on käynyt vuokraneuvotteluita toimitilasta sekä yrittänyt myydä sitä. Mikäli toimitilaan ei löydy vuokralaista yhtiötä uhkaa kassakriisi sekä on hyvin mahdollista, ettei yhtiö selviydy talousvelvoitteistaan.

HOTELLI MESIKÄMMEN OY

Y-tunnus 2002120-4

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25
Liikevaihto (1000 euroa)	2 621	2 800	2 149	2 400
Tulos (1000 euroa)	-576	100	-520	-40

Hotelli Mesikämmen Oy:n omistama hotellirakennus on arkkitehtuurisesti merkittävä rakennus, joka sijaitsee kauniilla paikalla Hankaveden rannalla lähellä Eläinpuistoa.

Hotelli tarjoaa täyden palvelun majoitus- ja ravintolapalveluita sekä monipuolisesti erilaisia oheispalveluita. Keskeisen sijainnin ansiosta hotelli toimii merkittävänä palvelun tarjoajana myös matkailualueen muille yrityksille. Hotellin palvelurakenteita tullaan tarpeen vaatiessa päivittämään vastaamaan muuttuvia tarpeita.

TOTEUTUMINEN

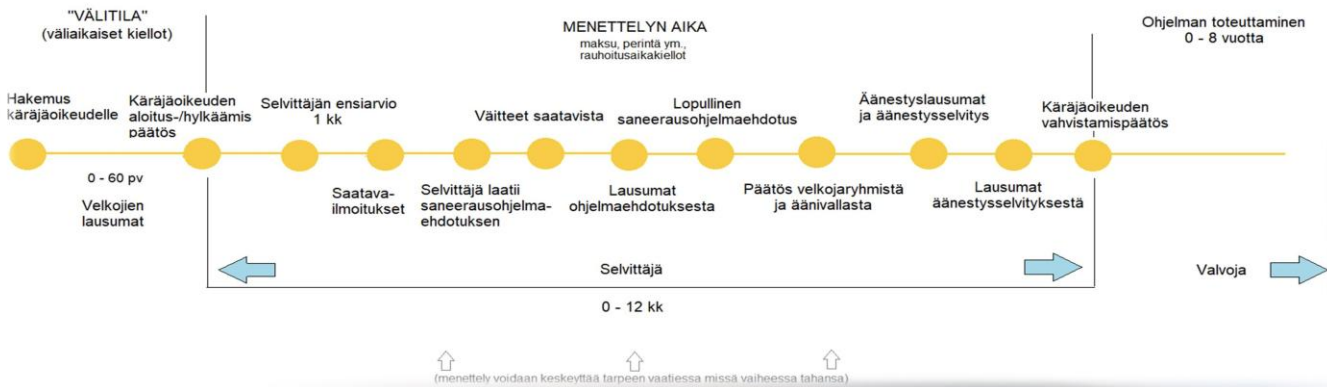
Vuonna 2024 valmistuu kaupungin rakennuttama uimahalli, joka vahvistaa Hotelli Mesikämmen palvelukonseptia merkittävästi. Huoneiden viihtyisyyteen on kiinnitetty huomiota hankkimalla ilmalämpöpumput. Kestävän kehityksen matkailualan haasteeseen on vastattu hankkimalla Visit Finlandin kehittämän matkailuyrityksille ja -alueille tarkoitetun Sustainable Travel Finland -ohjelman ja sillä saavutettavan Sustainable Travel Finland -merkin. Vuonna 2025 Keilahalli siirtyi kaupungin toiminnaksi.

Yrityssaneeraukseen hakeutumisen johdosta tehdään omaisuuden arviointi sekä erityistilintarkastus, jotka valmistuvat maaliskuun 2025 aikana.

Seuraavassa esitelty yrityssaneeraukseen liittyvät tärkeät päivämäärät:

- Yrityssaneeraushakemus vireille: 1.11.2024
- Takaisinsaannin määräpäivä: 1.11.2024
- Menettelyn aloituspäätös: 7.11.2024
- Velkojien valvonnat: 26.11.2024
- Selvittäjän ensiarvio: 9.12.2024
- Ehdotus saneerausohjelmasta: 5.5.2025

Yrityssaneerausprosessi aikajanana

SNOWPANDA RESORT ÄHTÄRI ZOO OY/LTD

Y-tunnus 2801836-8

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25
Liikevaihto (1000 euroa)	1 080	1 080		
Tulos (1000 euroa)	294	290		

Vuonna 2021 solmittiin vuokrasopimus, jolla Eläinpuisto Oy vuokraa Snowpanda Resort Ähtäri Zoo Oy:ltä Pandatalon.

Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus on päätöksellä 27.11.2024 asettanut yhtiön konkurssiin.

ÄHTÄRIN ZOO RESORT OY

Y-tunnus 2645036-8

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25
Liikevaihto (1000 euroa)	27	-	23	-
Tulos (1000 euroa)	-7	-	-3	-

Ähtärin Zoo Resort Oy toimii Ähtärin kaupungin ja yrittäjien yhteisenä matkailun hankeyhtiönä. Päätehtävänä yrityksellä on tehostaa hankkeiden kautta ähtäriläisten matkailuyritysten kilpailukykyä ja toimintaedellytysten parantamista.

Vuonna 2025 vireillä olevat hankkeet:

- Kansainvälisen matkailun kehittämisen suunnitteluhanke Ähtärin alueella, hanke päättyy 31.7.2025
- Suomen huoltovarmuus ja maaseutu, hanke päättyy 31.12.2026
- Esteettömyys ja saavutettavuus veto ja pitovoima tekijöinä Kuusiokunnissa, hanke päättyy 31.8.2026.
- Metsätietoa ulkoilijoille 2024-2025, hanke päättyy 31.12.2025.

ÄHTÄRIN ELÄINPUISTO OY

Y-tunnus 0184603-2

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25
Liikevaihto (1000 euroa)	3 059	4 000	3 207	2 600
Tulos (1000 euroa)	-838	100	-2 412	-350

Ähtäri Zoo avattiin 17. kesäkuuta 1973 ja se on Suomen vanhin luonnonmukainen eläinpuisto. Eläinpuisto syntyi silloisen Ähtärin kunnanjohtaja Väinö Jaakolan aloitteesta ja ensimmäinen eläin oli hirvi, joka sai myöhemmin nimekseen Köpi. Tänä päivänä puistossa on 50 eri eläinlajia, joista tunnetuimpia ovat karhut, hirvet ja ahmat. Ähtäri Zoon tärkeimpiä tehtäviä avaamisestaan lähtien on ollut lisätä eläinlajien ja luonnon tuntemusta sekä jakaa kasvatuksellista tietoa. Myös kansainvälinen eläinlajien suojelutyö (EAZA) on tärkeä osa Ähtäri Zoon toimintaa. Tavoitteena on uhanalaisten eläinten ylläpito ja niiden perimän vaaliminen. Eläinpuistojen tekemän yhteistyön avulla onkin pystytty ylläpitämään suuri määrä lajeja, jotka olisivat muuten jo kuolleet sukupuuttoon. Vesikko on hyvä esimerkki Suomen luonnosta jo kadonneesta lajista, joka on kuitenkin saatu lisääntymään ensimmäisenä Ähtäri Zoossa. Luonnossa elävä Visentti ehti kuolla jo sukupuuttoon Euroopassa 1920-luvulla, mutta eläintarhoissa säilyneiden yksilöiden avulla ja kansainvälisellä yhteistyöllä kanta saatiin elvytettyä ja palautettua luontoon.

Lapsiperheille suunnattua palvelukonseptia laajennettiin, kun vuonna 2016 avautui ympärivuotinen kotieläintila Farmi. Eläinpuiston toiminnassa tapahtui merkittävä muutos, kun vuonna 2018 pandat Lumi ja Pyry saapuivat Ähtäriin ja pandatalo valmistui. Pandat lähtivät takaisin Kiinaan marraskuun loppupuolella 2024.

Eläinpuiston alueiden kunnostamista ja uudistuskohteita jatketaan resurssien mukaan Eläinpuiston sisäisen Master Planin mukaisesti. Eläinpuisto kiinnittää sekä eläinpuiston että leirintäalueen osalta huomiota yleiseen vaikutelmaan huolinnan osalta, myös viihtyvyyttä lisätään panostamalla yleisöreitteihin ja monipuolisempaan kasvillisuuteen Eläinpuiston alueella.

TOTEUTUMINEN

Taloudelliset haasteet kärjistyivät vuonna 2024, kun neuvottelut maa- ja metsätalousministeriön kanssa päättyivät tuloksettomana. Yhtiö ei saanut taloudellista apua valtion tukien kautta pandojen ylläpitoon. Pitkään kestäneiden neuvottelujen jälkeen CWCA:n kanssa päädyttiin isopandojen lajiensuojelusopimuksen irtisanomiseen. Isopandat Lumi ja Pyry lähtivät Ähtäristä Kiinaan 23.11.2024 ja sopimus CWCA:n kanssa päättyi 31.12.2024.

Ukrainan sodasta johtunut yleinen ja taloudellinen epävarmuus ja inflaation kasvu näkyi erityisesti lapsiperheiden taloudessa, joka on tärkein eläinpuiston asiakaskohderyhmä. Yleisen kustannustason nousu mm. bensiinin, sähkön sekä yleinen epävarmuus tulevaisuudesta tekivät varsinkin lapsiperheiden matkailuun liittyvästä kulutuskäyttäytymisestä varovaista. Keskiostokset laskivat merkittävästi ja vaikuttivat yhtiön liikevaihtoon negatiivisesti.

Henkilöstön muutosneuvottelut pidettiin lokakuussa ja joulukuussa. Lomautukset koskivat henkilöstöä lokakuusta 2024 toukokuun 2025 loppuun saakka. Kiinteistöhuollon sopimuksesta vähennettiin työpanos 50 prosenttiin talviaikana. Tervehdyttämistyöryhmä on työskennellyt etsien eri toimintojen tehostamista mm. tilapalvelun sekä palveluresurssien käytön osalta. Myynnin ja markkinoinnin toteuttamiseksi on haettu yhteistyökumppaneita, jotta tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuus on ollut paremmin mitattavissa.

Alueellista yhteistyötä on lisätty mm. yhteismarkkinoinnilla Lakeudelle kampanjan kanssa, johon kuuluvat E-P:n johtavat perhematkailuyritykset.

Päiväkoti aloitti Farmilla toiminnan vuonna 2023. Yhteistyö päättyi 3.6.2025, koska sivistystoimella ei ole enää tiloille tarvetta. Markkinat järjestetään kolme - neljä kertaa vuodessa ja ovat olleet suosittuja mm. paikallisten asukkaiden sekä loma-asukkaiden keskuudessa. Lisäksi erilaiset vuosittain järjestetyt tapahtumat mm. yöseikkailu, eläin-opastukset, ja eläinten juhlapäivät ovat saavuttaneet suosion. Luontokouluhanke on saanut hyvän vastaanoton ja kehitystyötä tehdään yhdessä Ähtärin ja lähialueen koulujen kanssa. Erilaisissa alueella järjestettävissä tapahtumissa ollaan mukana resurssien sallimissa rajoissa.

Vaikea taloudellinen tilanne aiheutti sen, että hakeuduttiin yrityssaneeraukseen 1.11.2024. Yrityssaneeraukseen hakeutumisen johdosta tehdään omaisuuden arviointi sekä erityistilintarkastus, jotka valmistuvat maaliskuun 2025 aikana.

Seuraavassa esitelty yrityssaneeraukseen liittyvät tärkeät päivämäärät:

- Yrityssaneeraushakemus vireille: 1.11.2024
- Takaisinsaannin määräpäivä: 1.11.2024
- Menettelyn aloituspäätös: 7.11.2024
- Velkojien valvonnat: 26.11.2024
- Selvittäjän ensiarvio: 9.12.2024
- Ehdotus saneerausohjelmasta: 5.5.2025

Yrityssaneerausprosessi aikajanana

KIINTEISTÖ OY ÄHTÄRIN SAIRAALANMÄKI

Y:1637115-6

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25
Liikevaihto (1000 euroa)	1681	1588	1 640	1 767
Tulos (1000 euroa)	28	-16	481	10

Koy Ähtärin Sairaalanmäki omistuspohja muuttui vuoden 2023 alussa niin, että Ähtärin kaupunki omistaa yhtiöstä 1.1.2023 alkaen 50,10 % ja Etelä-Pohjanmaan Hyvinvointialue (EPHVA) 49,90 %.

Yhtiön liikevaihto on vaihdellut viime vuosina. Merkittävimpana syynä tähän muutokseen on ollut EPHVA muuttuvat tilantarpeet. Tämän seurauksena yhtiö on joutunut sopeuttamaan toimintojaan 1.1.2021 alkaen mm. vähentämällä henkilökunnan määrän minimiin, korottamalla neliövuokria vuosittain, purkamalla ns. Petäyksen talon ja aktiivisesti etsimällä uusia vuokralaisia. Tiloja onkin vuokrattu mm. ambulanssitallille, ensihoidon henkilökunnalle, Kuusiolinnan mielenterveys-palveluille, yksityisille vuokralaisille ja Ähtärin lukiolle. Vuoden 2024 aikana Kuusiolinnassa, Pihlajalinnassa ja EPHVA ovat osana HVA uudistusta vähentäneet vuokraamia tiloja eikä uusia vuokralaisia ole onnistuttu saamaan tilalle. Päätökset EPHVA:n tilantarpeesta selkeytyvät vasta vuoden 2025 aikana. Mikäli uusia vuokralaisia ei onnistuta löytämään vuoden 2025 aikana, yhtiön talousnäkymät heikkenevät merkittävästi.

Yhtiön liikevaihto on läpikäynyt mittavia muutoksia viime vuosina. Merkittävimpana muutoksena Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri lopetti 20 vuotta vanhan sopimuksen mukaisesti ns. takuuvuokran maksamisen Koy Ähtärin Sairaalanmäelle 31.12.2020. Tämän seurauksena yhtiön EPSHP:ltä saamat tulot vähenivät vuositasona yli 360.000 euroa 1.1.2021 alkaen. Muutokset henkilökunnassa ja kulurakenteessa ovat mahdollistaneet jatkuvan positiivisen kehityksen taloudessa. Vuoden 2024 tilinpäätöksen tulos +481.236,19 euroa oli yhtiön kaikkien aikojen ennätys.

Yhtiön omistamat Sinikellon ja Törön Pienkodin kiinteistöt laitettiin kylmilleen ja tullaan purkamaan vuoden 2025 aikana.

EPHVA, Ähtärin kaupunki ja yhtiö jatkoivat keväällä 2023 perutetun Selvitystyöryhmän yhteydenpitoa. Työryhmän tavoitteena on löytää tiloihin uusia vuokralaisia HVA:n mahdollisesti vähentäessä sotepalveluihin tarvittavien tilojen vuokrausta tulevaisuudessa. Lisäpaineita talouteen ovat tuoneet kaukolämmön, veden ja sähkön hinnan suuret korotukset.

Mikäli uusia vuokralaisia ei löydy, tulee Ähtärin kaupungin ja EPHVA:n kattaa mahdolliset yhtiön toiminnan tappiot.

4.8.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

- Ähtärin kaupunginvaltuusto päätti 17.6.2024 § 29 tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä tehdä noin 7,6 miljoonan euron alaskirjaukset kaupungin kirjanpidossa oleviin Ähtärin Eläinpuisto Oy:n, Hotelli Mesikämmen Oy:n ja Snowpanda Resort Ähtäri Zoo Oy Ltd:n laina- ja myyntisaamisiin. Alaskirjausten johdosta kaupungin tase painui noin 2,6 miljoonaa euroa alijäämäiseksi.
- Ähtärin Eläinpuisto Oy päätti taloudellisten haasteiden takia palauttaa isopandat Lumin ja Pyryn ennenaikaisesti takaisin Kiinaan, josta ne oli vuokrattu eläinpuistoon vuonna 2017. Pandojen palautus tapahtui marraskuussa 2024.
- Ähtärin Eläinpuisto Oy ja Hotelli Mesikämmen Oy hakeutuivat yrityssaneeraukseen syksyllä 2024. Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus päätti 7.11.2024 yrityssaneerausmenettelyn käynnistämisestä molempien yhtiöiden osalta. Yhtiöiden taloutta sopeutetaan saneerausmenettelyn aikana ja yhtiöt ovat mm. irtisanoneet Ähtärin kaupungin kanssa tehtyjä vuokrasopimuksia hotellin yhteydessä sijaitsevan keilahallin ja Ähtäri-hallin yhteydessä sijainneen matkamuistomyymälän osalta. Saneerausohjelmat tulevat käräjäoikeuden hyväksyttäväksi toukokuussa 2025. Saneerausohjelmassa tullaan leikkaamaan yhtiöiden saneerausvelkoja, mikä voi tarkoittaa alaskirjauksia kaupungin kirjanpidossa edelleen oleviin ao. yhtiöiden myyntisaamisiin. Kaupunki joutui takaajana maksamaan lisäksi Ähtärin Eläinpuisto Oy:n Kuntarahoitukselta ottaman lainan loppusumman (300.000 euroa), kun luotonantaja irtisanoi luoton saneerausmenettelyn takia. Kaupunginvaltuusto hyväksyi lisämäärärahan takauksen maksua varten joulukuussa 2024.
- Pandojen palauttamisen ja Ähtärin Eläinpuisto Oy:n yrityssaneerausmenettelyn johdosta Ähtärin Eläinpuisto Oy irtisanoi vuokrasopimuksen Snowpanda Resort Ähtäri Zoo Oy:n kanssa. Snowpanda Resort Ähtäri Zoo Oy vastasi ns. Pandatalon kiinteistöstä. Vuokrasopimuksen päättymisen myötä yhtiön tulovirta loppui ja yhtiö hakeutui maksukyvyttömyyden seurauksena konkurssiin joulukuussa 2024. Pesänselvittely on käynnissä. Tilinpäätöksen laatimishetkellä Pandatalo ei aktiivisessa käytössä. Suurin osa yhtiön saamisista kaupungin kirjanpidossa on alaskirjattu.
- Osa kaupungin tytäryhtiöistä on siirtynyt yksityisen palveluntuottajan palveluihin kirjanpito- ja palkanlaskentapalveluihin. Ähtärin kaupungin taloushallinnon ja palkanlaskennan palveluita käyttää tytäryhtiöistä vuoden 2024 jälkeen Ähtärin Energia ja Vesi Oy, Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy, Ähtärin Matkailu Oy, sekä Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy.
- Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy:n omistamassa Mestarintiellä sijaitsevassa hallitilassa toiminut Aisikon irtisanoi vuokrasopimuksen, jonka jälkeen uutta vuokralaista on lähdetty etsimään. Korkea korkotaso on haastanut yhtiön kassan riittävyyttä myös 2024 vuonna.
- Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy teki vuonna 2024 hieman voittoa. Tämä oli toinen voitollinen vuosi yhtiön historiassa. Yhtiö on ottanut vastuun uuden koulun ja uimahallin huoltotoiminnasta. Muita merkittäviä muutoksia yhtiön toiminnassa ei tapahtunut.
- Kiinteistö Oy Ähtärin Sairaalanmäki siirtyi 1.1.2023 Hyvinvointialueen syntymiseen liittyen Ähtärin kaupungin konserniin omistusosuudella 50,1 %. Loput osakkeista omistaa Etelä-Pohjanmaan Hyvinvointialue. Hyvinvointialueen palveluverkko on tällä hetkellä arvioitavana hyvinvointialueen päätöksenteossa. Tällä hetkellä ei vielä ole täysin selvää, mitä hyvinvointialueen palveluita Sairaalanmäellä toteutetaan tulevaisuudessa.

Kuusiolinna Terveys Oy:n ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen välinen palvelusopimus päättyy vuoden 2025 aikana. Ähtärin sairaalan tiloissa sijaitsee myös Pihlajalinna Oy:n ja Kokkaamo Ateriapalvelut Oy:n toimintoja sekä Ähtärin lukion väistötilat vuoden 2025 loppuun saakka. Muutokset henkilökunnassa ja kulurakenteessa ovat mahdollistaneet jatkuvan positiivisen kehityksen taloudessa. Vuoden 2024 tilinpäätöksen tulos +481.236,19 euroa oli yhtiön kaikkien aikojen ennätys. Yhtiön omistamat Sinikellon ja Törön Pienkodin kiinteistöt laitettiin kylmilleen ja tullaan purkamaan vuoden 2025 aikana. Yhtiö selvittelee tällä hetkellä kiinteistöissä olevien tilojen käyttömahdollisuuksia ja vuokralaisia niihin tiloihin, jotka mahdollisesti jäävät lähiaikoina tyhjiksi.

- Työllisyysalue Kymppi päätettiin vuonna 2023 perustaa kymmenen jäsenkunnan toimesta. (Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Kauhava, Kuortane, Lappajärvi, Lapua, Soini, Vimpeli ja Ähtäri) Toimintaa varten perustettiin kuntayhtymä, jonka toiminta alkoi vuoden 2024 alusta ja sille siirtyy em. alueella vastuu työllisyysasioista 1.1.2025. Vuoden 2024 valmistelukustannuksiin saatiin valtionavustusta. Työllisyyspalveluiden muutoksen kustannukset kasvattavat kaupungille maksettavien valtionosuuksien määrää järjestämiskustannusten osalta. Kuntia tulee kuitenkin tulevaisuudessa rasittamaan taloudellisesti työmarkkinatuen kuntaosuuden muutokset, kun kuntien maksuosuuden vastuut alkavat aiempaa varhaisemmassa vaiheessa asiakkaan työttömyysjaksoa. Tämän vuoksi vuodesta 2025 alkaen työmarkkinatuen kuntaosuuksiin on varattu miltei kaksinkertainen määräraha aiempiin vuosiin verrattuna. Työllisyysalueen myötä kuntien vaikuttamismahdollisuudet työllisyyspalveluihin kuitenkin kasvavat, jolloin palvelut voidaan räätälöidä paremmin paikallisia työllisyystarpeita vastaaviksi.

4.8.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että

- kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- konsernissa tehtävät päätökset perustuvat riittävään ja luotettavaan tietoon
- konsernin päätöksissä noudatetaan lakia, viranomaisohjeita ja kuntakonsernin toimielinten päätöksiä
- turvata konsernin omaisuus ja muut voimavarat

Selonteko Ähtärin kuntakonsernin valvonnasta:

Konserniohjauksen toimivalta ja vastuunjako on määritelty Ähtärin kaupungin konserniohjeessa, jonka valtuuston on hyväksynyt 16.3.2009 § 39. Konserniohje viedään myöskin hyväksyttäväksi tytäryhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin, jolloin siitä tulee tytäryhteisöjä velvoittava. Kuntaliitto on antanut uuden ohjeistuksen konserniohjeesta vuonna 2017. Uuden konserniohjeen päivittäminen aloitettiin joulukuussa 2017 ja se valmistui vuoden 2018 aikana.

Konserniohjeen mukaan ohjeet kunnan edustajille tytäryhteisöissä antaa kaupunginhallitus.

Konsernitavoitteet asettaa kaupunginvaltuusto talousarvio- ja taloussuunnitelman käsittelyn yhteydessä. Valtuusto arvioi tavoitteiden toteutumisen tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja talouden aseman seuranta kuuluu kaupunginhallitukselle. Tytäryhteisöillä on raportointivelvollisuus kaupunginhallitukselle tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä toiminnan oleellisten muutosten johdosta.

Kaupunginjohtaja avustaa seurannassa kaupunginhallitusta ja hänellä on mm. oikeus harkintansa mukaan osallistua tytäryhteisöjen hallitusten kokouksiin.

Keskitettyjä konsernitoimintoja ja –palveluita ei tällä hetkellä ole. Konsernin emoyhteisö tuottaa yksittäisiä palveluja tytäryhteisöille ja tytäryhteisöt sopimusperusteisesti yksittäisiä palveluja emoyhteisöille. Kaupunki hoitaa tytäryhteisöjensä tilapäisen rahoituksen kaupunginhallituksen päättämin ehdoin.

Riskienhallintajärjestelmää konsernissa ollaan yhtenäistämässä.

4.8.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	15 128	13 610
Toimintakulut	-34 159	-28 931
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	25	68
Toimintakate	-19 006	-15 283
Verotulot	13 098	13 172
Valtionosuudet	5 847	5 104
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	57	36
Muut rahoitustuotot	290	1 641
Korkokulut	-1 781	-1 536
Muut rahoituskulut	-47	
Vuosikate	-1 542	3 164
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	-4 021	-3 974
Omistuksen eliminointierot	1 353	-1 144
Satunnaiset erät		764
Tilikauden tulos	-4 210	-1 190
Tilinpäätössiirot		
Tilikauden verot	-62	-9
Laskennalliset verot	-20	23
Vähemmistöosuudet	-240	-14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 532	- 1 190

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	44,29	47,04
Vuosikate/Poistot, %	-38,35	79,62
Vuosikate, euroa/asukas	-295,35	595,30
Asukasmäärä	5221	5315

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 464	3 164
Satunnaiset erät		764
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-62	-9
Tulorahoituksen korjauserät	-133	-6
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 200	-19 443
Rahoitusosuudet investointimenoihin	193	493
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	179	411
Toiminnan ja investointien rahavirta	-9 559	-14 627
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	-39
Antolainasaamisten lisäys	-5	-56
Antolainasaamisten vähennys	5	17
Lainakannan muutokset	7 515	15 232
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	706	16 173
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 449	-2 173
Lyhytaikaisten lainojen muutos	9 258	1 232
Oman pääoman muutokset	44	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-37	-39
Vaihto-omaisuuden muutos	63	-71
Saamisten muutokset	4 376	6 537
Korottomien velkojen muutokset	-4 469	-4 137
Rahoituksen rahavirta	7 492	17 483
Rahavarojen muutos	-922	2 856
Rahavarat 31.12	4 457	5 387
Rahavarat 1.1.	5 379	2 531

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-26 539	-20 171
Investointien tulorahoitus, %	-14,01	-16,70
Laskennallinen lainanhoitokate	0,03	0,64
Kassan riittävyys	32,8	37,7

Konsernitase ja sen tunnusluvut					
VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
	1 000€	1 000€	1 000€	1 000€	1 000€
PYSYVÄT VASTAAVAT	84 320	78 170	OMA PÄÄOMA	11 079	15 610
Aineettomat hyödykkeet	1 871	3 078	Peruspääoma	20 663	20 663
Aineettomat oikeudet	232	285	Arvonkorotusrahasto	234	234
Muut pitkäv. menot	1 639	2 793	Muut omat rahastot		
Aineelliset hyödykkeet	80 012	72 971	Edell. tilik. yli-/alijäämä	-5 287	-4 097
Maa- ja vesialueet	5 968	6 005	Tilikauden yli-/alijäämä	-4 532	-1 190
Rakennukset	58 126	36 070			
Kiint. rakent. ja laitteet	4 308	4 002	VÄHEMMISTÖOSUUKSET	1 701	1 461
Koneet ja kalusto	1 505	1 136			
Muut aineell. hyödyk.	7 418	7 423	PAKOLLISET VARAUKSET	760	0
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	2 687	18 335	Muut pakolliset varaukset	760	
Sijoitukset	2 437	2 121	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Osakkuusyhteisöt	1 020	1 024	PÄÄOMAT	784	784
Osakkeet ja osuudet	957	1 000			
Muut lainasaamiset	391	34	VIERAS PÄÄOMA	75 465	68 177
Muut saamiset	69	63			
			Pitkäaikainen korollinen	23 419	27 093
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	316	279	Pitkäaikainen koroton	3 059	3 056
			Lyhytaikainen korollinen	42 108	31 281
			Lyhytaikainen koroton	6 880	6 747
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 153	7 583			
Vaihto-omaisuus	230	293	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	89 789	86 032
Saamiset	466	1 902			
Pitkäaikaiset saamiset	89	91	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Lyhytaikaiset saamiset	377	1 811	Kertynyt ylij. (alij.), 1000 €	-9 819	-5 287
			Kertynyt ylij. (alij.) €/as	-1881	-995
Rahoitusarvopaperit	689	694	Konsernin lainat €/as	12 551	10 983
			Konsernin lainakanta		
Rahat ja pankkisaamiset	3 768	4 694	31.12., 1 000 €	65 527	58 374
			Konsernin lainasaamiset		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	89 789	86 032	31.12., 1 000 €	370	279
			Kunnan asukasmäärä	5221	5315
			Omavaraisuusaste %	12,34	18,15
			Suht. velkaantuneis. %	221,42	213,73
			Lainat ja vuokravast. 31.12 1000€	67 658	68 843
			Lainat ja vuokravastuut €/asukas	12 959	12 953

4.9. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

4.9.1 Tilikauden tulosten käsittely

Ähtärin kaupungin tilikauden tulos vuodelta 2024 on -2.809.497,43 euroa alijäämäinen. Kaupunginhallitus esittää, että alijäämä siirretään taseeseen tilikauden ylijäämä/alijäämä tilille.

4.9.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Ähtärin kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2024 § 68 talouden sopeuttamisohjelman hyväksymisestä vuosille 2025–2028. Sopeuttamisohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden nettovaikutus kaupungin talouteen on 7,7 miljoonaa euroa vuoden 2028 loppuun mennessä.

Yleishallinto	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
Tulojen muutos	1 100 000,00 €	1 100 000,00 €	1 060 000,00 €	1 060 000,00 €	4 320 000,00 €
Menojen muutos	364 000,00 €	14 000,00 €	14 000,00 €	14 000,00 €	406 000,00 €
Yhteensä	1 464 000,00 €	1 114 000,00 €	1 074 000,00 €	1 074 000,00 €	4 726 000,00 €
Tekninen toimi					
Tulojen muutos	167 400,00 €	247 400,00 €	247 400,00 €	547 400,00 €	1 209 600,00 €
Menojen muutos	133 000,00 €	133 000,00 €	163 000,00 €	292 000,00 €	721 000,00 €
Yhteensä	300 400,00 €	380 400,00 €	410 400,00 €	839 400,00 €	1 930 600,00 €
Sivistys ja hyvinvointi					
Tulojen muutos	53 000,00 €	40 000,00 €	40 000,00 €	40 000,00 €	173 000,00 €
Menojen muutos	165 300,00 €	161 200,00 €	273 700,00 €	273 700,00 €	873 900,00 €
Yhteensä	218 300,00 €	201 200,00 €	313 700,00 €	313 700,00 €	1 046 900,00 €
KAIKKI YHTEENSÄ					
Tulojen muutos	1 320 400,00 €	1 387 400,00 €	1 347 400,00 €	1 647 400,00 €	5 702 600,00 €
Menojen muutos	662 300,00 €	308 200,00 €	450 700,00 €	579 700,00 €	2 000 900,00 €
Yhteensä	1 982 700,00 €	1 695 600,00 €	1 798 100,00 €	2 227 100,00 €	7 703 500,00 €

5 Toteutumisvertailu

5.1 Vaalit

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Vuonna 2024 järjestettiin presidenttivaalit, ensimmäinen vaali 28.1.2024 ja toinen vaali 11.2.2024 sekä EU-vaalit, Euroopan parlamenttivaalit 6.-9.6.2024. Keskusvaalilautakunta hoiti em. vaalien osalta sille kuuluvat lakisääteiset tehtävät.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	27 300		27 300	31 392,00	-4 092,00
Toimintamenot	-27 000		-27 000	-25 857,97	-1 142,03
Toimintakate	300		300	5 534,03	-5 234,03

5.2 Tilintarkastus

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Valtuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan, joka toimii tehtävässään virkavastuulla.

LAATUTAVOITTEET

Lautakunnan keskeisenä tehtävänä on selvittää, onko kaupunkia johdettu valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja tuloksellisesti ja tuleeko kaupungin tilintarkastus asianmukaisesti suoritetuksi.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-24 800		-24 800	-16 717,52	-8 082,48
Toimintakate	-24 800		-24 800	-16 717,52	-8 082,48

5.3 Kaupunginvaltuusto

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Kaupunginvaltuuston tulosalueelle on varattu määrärahat kaupunginvaltuuston toimintaa varten.

TULOARVOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-49 300		-49 300	-43 064,72	-6 235,28
Toimintakate	-49 300		-49 300	-43 064,72	-6 235,28

5.3.1 Kaupunginhallitus

Kaupunkistrategia huomioidaan kaupunginhallituksen eri tulosalueilla

- yleishallinto
- talous- ja toimistopalvelut
- elinkeinoelämän edistäminen
- työllisyysmäärärahat

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

Yleiset tavoitteet ja mittarit:

Vastuutahot: Valtuusto, hallitus, lautakunnat, jory		
Tavoite	Mittarit	Toteutuminen
Ähtäri-brändin vahvistaminen	- Yleinen mielikuva Ähtäristä (asukkaat, matkailijat, vapaa-ajan asukkaat) - Tunnettuus Suomessa/ulkomailla	-Brändityö on kohdannut vuoden 2024 aikana haasteita erityisesti matkailun puolella eläinpuiston taloudellisten haasteiden sekä jättiläispandojen palauttamisen vuoksi. Toisaalta eläinpuisto saavutti myös poikkeuksellisen suuren huomion pandojen palauttamisen ollessa esillä mediassa. -Ähtäri-lehti muutettu siten, että se palvelee sisällöltään monivuotisesti. -Aloitettu toimenpiteet yritysten sijoittumisen kehittämiseksi erillisen konsulttipalvelun kautta.
Kehittyvä kaupunkikonserni	- Kuntalain mukaisten tunnuslukumittareiden arvot paranevat	Kaupunkia kohdanneet taloudelliset haasteet ovat vaikuttaneet tunnuslukumittareihin negatiivisesti. Laadittu sopeuttamisohjelma tunnuslukujen parantamiseksi.

Omaisuuuden hankinta ja hoito	- Omaisuuuden hoitosuunnitelma ja sen toteutuminen	Omaisuuuden hoidossa suurimmat toimenpiteet kohdistuivat kaupungin tytäryhtiöiden talouden tervehdyttämiseen saneerausmenettelyyn hakeutumisen kautta. Kaupunki ollut mukana mm. Riikun markkinoiden ja Joulu-kadun avajaisten järjestelyissä yhteistyössä yrittäjien kanssa. Vastaavasti yrittäjät olleet mukana Ylävesien yö-tapahtuman järjestämisessä.
Yhteistyö paikallisten yritysten kanssa	- Yhteisten tapahtumien/tilaisuuksien/sopimusten määrä konsernin ja paikallisten yritysten välillä	
Kestävä kaupunkisuunnittelu	- Kaavoitusten lukumäärä ja läpimenoaika	Vuonna 2024 kaavoja valmistui 2 asemakaavaa ja 1 ranta-asemakaava. Vireillä/valmisteilla 2 tuulivoimaosayleiskaavaa, 1 rantaosayleiskaava ja 2 asemakaavaa.
Tehokas ja laadukas kustannusrakenne Ähtäri haluaa olla 25 % kustannustehokkaimman kunnan joukossa Fyysiset lähipalvelut säilyvät	- Kuntalain mukaisten tunnuslukumittareiden arvot paranevat - Kumulatiivinen yli-/alijäämäkertymä positiivinen - Kunnan konsernitulolaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde tulee olla yli 80 % - Kunnan tuloveroprosentti on alle 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti - Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on yli 0,8	Kaupunkia kohdanneet taloudelliset haasteet ovat vaikuttaneet tunnuslukumittareihin negatiivisesti. Kumulatiivinen alijäämä 31.12.2024 oli - 3.192.170,50 euroa Vuosikatteen ja poistojen suhde 31.12.2024 oli 70,3 % Kaupungin tuloveroprosentti oli vuonna 2024 2,59- %-yksikköä korkeampi kuin kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti. Laskennallinen lainanhoitokate 31.12.2024 oli 0,4

Ähtäri-brändin vahvistaminen

Tuomme esiin yhtenäistä ja positiivista mielikuvaa Ähtäristä eri kanavissa. Ähtäri-brändiä luodaan yhdessä. Yhtenäinen ja positiivinen mielikuva houkuttelee kaupunkiin enemmän muuttajia, yrityksiä ja matkailijoita.

Kehittyvä kaupunkikonserni

Ähtäriin kaupunkikonsernin tavoitteena on turvata kaupungin pitkäjänteinen toiminta ja samalla varmistaa päätöksenteossa pääoman käytön, omaisuuden hankinnan ja hoidon systemaattisuus, ennakoitavuus ja pääomien käytön tehokkuus. Kaupunkikonserni hyödyntää palvelujen tuottamisessa paikallisten yritysten tarjontaa.

Tehokas ja laadukas kustannusrakenne

Ähtäriin kaupunkikonsernin rakenne on kustannustehokas ja toteuttaa laadukkaita palveluita asukkailleen.

Vastuutahot: Valtuusto, hallitus, lautakunnat, jory, esimiehet, henkilöstö, yhdistykset, järjestöt, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue 1.1.2023		
Tavoite	Mittarit	Toteutuminen
Hyvinvoivat ja terveet kuntalaiset	- Hyvinvointikertomus - Sosiaali- ja terveys- palveluiden kulurakenteen kehitys - Asukaskyselyt	Ähtärin laaja hyvinvointikertomus vuosille 2017–2021 ja – suunnitelma vuosille 2023–2025 hyväksyttiin valtuustossa 19.6.2023 § 46.
Hyvämaineinen ja innostava työnantaja	- Henkilöstökyselyt - Kehityskeskustelut - ”Somekuva” - Hakijoiden määrä/avoin työpaikka	Kehityskeskustelut pidetään vuosittain. Hakijoita on saatu avoinna oleviin paikkoihin. Jotkut alat ovat vuosittain ilman päteviä hakijoita, kuten varhaiskasvatuksen opettajat.
Energinen henkilöstö	- Henkilöstökyselyt - Kehityskeskustelut - Sairauspoissaolot keskimäärin/työntekijä	Syksyllä 2024 toteutettiin henkilöstölle suunnattu pulssikysely. Sairauspoissaoloja oli keskimäärin 15,5 päivää/työntekijä.
Kehittyvät hyvinvointi- ja oppimisympäristöt	- Kävijä- ja harrastajamäärät - Oppilas-/opiskelijamäärät	Opiskelijamäärät ovat pysyneet vakiintuneena toisella asteella. Perusopetuksen koulu on valmistunut -24. Toisen asteen koulu on rakentumassa -25.
Oikea-aikainen, avoin ja monikanavainen markkinointi ja viestintä	- Tiedotteiden määrä - Näkyvyys eri viestintäkanavissa	Viestintään panostettiin syksystä lähtien 0,4 htv henkilöresurssilla. Viestinnän toimenpiteitä ovat olleet Ähtäri-lehden tekeminen, sekä viestinnän vastuiden ja toimenpiteiden suunnittelu. Tulevia toimenpiteitä ovat verkkosivujen uusiminen sekä kaupungin markkinointimateriaalien päivittäminen.
Digitalisaatio	- Tietoliikenneyhteyksien nopeudet - Käyttöön otetut ohjelmistot - Etätyön mahdollistamat työpisteet	Ähtärin kaupunki asetti laajakaistan kattavuustavoitteeksi 100%. Aloitettiin tiivis yhteistyö E-P:n liiton ym. keskeisten sidosryhmien kanssa valokuiturakentamisen edistämiseksi. Etätyöskentelyn mahdollistavat tilat valmistuivat Hannosen taloon.

Hyvinvoivat ja terveet kuntalaiset

Edistämme yhteisöllisyyttä, osallisuutta, hyvinvointia ja elinvoimaa. Asukkaina koemme saavamme vaikuttaa ja otamme vastuuta itsestämme. Kaupungin, eri toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö luo meille hyvinvointia ja elinvoimaa.

Kehittyvät hyvinvointi- ja oppimisympäristöt

Ähtärin kaupungin hyvinvointi- ja oppimisympäristöt ovat monipuolisia kaupunkilaisille erilaisia palveluita/virikkeitä tarjoavia ympäristöjä. Hyvinvointiympäristöömme katsomme kuuluvaksi luonnon, rakennetun, virtuaalisen ja sosiaalisen ympäristön.

Oikea-aikainen, avoin ja monikanavainen markkinointi ja viestintä

Toteutamme markkinointia ja viestintää monella eri kanavalla hyödyntäen myös sosiaalista mediaa. Tuomme esille markkinoinnissa ja viestinnässä Ähtärin monipuolisia palveluita.

Digitalisaatio palvelutuotannossa

Lisäämme yhteisöllisyyttä ja kuntalaisten vaikuttamis-/osallistumismahdollisuuksia digitalisaation avulla.

Yleishallinnon kustannuspaikka käsittää kaupunginhallituksen, muun keskushallinnon, suhdetoiminnan, kh:n käyttövarausmäärärahat, toimikunnat ja väestönsuojelun.

5.3.2 Yleishallinto

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Yleishallinnon kustannuspaikka käsittää kaupunginhallituksen, muun keskushallinnon, suhdetoiminnan, kh:n käyttövarausmäärärahat, toimikunnat ja väestönsuojelun.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot				93 231,73	-93 231,73
Toimintamenot	-479 000	-6 300	-485 300	-552 156,74	66 856,74
Toimintakate	-479 000	-6 300	-485 300	-458 925,01	-26 374,99

5.3.3 Talous- ja ICT-osasto

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Hallinto- ja talousosasto hoitaa kaupungin rahaliikenteen, laskentatoimen, taloussuunnittelun, riskienhallinnan koordinoinnin, sekä ict-hallinnon ja -suunnittelun.

Hallinto- ja talousosaston hoidettavaksi on Ähtärin kaupungin tytäryhtiöiden kirjanpito siirtynyt seuraavasti:

Kiinteistö Oy Ähtärin Vuokratalot	v. 2016 - 5/2024
Ähtärin Eläinpuisto Oy	v. 2016 - 8/2024
Hotelli Mesikämmen Oy	v. 2018 – 8/2024
Ähtärin Energia ja Vesi Oy	v. 2019
Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy	v. 2019
Snowpanda Resort Oy	v. 2019 – 8/2024
Ähtärin Matkailu Oy	v. 2019
Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy	v. 2021
Pirkanpohjasätiö	v. 2021 – 8/2024

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	179 700		179 700	145 686,80	34 013,20
Toimintamenot	-606 000	-3 200	-609 200	-879 917,86	270 717,86
Toimintakate	-426 300	-3 200	-429 500	-734 231,06	304 731,86

Vuoden 2024 alaskirjauksen vaikutus talous- ja ict-osastolle oli -299.455,77 euroa.

5.3.4 Hallinto-osasto

Hallinto-osasto toimii kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan apuna sekä tukee ja luo edellytyksiä muiden osastojen toiminnalle. Tehtävinä on huolehtia kaupunginhallituksessa ja-valtuustossa käsiteltävien asioiden valmistelusta, sihteeritehtävistä, päätösten täytäntöönpanosta sekä tiedottamisesta. Tehtäviin kuuluu myös tiedonhallinnan johtaminen ja ohjaus, keskusarkiston ja yleishallinnon arkistotoimen hoito, kaikkien hallintokuntien kirjaaminen ja tiedoksianto sekä tekstinkäsittely, puhelinvaihteen hoito ja neuvonta, postitus, toimistotarvikehankinnat, monistus sekä vaalien järjestämiseen liittyvät tehtävät ja asiointipiste.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	54 000		54 000	29 808,94	24 191,06
Toimintamenot	-284 300		-284 300	-246 544,26	-37 755,74
Toimintakate	-230 300		-230 300	-216 735,32	-13 564,68

5.3.5 Kasvu- ja elinvoimatyöryhmä

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Kasvu- ja elinvoimatyöryhmä ohjaa valmistelua, joka tähtää elinkeinojen toimintaedellytysten parantamiseen ja kehittämiseen. Työryhmä edistää kaupungin näkyvyyttä ja positiivisen imagon kehittämistä sekä toimeenpanee elinkeino-ohjelman sisältöä käytäntöön.

Kasvu- ja elinvoimatyöryhmän toiminnan jatko oli tarkastelussa sopeuttamisohjelman säästötoimenpiteissä. Valtuuston hyväksymän talouden sopeuttamisohjelman mukaan kasvu- ja elinvoimatyöryhmän kokousten määrää vähennetään huomattavasti tulevilla valtuustokaudella, ja vastuu elinvoimatyön ohjaamisesta siirtyy vastaavasti kaupunginhallitukselle.

TOTEUTUMINEN

Ähtärin kaupungin elinvoimatoimi toteutti vuonna 2022 hyväksyttyä elinvoimaohjelmaa.

Elinvoimatoimi oli mukana järjestämässä tapahtumia, kuten muun muassa Yrittäjäaamiaista keväällä ja syksyllä. Elinvoimatoimi osallistui myös eri rekrytointitapahtumiin alueen yritysten edustajana. Yhteydenottojen myötä elinvoimatoimi on saanut päivitettyä yritysrekisteriä ajantasaisemmaksi.

Alueella toimiva Leader -ryhmä Kuudestaan ry myönsi myös vuonna 2024 rahoitusta yrityksille, yhteisöille kuin yhdistyksillekin investointeihin ja kehittämistyöhön.

Vuonna 2023 käynnistyi laaja alueellinen Yrityskaupat käyntiin -hanke, jonka osatoteuttajana Ähtäri toimii vuosina 2024–2025.

Vuoden 2024 aikana elinvoimatoimen keskeisiä kumppaneita olivat Uusyrityskeskus alkavan yrittäjän neuvontapalveluissa sekä Viexpo kansainvälistymispalveluiden osalta. Matkailuelinkeinon tueksi Ähtäriin kaupunki hyväksyi vuoden 2024 lopussa yhteistyösopimuksen vuodelle 2025 Visit Seinäjoki Regionin kanssa. Visit Seinäjoki Regionin tarkoituksena on tiivistää maakunnallista matkailuyhteistyötä yhteisen markkinoinnin ja kaupungille sekä kaupungissa toimiville matkailuyrityksille tarjottavan neuvonnan kautta.

Elinvoimatoimen painopistealueina olivat alueen ominaisten toimialojen vahvistaminen kaupungin käytettävissä olevin toimenpitein. Tulevina vuosina erityishuomio tulee kohdistaa omistaja-vaihdoksiin ja niiden edistämiseen ja tätä tullaan toteuttamaan mm. osallistumalla Yrityskaupat käyntiin – hankkeeseen osatoteuttajana. Lisäksi kaupunki on käynnistänyt uusyrityshankintaan tähtäävät toimenpiteet, jotka toteutetaan erillisen konsulttipalvelun kautta.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	19 300	300 000	319 300	91 599,14	227 700,86
Toimintamenot	-301 700	-295 000	-596 700	-645 556,74	48 856,74
Toimintakate	-282 400	5 000	-277 400	-553 957,60	276 557,60

5.3.6 Työllisyysmäärärahat

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Tulosalue sisältää määrärahavaraukset velvoitetyöllistämiseen, koululaisten kesätyöseteleihin ja työttömien yhdistyksen vuokratukeen.

MÄÄRÄTAVOITTEET JA TOTEUTUMINEN

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Hankinnan-varainen työllistyminen	6 htv hall.kunnat	6 htv hall.kunnat	6 htv hall.kunnat	6 htv hall.kunnat	6 htv hall.kunnat	6 htv hall.kunnat

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	25 000		25 000	52 000,00	-27 000,00
Toimintamenot	-411 500		-411 500	-296 556,87	-114 943,13
Toimintakate	-386 500		-386 500	-244 556,87	-141 943,13

5.3.7 Kaavoitus

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Kaavoitus luo edellytykset asuin ympäristön ja elinkeinojen kehittymiselle sekä ohjaa yhdyskuntarakentamista siten, että saadaan aikaan tarkoituksen mukainen, omaleimainen, viihtyisä sekä terveellinen elinympäristö.

Kaavat valmistellaan vuorovaikutuksessa niiden kanssa, joiden oloihin ja etuihin ne vaikuttavat. Meneillään on mm. kaksi tuulivoimaosayleiskaavan laadintaa sekä Tuomarniemen alueen asemakaavoitus.

Laatutavoitteet

Tavoitteena on jokaisen kaavahankkeen yhteydessä:

- turvata jokaisen kuntalaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun
- varmistaa suunnittelun laatu ja asiantuntemuksen monipuolisuus
- huolehtia avoimesta tiedottamisesta käsiteltävinä olevissa asioissa

MÄÄRÄTAVOITTEET

	TP 22	TA 23	TP 23	TA 24	TS 25	TS 26
Valt. hyv. uudet kaavat	1	2	3	2	2	2

TULOARVIO JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	200		200	12,90	187,10
Toimintamenot	-76 400		-76 400	-47 843,16	-28 556,84
Toimintakate	-76 200		-76 200	-47 830,26	-28 369,74

5.4 Maaseututoimi

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Maaseututoimen tehtävänä on hoitaa kunnassa maatilataloutta koskevat viranomaisasiat, joita mainittavampia ovat viljelijöiden EU-tukien hakemiseen ja hallinnointiin liittyvät toimet, tukien hakuun liittyvä valvonta, tukien maksatukset, vahinkojen arvioinnit ja lausuntojen antaminen sekä maatalousyrittämisen kehittäminen. Ähtärin kaupungin maaseututoimi kuuluu Alavuden yhteistoiminta-alueeseen, jota hallinnoi Alavuden kaupunki.

LAATUTAVOITTEET

Maaseututoimen tavoitteena on säilyttää maaseutu asuttuna ja mahdollisimman hyvin hoidettuna. Kaupunginhallitus on edellyttänyt, että Ähtärissä on saatavissa jatkossakin maaseutuhallinnon lähipalveluja vähintään kahtena päivänä viikossa.

TOTEUTUMINEN

Alavuden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue on tarjonnut maaseututoimen lähipalvelua Ähtärin kaupungintalolla tiistaisin kerran viikossa. Lisäksi palvelua on tarjottu tarvittaessa ajanvarauksella.

Vuonna 2024 viljelijöille pidettiin kaksi koulutustapahtumaa livenä Alavuden yhteistoiminta-alueella sekä useita etäyhteyksin pidettyjä ja YouTubeen tallennettuja koulutuksia.

MÄÄRÄTAVOITTEET/TOTEUTUMINEN

	TA 2024	TP 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Asiakastilat	92	94	92	92	92
Maksetut EU-tuet yht.	3,9 milj.	4,1 milj.	3,9 milj.	3,9 milj.	3,9 milj.
Tuki €/tila	42 390	43 540	42 390	42 390	42 390

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-30 000		-30 000	-30 172,89	172,89
Toimintakate	-30 000		-30 000	-30 172,89	172,89

5.5 Perusturva

Ähtärin kaupunki on päättänyt järjestää sosiaali- ja terveystalvet Kuusiolinna Terveys Oy:n ja Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystalvetäyhtymän kautta niin, että järjestämisvastuu on kuntayhtymällä. Palvelusopimuksen mukaan tuotettavien palveluiden vuosihinta on kiinteä.

Ähtärin kaupunki on päättänyt antaa järjestämis- ja tuottamisvastuun sosiaali- ja terveystalvetuiden alueelliselle toimijalle, koska alueen kunnat eivät voi kasvattaa sosiaali- ja terveystalvetimen menoja tulevaisuudessa. Kuusiolinna Terveys Oy:n tulee tehostaa huomattavasti sosiaali- ja terveystalvetuita. Tärkeimmät kehittämisen alueet ovat erikoissairaanhoidon kulujen alentaminen, kuntoutuksen lisääminen, kotiin annettavien palveluiden lisääminen (kotisairaala), ennaltaehkäisevien palveluiden lisääminen ja alueellisesti laitoshoidon purkaminen. Pitkän aikavälin strategisena tavoitteena on, että yhtiön ja kuntayhtymän toiminta tuottaa Ähtärin kaupungille taloudellista hyötyä. Siirryttäessä Hyvinvointialueelle 1.1.2023 tulee tavoitteena olla edelleenkin säilyttää alueella fyysiset lähitalvetut joita digitaalisesti tuotettavat palvelut täydentävät. Merkityksellistä on myös turvata alueella elinvoimaa ylläpitävät työpaikat.

Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystalvetäyhtymä lopetti toimintansa 1.1.2023.

Vastuutahot: Valtuusto, hallitus, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue 1.1.2023		
Tavoite	Mittarit	Toteutuminen
Palveleva sote	- Sosiaali- ja peruspalveluiden kulurakenteen kehitys - Fyysiset lähitalvetut - Jonotusajat - Asiakaskyselyt	Sosiaali- ja peruspalveluiden kuluissa pysyttiin budjetissa

Palveleva sote

Sosiaali- ja terveyspalvelut järjestettiin tilivuoden 2023 alussa Kuusiolinna Terveys Oy:n ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kautta järjestämisvastuun ollessa hyvinvointialueella.

Sosiaali- ja terveyspalvelut tulee jatkossakin järjestää kustannustehokkaasti ja asiakaslähtöisesti lähipalveluperiaatetta noudattaen. Sosiaali- ja terveyspalveluista ja niiden muutoksista tulee tiedottaa aktiivisesti ja asukkaiden kuulemistilaisuuksia tulee järjestää säännöllisesti/tarvittaessa.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueen tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestäminen maakunnassa. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue palvelee noin 192 150 asukasta. Henkilöstöä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella tulee olemaan noin 10 000.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintamenot				-3 416,15	3 416,15
Toimintakate				-3 416,15	3 416,15

5.6 Sivistystoimi

5.6.1 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Kaupunkistrategia huomioidaan sivistyslautakunnan eri tulosalueilla

- opetustoimi
- muut oppilaitokset
- kirjasto
- kulttuuritoimi
- nuorisotoimi
- liikuntatoimi
- aamupäivä- ja iltapäivätoiminta
- varhaiskasvatus
- joukkoliikenne
- henkilöstöhallinto
- palkkahallinto

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

Hyvinvointipalvelut: tavoitteet ja mittarit

Vastuutahot: Valtuusto, hallitus, lautakunnat, jory, varhaiskasvatuspäällikkö, henkilöstö		
Tavoite	Mittarit	Toteutuminen
Joustava varhaiskasvatus	- Kustannukset - Lasten määrä varhaiskasvatuksessa - Asiakaskyselyt	Varhaiskasvatuksessa on pystytty tarjoamaan paikkoja niitä tarvitseville. Vuorohoitoa on järjestetty. Perhepäivähoitajien määrä vähenee. Kustannukset ovat pysyneet suunnitellussa, varhaiskasvatuksen tulot ovat vähentyneet.
Reagoiva koulutustarjonta	- Oppilasmäärät - Koulutuslinjojen määrä - Koulutuslinjojen hakijamäärät	Oppilasmäärät ovat perusopetuksessa laskevat. Uusi Otson yhtenäiskoulu avasi ovensa elokuussa, koulun tilat ovat innostavat ja ajanmukaiset. Toisen asteen koulutuksen osalta Ähtärin lukio ja Sedu Ähtäri tekevät hyvää yhteistyötä. Ähtärin lukiolla opiskeli 91 oppilasta vuonna 2024.
Innostava vapaa-aikatoimi	- Yhdistysten/järjestöjen määrä - Harrastajien/osallistujien määrä - Tapahtumien määrä - Lainaismäärät	Ähtärissä toimii monta yhdistystä ja järjestöä; kaupunki tukee toimintaa. Tapahtumia on järjestetty ympäri vuoden.

Reagoiva koulutustarjonta

Tarjoamme laadukasta opetusta perusopetuksen ja 2. asteen oppilaille. Mahdollistamme opiskelun kaksoistutkintoon ja annamme mahdollisuuksia kehittää muuta ammatillista koulutusta yhdessä Sedun kanssa. Korkeakouluopintoja voidaan suorittaa avoimen yliopiston ja kansalaisopiston kautta.

5.6.2 Opetustoimi

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt

1. Esi- ja perusopetus
2. Vammaisopetus
3. Lukio

TOTEUTUMINEN

Esi- ja perusopetus:

Ähtärissä esiopetusta annettiin Ollinkulman päiväkodissa ja Myllymäen kyläkoulussa. Perusopetusta toteutettiin Otsonkoulussa, Myllymäen koulussa ja Ähtärin yhteiskoululla.

Otson yhtenäiskoulu:

Otson yhtenäiskoulu aloitti toimintansa syksyllä 2024. Koulussa opiskeli 447 oppilasta. 1-6 luokkalaisia 270 ja 7-9 luokkalaisia 177.

Väistötiloja oli vielä käytössä yhteensä 6 luokkaa (Rivitalo ja moduulit) ja lisäksi vanhalla yhteiskoululla käytössä oli kaksi kotitalousluokkaa.

Myllymäen koulu:

Myllymäen koulussa toimii kaksi yhdysluokkaa (esi-3.lk ja 4.-6.lk) sekä erityisopetuksen pienryhmä. Koulun toiminnassa painottui inklusio ja yhteistyö lastensuojeluyksiköiden kanssa. Myllymäen koulun yhteydessä toimii joustavan perusopetuksen ryhmä. Oppilaita yhteensä 31.

Lukio:

Lukio toimii Sairaalanmäen tiloissa, kunnes uusi toisen asteen kampus rakentuu Tuomarniemelle 2025. Lukiossa opiskelijoita 91.

Ähtärin lukiossa painottuu hyvän opetuksen lisäksi kolme tärkeää osa-aluetta:

- 1) Opiskelijoiden kokonaisvaltainen hyvinvointi
- 2) Luonto, kansainvälisyys, matkailu ja talousosaaminen
- 3) Yhteistyö Sedun kanssa sekä kaksoistutkinnon että molemminpuolisten aineopintojen kanssa. Lukiokoulutuksen läheisiä yhteistyökumppaneita ovat Haaga-Helia, Seamk, ja opinlakeus-verkoston oppilaitokset sekä muut seutukunnan lukiot

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	388 000		388 000	599 776,28	-211 776,28
Toimintamenot	-6 871 500	-220 000	-7 091 500	-6 939 505,70	-151 994,30
Toimintakate	-6 483 500	-220 000	-6 703 500	-6 339 729,42	-363 770,58

Muut oppilaitokset / Lakeudenportin kansalaisopisto, Merikanto-opisto

LAKEUDENPORTIN KANSALAI SOPISTO

Lakeudenportin kansalaisopiston ylläpitäjä on Alavuden kaupunki. Muut opiston toimialueen kunnat ovat Ähtäri ja Kuortane. Opiston tehtävänä on vastata toimialueensa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä.

Painopistealueita:

1. Aikuisväestölle suunnattua monipuolista opetustarjontaa (kurssit, avoin yliopisto, tilauskoulutus). Eri-ikäisille kuntalaisille tarjotaan mahdollisuutta itsensä kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Kansalaisopisto tarjoaa tietoyhteiskunnan perusvalmiuksia parantavaa koulutusta, terveyttä edistävää kurssitoimintaa, kansalaistaitoja kehittävää opetusta ja laadukasta harrastustoimintaa.
2. Yhteistyötä tehdään maakuntakorkeakoulun ja avoimen yliopiston kanssa.
3. Yhteistyön vahvistaminen yrittäjien ja alueen seurojen kanssa

Kuvataiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellisesti tasolta toiselle etenevää taidekasvatusta. Opetuksessa noudatetaan Opetushallituksen ohjeisiin perustuvaa yleisen oppimäärän mukaista opetussuunnitelmaa.

Merikanto-opisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikin ja tanssin taiteenaloilla sekä järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden.

Opetus luo edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja sen myötä musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Oppilas saa riittävät tiedot ja taidot myös musiikin ammatillisiin opintoihin.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaiset palvelut suunnitelma-kauden aikana Virtain, Ähtärin, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille nykyisellä tuotantotavalla eli kunnallisena toimintana.

TOTEUTUMINEN

LAKEUDENPORTIN KANSALAI SOPISTO

Vuodelle 2024 oli Ähtäriin tarjolla 172 kurssia, joista toteutui 144 kurssia.

Opisto pyrkii toimimaan yhteistyössä myös eri seurojen ja yhteisöjen kanssa. Vuonna 2024 toteutui yhteistyöpäiviä Ähtärin Sydänyhdistyksen ja Honkiniemen Leirikeskuksen kanssa. Lisäksi Otson yhtenäiskoulun 8 -luokkalaisten valinnaisen musiikin kitara tutuksi -kurssi toteutettiin yhteistyössä kansalaisopiston kanssa.

Vuoden 2024 osalta toteutuneita tunteja oli kaikkiaan 3143. Osallistujia eri ryhmissä on ollut yhteensä 1535.

Osaston nimi	Kursseja suunniteltu	Kursseja toteutunut	Osallistujat yhteensä	Tunteja suunniteltu	Muutostunnit	Tunteja toteutunut	Muita tunteja	Tunnit yhteensä
Kuortane	131	89	1143	2341,62	-508,98	1832,64	34,66	1867,3
Alavus	306	253	3157	6470,29	-1035,65	5434,64	164,31	5598,95
Ähtäri	172	144	1535	3636,26	-492,96	3143,3	65,32	3208,62
Verkkokurssi	4	1	50	48	-36	12	0	12
	613	487	5885	12496,17	-2073,59	10422,58	264,29	10686,87

MERIKANTO-OPISTO

Merikanto-opistosta valmistuneet; tavoitetasona on 20-25 valmistuvaa oppilasta. Lukuvuonna 2023-2024 valmistuneita oppilaita solistisissa aineissa oli kaikkiaan 39, joista 11 oli syventävistä opinnoista ja 28 perusopinnoista valmistuvia. Ähtärissä valmistui 5. Tavoitetaso siis ylitettiin kirkkaasti.

Toimintaan osallistuvien lapsien määrä lukuvuonna 2024

Paikkakunta

Oppilaiden määrä

Virrat	208
Mä-Vi	213
Orivesi	96
Ähtäri	129
Ruovesi	126
Juupajoki	16
	yht. 788

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	11 600		11 600	21 906,07	-10 306,07
Toimintamenot	-316 300		-316 300	-313 504,79	-2 795,21
Toimintakate	-304 700		-304 700	-291 598,72	-13 101,28

5.6.3 Kaupunginkirjasto

Yleisiä kirjastoja koskevan lain (1492/2016) 5 §:n mukaan kunnan tehtävänä on yleisten kirjastojen toiminnan järjestäminen, ja 6 §:n mukaan yleisten kirjastojen tulee:

- 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;
- 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
- 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta;
- 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;
- 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;
- 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Uusia nimekkeitä hankkimalla sekä vähän kiertäviä, vanhentuneita ja huonokuntoisia niteitä kokoelmastaan poistamalla kirjasto varmistaa, että kokoelma on asiakkaiden tarpeiden mukainen ja ajantasainen. Kirjasto myös ottaa vastaan asiakkaiden hankintatoiveita, ja tarjoaa kauko-lainauspalvelua. Ähtärin pääkirjaston aineistoja lainattiin vuoden 2024 aikana n. 71 800 kertaa, ja fyysisiä käyntejä kirjastoon tehtiin n. 36 800 kertaa.

Ähtärin kaupunginkirjasto on vuoden 2024 aikana toteuttanut senioreille suunnattua toimintaa kotikirjastopalvelun sekä kuukausittaisten tietovisojen muodossa. Tietovisat ovat saavuttaneet suuren suosion, ja ne jatkuvat myös vuonna 2025. Kotikirjastopalvelu toimii yhteistyössä SPR:n Ähtärin osaston Ystäväpalvelun kanssa, ja kotikirjastopalvelua käytti 9 asiakasta ja lainojen määrä oli 492.

Koulujen ja kirjaston yhteistyöhön vuonna 2024 kuului mm. kirjavinkkaukset, aineistopaketit, kirjastonkäytön opetus sekä Eepos-kirjastojen yhteistyönä kehittämä lukudiplomitoiminta. Yhteistyötä järjestetään opettajien toiveiden mukaisesti, ja opettajille jaettu vinkkilista kirjaston palveluista tarjoaa edellä mainittujen yhteistyömuotojen lisäksi monia muita vaihtoehtoja. Tämän lisäksi Ähtärin kaupunginkirjastossa tehtiin lasten- ja nuortenkirjastotyötä järjestämällä satutuokioita helmikuusta lähtien joka perjantai. Ähtärin kaupunginkirjastossa alkoi maaliskuussa lukukoira-toiminta, ja vuoden 2024 aikana lukukoira Aava vieraili kirjastossa 11 kertaa, ja Aavan luona kävi yhteensä 32 vierailijaa.

Ähtärin kaupunginkirjasto on mukana maakunnallisessa Eepos-kirjastoyhteistyössä, joka mahdollistaa asiakkaille kirjastoaineiston saatavuuden myös maakunnan muista kirjastoista helpommin ja edullisemmin. Eepos-kirjastoissa on yhteinen aineistotietokanta ja logistiikka kirjastojen välillä. Kimppaan kuuluu 22 kuntaa kirjastoihin. E-aineistojen yhteishankintaan tuli jonkin verran muutoksia vuonna 2024. Ähtäri sekä muut Eepos-kunnat liittyivät keväällä Kansalliskirjaston tuottamaan E-kirjastopalveluun. Eepos-kirjastojen aiemmin tarjoaman e-kirjapalvelu Ellibsin lisenssit poistuvat vähitellen käytöstä. Myös e-aikakauslehtien tarjonta siirtyi E-kirjastoon, ja Eepos-kirjastot tarjoavat Epress-palvelun kautta enää vain sanomalehtiä. Tämän lisäksi Eepos-kirjastojen tarjoama Kirjastokino-elokuvapalvelu vaihtui uuteen, Cineast-nimiseen palveluun.

MÄÄRÄTAVOITTEET

Tavoite	Mittarit	Kriteeri
Ajan tasalla oleva, monipuolinen aineisto	Kirjojen hankinta: kpl/1000 asukasta Muun aineiston hankinta: kpl/1000 asukasta Lainauskierto paikallislainat/kokoelmat yhteensä	400 kpl 45 kpl 1,5
Tavoitettavuus	Käyntejä/aukiolotunti (mukana ot-aika) Lainaajia % kunnan as.luv.	20 kpl 40 %
Osaava ja riittävä henkilökunta	kirjastoammatillisesti pätevien osuus henkilökunnasta htv/asukasluku täydennyskoulutus	100 % henkilökunnasta ammattipätev. 0,7 htv/1000 as 6 pv/htv
Tietoliikenneyhteydet	Internet-yhteyksiä asiakkaille	1 työasema / 1700 asukasta

	2021	2022	2023	2024
Kävijämäärä vuodessa/asukas	11	11	10	10
Lainat vuodessa/asukas	16	16	16	16

Kirjastoauto

Ähtärin 3. kirjastoauto Santra on hankittu 11/2003, ja auton liikennöinti päättyi 31.12.2023. Tämän vuoksi lainaajia kunnan asukkaista % -luku laski jonkin verran muutamaaan edelliseen, koronapandemian jälkeiseen nousuvuoteen verrattuna.

	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Kävijämäärä vuodessa/asukas	9	6	6,5
Verkkokäynnit/asukas	-	-	5,1
Kaikki käynnit yhteensä/asukas	-	-	11,3
Lainat vuodessa/asukas	11	13	13
Kirjojen hankinta: kpl/1000 as	480	533	558
Muun aineiston hankinta: kpl/1000 as	48	31	58
Käynnit/aukiolotunti	10	8	8
Lainaaajia kunnan asukasta %	25,0	28,0	29,4
Pätevien osuus henkilökunnasta %	100 %	100 %	100 %
Htv/as	0,7	0,7	0,6
Täydennyskoulutus pv/htv	3	3	3,4
Internetyhteyksiä asiakk.	1/1700	1/1700	1/1700

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3 600		3 600	5 168,07	-1 568,07
Toimintamenot	-340 500		-340 500	-296 392,17	-44 107,83
Toimintakate	-336 900		-336 900	-291 224,10	-45 675,90

5.6.4 Kulttuuritoimi

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) velvoittaa kunnan tehtäväksi kulttuuritoiminnan järjestämisen. Tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee lain 3§:n mukaan:

- 1) edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
- 2) luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
- 3) edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;

- 4) tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- 5) edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- 6) edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- 7) edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Ähtäri on vahva taide- ja kulttuuripaikkakunta. Laadukkaalla taide- ja kulttuuritarjonnalla on veto- ja pitovoimaa niin asukkaille, kesäasukkaille kuin matkailijoille. Hallinnollisesti kulttuuritoimi on osa kaupungin vapaa-aikatoimea.

Kevään 2024 aikana valmistui Ähtärin kulttuurikasvatussuunnitelma Kulttuuripolku. Suunnitelma on sekä varhaiskasvatuksen, koulujen, kirjaston ja kulttuuritoimijoiden yhteistyön käyttöön, kunkin ikäryhmän oma sivu inspiroivaksi ”huoneen tauluksi” sekä KOPS-pdf kaupungin kotisivuille ähtäriläisen kulttuuripaikkakunnan markkinoijaksi.

Kultaisen korin tapahtumatuotannossa kaupunki tuottaa lavalle omia sisältöjä, mutta antaa myös asiantuntija-apua muille toimijoille, osallistaa matalan kynnyksen esiintyjiä ja vastaa korin varauksista. Vapaa-aikatoimi koordinoi jo seitsemättä kertaa järjestettyä kaupunkifestivaalia, Ylävesien yötä, 16.8.2024.

kustannuspaikka	Kustannuspaikalta katettu toiminta kulttuuripalveluissa ajalla 1.1.–31.12.2024
Yleisen kulttuuritoiminnan palvelut	• Kulttuuritoimen hallinnon henkilöstökulut (vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö 0,25 htv + kulttuuri- ja kirjastopalveluiden suunnittelija 0,6 htv) • Veteraanipäivä suunnittelu ja toteutus yhteistyössä veteraani- ja maanpuolustusjärjestön, Otsonkoulun ja Sedun kanssa. Seppelen lasku, n. 20 liveosallistujaa ja 200–300 striimiin osallistunutta • Kaatuneitten muistopäivän 19.5. seppelation koordinointi • Osallistuminen maanpuolustus- ja veteraanijärjestöjen yhteistoimintaryhmän toimintaan. • Kulttuuripalkinto vuodelle 2023 jaettiin Ylävesien yön yhteydessä 16.8.2024 • Kulttuuripalvelut koordinoi itsenäisyyspäivän juhlan 6.12.2024 Seurakuntakeskuksessa, osallistujia paikalla n. 80. Tilaisuus striimattiin • Kulttuurikasvatussuunnitelmaa valmisteltiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa
Museopalvelut	• Avustettiin Ähtäri-seuraa kotiseutuarkiston yhtiövästikkeessä. • Kulttuuriympäristöryhmä ei kokoontunut vuoden 2024 aikana. • Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden suunnittelija osallistui maakunnalliseen kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristöryhmän kokoukseen 11.12.
Visuaalisen taiteen palvelut	• Tuulikaappigallerian näyttelyiden koordinointi. 16.1.–4.2. Keijutalo 7.2.–18.2. Ähtärin toimintakeskuksen näyttely "Ystävyys" 21.2.–7.3. Paastonaja pysäkki - puhuttelevia esineitä metallista ja puusta, Viktor Zhyvkov & Toivo Komonen 11.3.–17.3. Kudontaryhmien näyttely, Lakeudenportin kansalaisopisto 20.3.–1.4. Posliininmaalareiden näyttely, Lakeudenportin kansalaisopisto

	4.4.–14.4. Keramiikkaryhmien näyttely, Lakeudenportin kansalaisopisto 17.4.–28.4. Aikuisten kuvataideryhmien näyttely, Lakeudenportin kansalaisopisto 29.4.–12.5. Lasten kuvataideryhmien näyttely, Lakeudenportin kansalaisopisto 15.5.–26.5. Mustavalkovalokuvia 30 vuotta, Jari Rinne 29.5.–13.6. Hetken on onni omanani, keramiikkateoksia, Tiina Sulkava 15.6.–14.7. Katseen pohdintaa - Eemu Myntti, Ähtärin kaupungin kulttuuripalvelut & Pirkanpohjan taidekeskus 17.7.–18.8. Tarinoita teräksestä, Juhani Krappe 21.8.–15.9. Luonto hoitaa hoitajaa, valokuvanäyttely, Järviseudun Omaishoitajayhdistys 18.–13.10. Perinteet sydämissämme, Ähtärin ukrainalaisten näyttely 16.10.–27.10. Muistin polkuja, Minna Polus 30.10.–10.11. Ähtärin varhaiskasvatuksen näyttely 13.11.–8.12. Valoteoksia, Ähtärin kuvataidekoulu, Lakeudenportin kansalaisopisto 11.12.2024–6.1.2025 Jouluhimmelit, Helena Salokangas • Pirkanlinnan vitriinien näyttelyjen koordinointi ja valmistus. 20.2.-4.3.2024 Paastonajan pysäkki, Ähtärin seurakunta 30.4.-26.5.2024 Ähtärin eläkeliiitto • Kulttuuripalvelut koordinoi ja tuotti pedagogiset sisällöt yli 450 lapsen ja nuoren toiminnalliseen taidekasvatusvierailuun yhteistyössä Pirkanpohjasäätiön kanssa. • Pirkanpohjan taidekeskuksen vuoden 2024 näyttelyiden koordinointiin osoitettiin 20 % suunnittelijan Pirkanpohjasäätiön kustantamaa työaika näyttelyjen ”Mielessäni, Samuli Heimonen ja mestarit sadan vuoden takaa” & ”Eero Hiironen edelläkävijä – materiaalin voima” (Ryhmät ja avoinna 1 pvä vkossa > 3.5.-16.8.2024; viisipäiväisesti avoinna > 15.6.-16.8.2024), sekä Sinisessä talossa Suomenselän Taiteilijaseura ja Seinäjoen taiteilijaseura. Kesäkauden kävijät n. 1850 hlöä. • Kulttuuripalvelut koordinoi yhteistyössä kirjaston kanssa Pirkanpohjan taidekeskuksen Novellikoukun 24.7. • Keramiikkapaja ja opastukset Pirkanpohjaan Ylävesien yössä 16.8.2024
Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut	• Varhaiskasvatuksen teemaviikolla 13.3. Taikuri Puijon torvi Varhaiskasvatuksen ryhmät ja 1–2 lk. • Tuotettiin Mimi ja Kuku, Aarrejahti -konsertti lapsille, osallistujia yli 150 • Tuotettiin Pikkulin laululeikki-show Ylävesien yössä 16.8. maksutta 2 näytöstä Kulmaisella korilla. Osallistujia yli 60. • Gaija Circus Ylävesien yössä 16.8. (sekä sirkustyöpaja että ilma-akrobatia-näytös)
Musiikkipalvelut	• Radio Sinfoniaorkesteri 14.4. Ähtäri-hallilla. Osallistujia yhteensä 434. • Kulmaisesta korista kesän tapahtumien ja esitysten koordinointi: Trio Haikonen, Annika Kontio, Nelikko, Jatskarit, Ähtärin kaupungin kirjasto esittäytyy, osallistujia yli 200 • Tuotettiin Kulmainen kori soi - Jamo Niemen yhteislauluilta 10.7. Osallistujia n. yli 100. • Tuotettiin Väkkärän esiintyminen Ylävesien yössä 16.8.2024. • Tuotettiin Vanhaa Roinaa esiintyminen Ylävesien yössä.

	• Tuotettiin Frans Harju esiintyminen Ylävesien yössä. Ylävesien yössä. Osallistujia arviolta koko päivän aikana Kulmaisella korilla noin 500. • Kulttuuripalvelut yhteistyökumppanina Veikko Ahvenainen 95 v. juhlakonsertissa 14.10. Osallistujia n. 100.
Muu toiminta	• Lasten talvilomapaja Pirkanpohjassa. • Kulttuurin keskusteluilta 21.3.2024, osallistujia 12. • Perjantaitorit, yhteistyössä Tori keskellä kylää -hanke. • Kulttuuripalvelut koordinoi Ylävesien yö -kaupunkifestivaalin 16.8. • Kulttuuripalvelut yhteistyökumppanina Ähtäri-hallilla 16.9. järjestetyssä Turvallisuus-seminaarissa. • Kulttuuripalvelut yhteistyökumppanina Maaseudun rakennusperintö paikallisena voimavarana -hankkeessa. Muistelutyöpajat 8.10, 22.10 ja 5.11. • Viestintää: 120–170 markkinoinnin ja tiedotuksen graafisen suunnittelun työtä ja lisäksi niiden tuottamista kotisivuille, screeneille, facebookiin, instagramiin sekä painatteiksi
Avustukset	• Sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakoi avustukset yhteensä 13 toimijalle. Lisäksi tuettiin Pirkanpohjasäätiötä kiinteistökuluissa n. 36 000€, ja yhteistyön aiesopimuksen mukaisesti 10 000 € yleisavustuksella (testamenttiraha)
Taiteen prosenttiperiaate (hanke)	• Taiteilijaryhmä NEON, Wonderland -ulkotaideteoksen asennus Otson yhtenäiskoululle saatiin valmiiksi 22.9. Hankkeen omavastuuosuus 50 % (30 000 €)

MÄÄRÄTAVOITTEET JA TOTEUTUMINEN

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Kulttuuritapahtumien määrä	30	10	15	10	10	10
Teatterinäytökset	2	1	0	1	1	1
Hankkeet	(1)	(1)	(1)	0	1	1
Avustukset	12	13	13	13	13	13
Kulttuuripalkinnot	1 (2)	1	1 (2)	1	1	1

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 000		1 000	15 908,01	-14 908,01
Toimintamenot	-157 900		-157 900	-131 992,72	-25 907,28
Toimintakate	-156 900		-156 900	-116 084,71	-40 815,29

5.6.5 Nuorisotoimi

Kuntien nuorisotyöstä ja -politiikasta sekä monialaisesta yhteistyöstä säädetään nuorisolaissa (1285/2016).

Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Nuorisotyön tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää heidän aktiivista kansalaisuuttaan ja sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Ähtärissä nuorisotyön kivijalkana on tilatoiminta Pirkanlinnan kulttuurikeskuksen nuopparilla ja Myllymäen koululla sijaitsevassa Myllytilassa. Nuorisotoimi järjestää lisäksi monipuolisesti leirejä, tapahtumia ja retkiä. Hallinnollisesti nuorisotoimi on osa kaupungin vapaa-aikatoimea.

Kustannuspaikka	Kustannuspaikalta katettu toiminta nuorisopalveluissa ajalla 1.1.–31.12.2024
Hallinto	- Nuorisotoimen hallinnon henkilöstökulut (vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö 0,25 htv) - Nuorisopalkinto (2) jaettiin Ylävesien yössä 16.8.2024.
Pirkanlinna	- Nuoriso-ohjaajien henkilöstökulut: vakituinen nuoriso-ohjaaja 1 htv + määräaikaiset nuoriso-ohjaajat noin 0,5 htv - Tilatoimintamäärät pystytty toteuttamaan suunnitelman mukaisina ja kahdella ohjaajalla, 3.–6.-luokkaisille 2 krt/ vko ja 13–17-vuotiaille 2–3 krt/ vko. Tilatoimintaan on osallistunut aktiivisesti nuoria ka 45 / krt. - Yhteistyössä Kuudesta ry:n Leader-nuorisohankkeen Green Adventures-vihreä seikkailu kanssa järjestettiin 3.-9.9. Erasmus+-nuorisovaihtoleiri Espanjan Pizarraan. Mukana ryhmässä oli 13 ähtäriläistä nuorta ja ohjaajat ko. hankkeesta ja nuorisopalveluilta.
Myllymäen nuorisotila	Myllymäen koulun yhteydessä sijaitseva Myllytila pidettiin avoinna maanantai iltaisin kahden tunnin ajan. Myllymäen tilatoimintaan on osallistunut nuoria ka 12 / krt.
Leiritoiminta	- Ähtärin leikkikentillä kiertävää & ohjattua, lapsille (4–12 v.) suunnattua toimintaa järjestettiin aikavälillä 3.–28.6. Leikkikenttätöimintaan osallistui 292 lasta - Järjestettiin Valkeisen Lomassa lapsille kaksi kesäleiriä (1–3 lk ja 4–6 lk) sekä eskarilaisille suunnattu päiväleiri yhteistyössä seurakunnan nuorisotyön kanssa. Osallistujia yhteensä 55.
Tilaisuudet/ tapahtumat	- Talvilomaviikolla järjestettiin Pirkanlinnassa LSSAVI:n lasten ja nuorten paikallisen harrastustoiminnan avustamana 3–6 luokkalaisille ma-ke Podcast-teemainen päiväleiri. Osallistujia 7 lasta. - Järjestettiin Mustikkavuorella yhteistyössä liikuntapalveluiden ja Suomenselän Samoilijoiden kanssa koko perheen ulkoilutapahtuma. Viikkoon mahtui myös yksi teemallinen 13–17 wee nuoppari-ilta ja laskettelumatka Himokselle, joka toteutettiin yhteistyössä Alavuden nuorisopalveluiden kanssa. - Pääsiäisen namujahti toteutettiin 30.3., jolloin Ähtärin keskustan alueelle piilotettuja koodeja vastaan sai hakea namuja liikuntahallilta. Osallistujia n. 80 henkilöä. - Hygieniapassikoulutus järjestettiin 27.4. Osallistujia 28. - Yhteistyössä etsivän nuorisotyön kanssa järjestettiin kevään aikana neljä teemallista (kesätyöhaku, elokuvat, musiikki, kokkailu) K18-Nuoppari-iltaa.

	• Kevään aikana työparina kuraattori/vastaava nuoriso-ohjaaja ovat järjestäneet joka toinen vko toiminnallista välkkätoimintaa yläkoululaisille. • Keväälle alustavasti suunniteltu ToukoFest-tapahtuma päätettiin siirtää mm. aikataulullisista syistä eteenpäin. • Kesäretki Powerparkiin peruuntui liian vähäisen osallistujamäärän vuoksi. • Alueellinen (Alavus, Kuortane, Soini, Ähtäri) nuorisovaltuustojen koulutus järjestettiin Ähtärissä 20.4. • Järjestettiin 22.5. Pizza-ilta/iltapäivä (13–17 wee) ja 24.5. (3–6 lk nuoppari) teemalla EU-Nuorten Elämässä, jota tuki Nuva ry, jolta ryhmä nuoria haki ja sai pienen tapahtuma-avustuksen. • Ylävesien yössä 16.8 nuorisotiloilla avointa tilatoimintaa ja yöelokuva-näytös. • Yhteistyössä etsivän nuorisotyön kanssa järjestettiin syksyn aikana kolme teemallista (kokkailu, elokuva ja jouluk) K18-nuoppari-iltaa. • Vko 41 Valtakunnallinen nuorisotyöviikko. Järjestettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa Torilla tavataan-tapahtuma lapsille ja nuorille. Sääolosuhteiden vuoksi tilaisuus jouduttiin siirtämään Pirkanlinnan nuopparille. Osallistujia 40. • Vko 42 Syyslomaviikko. Järjestettiin yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa Mustikkavuorella koko perheen ulkoilutapahtuma. Osallistujia 60. • Vko 46 Camera Obscura Pirkanlinnan Tanssisalissa 6–8 luokkalaisille ja yhtenä iltana kaikille avoimena tutustumisena. CO on kokemusoppimiseen perustuva toimintamalli, jonka sisältö koostuu itsetuntemuksen ja omanarvontunnon vahvistamisesta sekä omien arvojen, tunteiden ja vahvuuksien tunnistamisesta. Yhteistyössä nuorisopalvelut, srk:n nuorisotyö ja kuraattori. • Osallistuttu 3–6 lk nuopparilta Pirkanpohjan Marrasvaloihin, teoksella ”Talvikylä” sekä Joulupostia ikäihmisille-kampanjaan. Tallipihan joulumatka Tampereelle, osallistujia 56.
Nuorisovaltuusto	• Nuva-toiminta on ollut aktiivista 9 jäsenen kokoonpanolla. • Nuvalaiset ovat osallistuneet aktiivisesti lautakuntatyöskentelyyn, paikalliseen/alueelliseen /valtakunnallisiin koulutuksiin. Nuorisovaltuutetut ovat järjestäneet kevään aikana teematapahtumia (pääsiäinen/vappu/eu/mocktail) lapsille ja nuorille. Ähtärin nuvan pj tuli keväällä valituksi myös EP:n Nuvan pj:ksi.
Nuorten työvalmennus	• Koordinoitiin nuorten suorien kesätyöpaikkojen hakuprosessi sekä annettiin neuvontaa tukeen liittyen. Kesätyönhakuun liittyvä Kesätyö Pop Up -Rekry tapahtuma järjestettiin yhteistyössä elinvoimatoimen ja etsivän nuorisotyön ja Ohjaamon kanssa 13.2. • Valmiudet työelämään -jakso järjestettiin kahden viikon mittaisena (3.–14.6.). Jaksolla oli mukana yhteensä 6 nuorta ja kaksi ohjaajaa.
Nuorten harrastustoiminta	• LSSAVI:n kautta haettu ja saatu lasten ja nuorten harrastustoiminnan avustusta 7-Meetin (7-luokkalaisten iltapäivä-nuoppari) järjestämiseen. • 7-luokkalaisten ryhmäytyspäivissä 26.–28.8. käytössä ensimmäistä kertaa pelillinen seppo.io-alusta. • 7-Meet (7-luokkalaisten iltapäivä-nuoppari) toiminta aloitettu syyskuussa. Ryhmä kokoontuu kerran viikossa, työparina kuraattori/vastaava nuoriso-ohjaaja. Meetissä ollut osallistujia ka 12 / kerta.
Ohjaamo	• Ohjaamo toiminta toteutettu PopUp -tyyppisesti.

Pajatoiminta	Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö toteutettu Alavuden isäntäkuntamallin mukaisesti.
Ehkäisevä päihdetyö	- Vko 45 Valtakunnallinen Ehkäisevän päihdetyön viikko. Järjestetty teemallisia nuoppari-iltoja. - Jouluviikolla yhtenäiskoulun välituntitoiminnassa järjestetty erityistä ohjelmaa. Esiintymässä koululla Herkät Jampat.
Avustukset	Nuorisopalveluiden avustuksia myönnettiin 3 kpl.
Ähtärin yhteisöllisyys-hankkeet II ja III	LSSAVI:n turvin on palkattuna nuorisopalveluille yhteisöohjaaja 50 % työajalla (koulunuorisotyö). Hanke II:lle myönnetty avustus 35 000 €, omavastuuosuus 10 %. Hanke sai keväällä jatkorahoituksen. Myönnetty avustus hanke III:lle 30 000 €, omavastuuosuus 10 %. Kolmas hankekausi pyörähti käyntiin 31.12.2024, jossa yhteisöohjaaja 40 % työajalla.
Suomen harrastamisen malli 3 ja 4	- LSSAVI:n tuen turvin palkattu nuorisopalveluille kerhokoordinaattori 20 %:n työajalla ja toimintaa kehittävä ohjausryhmä. Hanke 3:lle (1.8.23-31.10.24) myönnettiin avustusta 28 000 €, omavastuuosuus 25 %, ja hanke 4:lle (1.11.24-31.7.2025) myönnettiin avustusta 20 000 €, omavastuuosuus 30 %. - Kerhokoordinaattori koordinoi matalan kynnyksen harrastuskerhoja 1–9 luokkalaisille. - HSM:n kerhoihin osallistui hanke 3:n aikana yhteensä 88 eri lasta ja nuorta. Ohjaustunteja kertyi 205 tuntia.

TULOARVIO JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio -muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	9 500		9 500	61 502,55	-52 002,55
Toimintamenot	-174 500		-174 500	-218 637,99	44 17,99
Toimintakate	-165 000		-165 000	-157 135,44	-7 864,56

5.6.6 Liikuntatoimi

Liikuntalain (390/2015) 5 §:n mukaan kuntien tehtävänä on luoda yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla:

- 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
- 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä
- 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Hallinnollisesti liikuntatoimi on osa vapaa-aikatoimea. Ähtärin kaupungin investointisuunnitelmassa liikuntatoimeen liittyvät ulkoilureitteihin varatut määrärahat: Ulkoilureitistön kunnostaminen ja rakentaminen, Moksun kuntoradan valaistuksen uusinta sekä Mustikkavuoren kehittäminen.

Kustannuspaikka	Kustannuspaikalta katettu toiminta liikuntapalveluissa ajalla 1.1.-31.12.2024.
Hallinto	• Liikuntatoimen hallinnon henkilöstökulut (vapaa-aika- ja hyvinvointipääallikkö 0,25 htv + liikuntapalveluvastaava 1 htv) • Vakiovuorot jaettu syyskausi 2024–kevätkausi 2025, sekä yksittäisiä varauksia turnauksiin ja tapahtumiin. • Mustikkavuoren vapaa-aikakeskuksen kehittämistä jatkettu eri toimijoiden kanssa ja Liikuntahallin seuraparlamentti pidetty huhtikuussa.
Kuntoliikunta	• Kuntokortti kampanjoita kolme vuodessa: Kesäkauden liikunta-kampanja 1.5–31.8, Syyskauden liikuntakampanja 1.9–31.12 ja Talvikauden liikuntakampanja 1.1–30.4. • Talvella käynnissä mestarisuoksittelija kampanja (hiihtoa vähintään 500 km talven aikana) sekä kesällä Mestariipyöräilijä kampanja (pyöräilyä vähintään 1000 km kesän aikana). • Kesän kuntolaatikko kampanja (8 kuntolaatikkoa eri puolilla Ähtäriä) • Ylävesien yössä järjestettiin Ostolanhovin pihapiirissä liikunnallinen tapahtuma senioreille yhteistyössä SPR ystävänpalvelun kanssa sekä Parkour -puistossa Gaiasirkus opastamassa Parkouria. • Talvilomaviikolla liikuntahallilla koko perheen liikuntapäivä, osallistujia noin 100 henkilöä. Järjestettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. • Talvilomaviikolla Pulkkamäki-tapahtuma eri toimijoiden kanssa, osallistujia noin 100. • Syyslomaviikolla kuntoporraskampanja, suoritusmerkintöjä 78 • Syksyllä kuntosaliharjoittelu tutuksi viikko sekä kehonkoostumusmittaus -tapahtumat paikallisten kuntosaliryttäjien kanssa, osallistujia 81 • Pääsiäisenä Namujahti -tapahtuma, osallistujia n. 80 henkilöä. Toteutettiin yhteistyössä MLL:n kanssa. Liikuntahallissa myös MLL:n temppuulurata, johon osallistui noin 20–30 perhettä.
Ulkoilureitit	• Ähtärissä on runsaasti retkeilyreittejä eri tasoille liikkujille. Reittien huolto- ja kunnostustoiminta. • Laavut (16 kpl) erittäin aktiivisessa käytössä, joten huolto ja kunnossapito vaatii runsaasti resursseja. • Reitistöjen sähköinen karttapalvelu (Outdooractive) • Ulkoilureittien sopimukset • Kansallinen hiihtopäivä tapahtuma, suoritusmerkintöjä 191. Järjestettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. • Syyslomalla Mustikkavuoren ulkoilutapahtuma, osallistujia 65
Kilpaliikunta	• Palkittiin vuonna 2023 valtakunnallisella tasolla menestyneitä ähtäriläisiä urheilijoita stipendein (22 hlöä) ja myönnettiin kolme tunnustuspalkintoa vuodelta 2023: Vuoden urheilija, Vuoden valmentaja ja Kunnon kuntalainen.
Kylpylä/ Uimahalli Loiske	• Kesäkuun uimakouluissa 10.-14.6.2024 oli kaksi varhaistaitoryhmää sekä kaksi jatkoryhmää. Kaiken kaikkiaan uimaopetusta sai 30 lasta. • Talvipyöräily -tapahtumassa liikuntapalvelut mukana kylpylän osalta. • Mesikämmen-kylpylä pidettiin avoinna päivittäin 1.1.-31.3.2024. Uusi uimahalli avasi ovensa 22.5.2024. • Koululaisuinnot, kävijöitä yhteensä 2088. • Virtuaalivesijumppa järjestelmä vuokrasopimuksella käytössä.

	• Mesikämmen-kylpylän ja Loiskeen kävijät koko vuonna yht. 28 832 eli vuoden kävijätavoitteesta (40 000) jäätiin. Vuosiliput 10 ja sarjaliput 317.
Jääurheilualueet	• Ulkojääalueita pidetty kunnossa ostopalveluna viidellä eri jääalueella. Kausi jatkui maaliskuun puoleen väliin asti. • Talvi- ja syyslomaviikolla, sekä joululomalla ollut ilmaisia luisteluvuoroja jäähallissa, jotka ovat suosittuja ja keränneet paljon osallistujia.
Hiihtoladut	• Hiihtolatuja (noin 45 km) pidetty yllä liikunta-alueiden hoitajien toimesta: joitakin auraus- ja kunnossapitotöitä teetetty ostopalveluina. • Sivukylien latuverkostoa hoidettiin kyläläisten toimesta, liikunta-palvelut mukana polttoainekuluissa. • Hiihtokausi oli tavanomaista pidempi ja latuverkostoa ajettiin viimeisen kerran pääsiäisenä. • Talven aikana käynnissä mestarisuoksittelija -kampanja, tavoitteena suksitella vähintään 500 km. Yhteensä peräti 52 ähtäriläistä saavutti rajapyykin. • Väliveden talviulkoilureittiä hoiti keväällä 2024 Ähtärin Valpas.
Kesäliikuntapaikat	• Kaupungin virallisilla uimarannoilla ja yleisillä uimapaikoilla suoritettu touko-kesäkuussa tarkastukset yhteistyössä tila- ja infra-palveluiden kanssa. Sukellukset teetetty ostopalveluina. • Uimaveden laadun tarkkailu yleisillä uimarannoilla Kunnanrannassa, Kalliolammella ja Mekkorannassa: koko kesän hyvä. • Vesisankarit -tapahtuma kesäkuussa, osallistujia noin 80 henkilöä. Järjestettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. • Urheilukenttä, tekonurmikenttä, monitoimikentät, beach volley -kentät pidetty kunnossa.
Liikuntahalli	• Liikuntahallin käyttöaste oli hyvä. Vakiovuoroja kokoontui viikoittain yli 50 ryhmää. Lisäksi tiloilla järjestettiin erilaisia pelejä, turnauksia sekä tapahtumia (yhteensä 27 kpl). • Yksittäisiä varauksia oli mahdollista tehdä Julius-varausjärjestelmän kautta vapaille ajoille. • Julius-varausjärjestelmän käyttömaksu.
Keilahalli	• Keilahalli vuokrattu Zoo-yhtiöille. Kalustoon liittyviä hankintoja tehty.
Vesiliukumäki	• Mekkorannan vesiliukumäki avoinna 20.6-4.8.2024 klo 12–18. Laskijoita kesän aikana 2100 lasta. • Kesänuori ja uimahallin uimavalvojat vastasivat valvonnasta.
Avustukset	• Liikuntapalveluiden avustuksia myönnettiin yhteensä 20 seuralle/ yhdistykselle ja polttoaineavustus neljälle eri toimijaryhmälle sekä lisäksi Ähtärin Liikunnan Tuen avustus.

Kylpylän kävijämäärä

kk	hot.aik.	hot.lapsi	muu aik.	muu lapsi	aamu- uinti muu*	aamu- uinti hotelli	koululaiset	kaikki yht.
tammikuu	41	8	1127	270	37		190	1673
helmikuu	381	197	1170	365	68	40	352	2573
maaliskuu	312	152	1349	379	73	18	468	2573
huhtikuu								0
yhteensä	734	357	3646	1014	178	58	1010	6997

Uimahalli Loiske Ähtärin kävijämäärä

kk	hot.aik.	hot.lapsi	muu aik.	muu lapsi	aamu- uinti muu*	aamu- uinti hotelli **	koululaiset	kaikki yht.
toukokuu	66	31	233	84	4	2	18	438
kesäkuu	751	399	805	442	58	109	153	2717
heinäkuu	1822	1236	1118	687	175	980	0	6009
elokuu	535	289	789	358	71	220	0	2262
syyskuu	219	93	891	290	48	9	30	1580
lokakuu	1046	574	1457	718	149	244	124	4312
marraskuu	48	2	1225	341	55	2	514	2187
joulukuu	75	21	1501	463	31	0	239	2330
yhteensä	4562	2645	8019	3374	591	1566	1078	21835

vuosiliput: 10

sarjaliput: 317

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	205 000		205 000	188 635,06	16 364,94
Toimintamenot	-778 900		-778 900	-763 296,84	-15 603,16
Toimintakate	-573 900		-573 900	-574 661,78	761,78

5.6.7 Aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta osana kaupungin sivistys- ja hyvinvointipalveluja opetushallituksen suositusten mukaisesti järjestetään Otson yhtenäiskoulun v. 2015 saneeratussa ns. Reppula- rakennuksessa, jossa toimii Ollinkulman päiväkotia ja esikoulu. Toimintaa järjestetään tarvittaessa Myllymäen koululla.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa on noin 40 paikkaa, johon kuuluvat 1.-2. vuosiluokkien oppilaat sekä kaikkien vuosiluokkien erityistä tukea tarvitsevat oppilaat. Erityishuolto-ohjelman piiriin kuuluvien pienluokan oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta toteutetaan osalle asiakkaista omana toimintaryhmänä Otson yhtenäiskoulun tiloissa, osan integroitua 1-2 luokan apip-toimintaryhmään Reppulan tiloihin. Aamu- ja iltapäivätoimintaan saadaan valtionosuutta toteutuneiden laskennallisten ohjaustuntimäärien mukaan.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on tarjota lapselle turvallinen kasvuympäristö, jossa hänellä on mielekästä vapaa-ajan toimintaa. Toiminnan keskeisenä tarkoituksena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässään. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

- Lapsen vapaa-ajantoiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen

- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

TOTEUTUMINEN

Vuonna 2024 aamu- ja iltapäivätoimintaa (apip) järjestettiin osana kaupungin sivistys- ja hyvinvointipalveluja opetushallituksen suositusten mukaisesti. Näin voitiin sovittaa joustavasti yhteen tiloja, henkilöstöä (koulunkäynninohjaajat, varhaiskasvatuksen työntekijät) ja oheispalveluja (välipalat, materiaalihankinnat) muiden opetuspalvelujen kanssa. Yhteistyössä varhaiskasvatuksen henkilökunnan kanssa saatiin vastattua huoltajien haastaviin hoitoaikatarpeisiin.

Yhteensä noin 40 paikkaa, johon kuuluvat 1.–2. -vuosiluokkien oppilaat sekä kaikkien vuosiluokkien erityistä tukea tarvitsevat oppilaat. Osa apip-toimintaan osallistuvista lapsista kävi toiminnassa päivittäin. Osa lapsista kävi toiminnassa 1–10 päivää kuukaudessa huoltajan ilmoittaman aikatarpeen mukaan.

Ähtärin keskustassa toimintaa järjestettiin kevätlukukaudella Otsonkoulun 1–2- lk:n oppilaille ns. Otsonkoulun Reppula-rakennuksessa. Osittain hyödynnettiin Otsonkoulu Sairaalanmäen luokkatiloja koulun toimiessa vielä väistötiloissa. Pienluokan oppilaille toiminta järjestettiin kevätlukukaudella Otsonkoulu Sairaalanmäellä omana apip-toimintaryhmänä. Syyslukukaudella uuden Otson yhtenäiskoulun aloittaessa toimintansa, Reppulan 1-2 lk:n toiminta siirtyi kokonaan Reppulan tiloihin. Pienluokan apip-asiakkaat toimivat osittain omana toimintaryhmänä, osittain integroidusti 1-2 luokan toimintaan. Välipalat nautittiin yhtenäiskoulun ruokasalissa.

Myllymäen koululla järjestettiin kevätlukukaudella vain iltapäivätoimintaa. Keväällä -24 tehdyn toiminnan tarpeen kartoituksen pohjalta syyslukukaudella -24 toimintaa järjestettiin Myllymäen koulululla aamu- ja iltapäiväpäivätoimintana (klo 7.30-16 välillä). Myllymäen koulun toimintaan integroituivat koulun varhaiskasvatuksen tarpeessa olevat esikoululaiset.

Kevätlukukaudella 2024 apip-toiminnan kirjoilla Ähtärissä oli tammikuussa 42 lasta, jotka vähenivät toukokuuhun mennessä 39 lapseen sisältäen pienluokan (kaksi lasta) sekä Myllymäen koulun apip-asiakkaat esikoululaiset (yksi lapsi) mukaan lukien.

Kevätlukukaudella Otsonkoulun apip-toiminnassa oli kirjoilla 33–39 lasta mukaan lukien pienluokan kaksi (2) apip-ryhmän asiakasta. Myllymäen koulun neljästä asiakkaasta yksi oli esikoululainen.

Syyslukukaudella 2024 kaikkien kirjoilla olevien apip-lasten määrä vaihteli 52-58 lasta, pienluokan ja Myllymäen koulun asiakkaat mukaan lukien. Syyslukukaudella Otson yhtenäiskoulun Reppulassa kirjoilla olevien määrä vaihteli 47-53 lasta, mukaan lukien pienluokan apip-ryhmän kolme (3) asiakasta. Myllymäen koulun apip-toiminnan kirjoilla oli syyslukukaudella viisi (5) lasta, mukaan lukien varhaiskasvatusta tarvitsevat esikoululaiset kaksi (2) lasta.

Toimintaan osallistuvien apip-lasten päivittäinen määrä Ähtärissä keskiarvona laskettuna vaihteli kevätlukukaudella 27-30 lasta päivässä ja syyslukukaudella 36-38 lasta päivässä. Kaikkien vuosiluokkien erityisen tuen päätöksen saaneita lapsia osallistui Ähtärissä järjestettävään aamu- ja/tai iltapäivätoimintaan kevät- ja syyslukukaudella yhteensä kolme (3) lasta.

Toiminnan kaikkiin maksuryhmiin tehtiin 10 € korotus tammikuusta 2024 alkaen. Maksuja on viimeksi korotettu vuonna 2016 ja lähes kaikki toimintaan liittyvät kustannukset ovat nousseet huomattavasti.

Päivittäisen koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyön (mm. tila- ja ohjaajajärjestelyt) lisäksi yhteistyötä tehtiin seurakunnan nuoriso-ohjaajien kanssa mm. askarteluhetkien (1-2 krt/kk) ja retken merkeissä.

Apip-toiminnan pikkujouluinen retki seurakuntakeskuksen pihapiiriin, muutettiin pikkujouluiksi omissa toimintapisteissä pidettäväksi - perusteluna käytännönjärjestelyt ja turvallisuusasiat mm. liikenteessä liikkuminen liian ison lapsiryhmän kanssa valvonta huomioiden. Retkelle osallistuminen tuli tarjota kaikille joulukuussa kirjoilla olevalle 56 lapselle. Eläinten viikon koira-vierailu syksyllä järjestyi onnistuneesti samoin kuin pelastushenkilöiden (ensihoito, palolaitos) ja poliisin vierailut keväällä järjestäytyivät.

Lapsen ns. kotipesänä apip-toiminta tuki monien lasten mahdollisuutta osallistua erilaisiin harrastustoimintoihin, joihin lapset pystyivät lähtemään toiminnasta päin ja palaamaan hoitoaikojensa puitteissa takaisin harrastuksesta toimintaan (mm. koulun kerhot, seurojen toiminnat, opistojen toiminnat, Suomen harrastamisen mallin kerhot). Toiminnalla tuettiin myös lapsen oppimista ja koulunkäyntiä mm. läksyjen teko mahdollisuus ja tarvittaessa ohjaajan tuki. Muutama lapsista kävi toiminnasta päin opettajan tukiopetuksessa. Syyslukukaudella Reppulan aamutoimintaan klo 8-9 sijoittuivat myös koulun kuljetusvalvonnan tarpeessa olevat kaksi (2) lasta.

Kevätlukukausittain toteutettava apip-asiakaskysely toteutettiin helmikuussa toiminnassa oleville lasten huoltajalle ja lapsille. Kysely tehdään kerran lukuvuodessa keväisin ja kyselystä saatua palautetta hyödynnettiin tulevan toiminnan suunnittelussa resurssien puitteissa. Kyselyn vastauksoonnit löytyvät Otson yhtenäiskoulun peda.netistä Aamu- ja iltapäivätoiminta Reppulan -sivuilta.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	31 000		31 000	38 033,80	-7 033,80
Toimintamenot	-117 300		-117 300	-121 563,56	4 263,56
Toimintakate	-86 300		-86 300	-83 529,76	-2 770,24

5.6.8 Varhaiskasvatus

Tulosalueeseen kuuluvat seuraavat yksiköt:

1. Päiväkodit
2. Perhepäivähoito (ja ryhmäperhepäivähoito)
3. Lasten kotihoidon tuki
4. Esiopetus
5. Vauvabonus

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Varhaiskasvatuspalvelut ovat keskeinen toimintakokonaisuus lapsiperheiden palveluissa ja tukijärjestelmässä. Varhaiskasvatuksen palveluina tarjotaan kaikille varhaiskasvatusiässä oleville lapsille subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden mukaisesti varhaiskasvatuspaikka joko päiväkodista tai perhepäivähoidosta. Perhepäivähoito tapahtuu joko hoitajan kotona tai ryhmäperhepäiväkodissa. Varhaiskasvatuspaikka järjestetään oikein kohdennettuna kysynnän ja tarpeen mukaan.

Lasten kotihoidon tuki on vaihtoehto kunnalliselle varhaiskasvatukselle. Kotihoidon tuen tarkoituksena on antaa alle 3-vuotiden lasten vanhemmille mahdollisuus taloudellisen tuen turvin hoitaa lasta kotona.

Päiväkodissa järjestetään sekä varhaiskasvatusta että esiopetusta. Varhaiskasvatuksen esiopetuksesta ja täydentävästä varhaiskasvatuksesta vastaa Ollinkulman Päiväkotitoiminta. Vilikkilän Päiväkotitoiminta vastaa varhaiskasvatuksen vuorohoidosta. Joustava varhaiskasvatus järjestään vastaamaan huoltajien työtai opiskelutilanteisiin tarvittaessa kaikkina vuorokaudenaikoina. Tassulan Päiväkotitoiminta sekä sen satelliittiyksiköt Riihitupa ja Farmi tarjoavat varhaiskasvatusta arkipäivisin. Tilapäistä varhaiskasvatusta järjestetään, jos/kun yksiköissä on vapaita paikkoja. Varhaiskasvatuslain ja asiakkaiden tarpeiden muutokset, ja muutoksista aiheutuvat rakenteelliset vaikutukset huomioidaan toimintaa suunniteltaessa.

Ähtärin kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti vauvabonusta maksetaan 500€/syntyvä tai adoptoitu lapsi/vuosi, enintään 1500€/lapsi ja sitä maksetaan kolmeen ikävuoteen saakka tietyin ehdoin.

TOIMINNAN TAVOITTEET

Ähtärin varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat laadukasta pedagogista varhaiskasvatusta ja esiopetusta. Laadukkaan toiminnan varmistamiseksi tarvitaan lainmukainen, kelpoinen ja riittävä varhaiskasvatuksen henkilöstö ja rakenteet. Toimintaa varhaiskasvatuksessa ohjaa lain lisäksi valtakunnallinen sekä Ähtärin kaupungin oma varhaiskasvatussuunnitelma. Jokaiselle varhaiskasvatuslapselle laaditaan sähköinen varhaiskasvatussuunnitelma Päikkyyn sekä esioppilaalle sähköinen esiopetuksen oppimissuunnitelma Wilmaan. Toimintaa arvioidaan ja kehitetään tarpeisiin ja käytössä oleviin resursseihin perustuen.

TOTEUTUMINEN

Varhaiskasvatuspalvelut järjestettiin kohdennettuna kysynnän ja tarpeen mukaan. Varhaiskasvatuslain ja asiakastuottojen muutokset sekä muutoksista aiheutuvat rakenteelliset vaikutukset otettiin huomioon toimintaa suunniteltaessa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajat nousivat syksyllä ja sen myötä varhaiskasvatusmaksuista saatavat tulot pienenivät. Noin kolmannes Ähtärin asiakasperheistä maksoi varhaiskasvatusmaksuja.

Vuonna 2024 Ähtäriin syntyi/adoptoitiin 23 lasta. Vauvabonusta maksettiin vuonna 2024 yhteensä 86 ähtäriläiselle lapselle (v.2021 syntyneelle 33 lapselle, v.2022 syntyneelle 31 lapselle ja v.2023 syntyneelle 22 lapselle). Joulukuussa 2024 kaupunginvaltuusto päätti lopettaa vauvabonusoikeuden ja -maksamisen. Vauvabonusta päätettiin maksaa vielä valtuuston päätöksellä siten, että viimeinen erä maksetaan vuonna 2027 (vuonna 2024 syntyneille).

Kotihoidon tuen piirissä (sis. hoitoraha, joustava hoitoraha) oli viime vuonna keskimäärin 33 saajaa ja 38 lasta kuukausittain. Syksyn aikana joustavan hoitorahan saajien määrä lisääntyi.

Perhepäiväkoteja oli 1/2024 seitsemän ja 8/2024 neljä. Päiväkotien esiopetuksesta vastasi Ollinkulman päiväkotitoiminta, joka toimi yhteisissä tiloissa Reppulan ap/ip -toiminnan kanssa, tarjoten lisäksi täydentävää varhaiskasvatusta arkisin klo 5.30-17.00 välisenä aikana.

Ollinkulmassa syksyllä aloittaneiden 5-vuotiaiden pienryhmällä saatiin täytettyä päiväkodin lapsimäärä ja mahdollistettua lasten yleisen tuen toteutuminen. Ollinkulman päiväkodin satelliittiryhmänä Sairaalanpuolella toiminut Sinikello suljettiin toukokuussa toimimattomien tilojen vuoksi. Vilikkilän päiväkotitoiminta vastasi joustavasta varhaiskasvatuksesta vuoropäivähoidossa, jota järjestettiin tarpeiden mukaisesti.

Tassulan päiväkodin kolme väistötilaryhmää Riihimäen rivitaloilla suljettiin helmikuussa. Väistötiloissa toimitettiin arvioitua pidemmän ajan, joka nosti varhaiskasvatuksen kustannuksia. Tassulan toiminta käynnistettiin uudelleen muuttoprosessin jälkeen Kampinmäelle siirrettyä Tassulan päiväkodissa maaliskuussa. Riihimäen rivitaloalueella avasi ovensa kesäkuussa Tassulan päiväkodin satelliittiyksikkönä Riihituvan

Päiväkoti kahdella lapsiryhmällä, kahdesta asunnosta yhdistetyissä tiloissa. Näillä tiloilla korvattiin puuttuvat varhaiskasvatuspaikat Sinikellon lopetettua toimintansa. Tassulan väistötiloiksi suunniteltu Farmin satelliittiryhmä sulki ovensa keväällä, ja sen toimintaa päätettiin käynnistää syksyllä uudelleen Tassulan satelliittiyksikkönä määräajaksi. Näillä tiloilla korvattiin puuttuvat varhaiskasvatuspaikat perhepäivähoidosta. Tassulan päiväkoti sekä Farmi ja Riihitupa tarjosivat varhaiskasvatusta arkisin klo 6.30–17.00 välisenä aikana.

Henkilöstö-, kalustus-, muutostyö-, vuokra- ja kiinteistökulut sekä ateriakuljetuskustannukset tilapäisyksiköihin tulivat lisäkuluiksi loppuvuoden osalta. Myös yleisen arvonlisäverokannan nousu vaikutti sekä tuotteiden että palveluiden hintoihin ennakoimattomasti. Satelliittiyksiköissä toimitettiin normaalia mitoitusta pienemmissä ryhmissä tilojen neliöiden ja lapsirakenteen vuoksi. Pienten alle 3-vuotiaiden ja tehostetun- sekä erityisen tuen lasten määrä suhteessa varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrään lisääntyi vuoden aikana.

Uusi varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä PäikkyHallinto otettiin käyttöön syksyn 2024 aikana. Sähköinen järjestelmä palveli sekä asiakkaita että toiminnan järjestäjiä tehostaen mm tiedon hallintaa, muutosprosesseja ja päätöksentekoa.

Ähtärin varhaiskasvatuspalvelut tarjosivat laadukasta pedagogista varhaiskasvatusta ja esiopetusta. Laadukkaan toiminnan varmistamiseksi tarvittiin lainmukainen, kelpoinen ja riittävä henkilöstö sekä rakenteet. Vuoden aikana rekrytoitiin uusiin työtehtäviin kaksi varhaiskasvatuksen sosionomia ja kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa. Lisäksi moni varhaiskasvatuksen lastenhoitaja saavutti kelpoisuuden lastenhoitajan työtehtävään. Keväällä osallistuttiin hyvinvointikoulutukseen ja osa henkilöstöstä koulutettiin lasten hätäensiaputaitoihin. Syksyllä koko henkilöstön voimin koulutauduttiin laadukkaan vuorovaikutuksen parissa.

Varhaiskasvatusta arvioitiin sähköisellä Valssi-arviointijärjestelmällä ja asiakastyytyväisyyskyselyllä. Arvioinnin perusteella toimintaan oltiin kokonaisuudessaan tyytyväisiä. Vahvuutena koettiin perheiden kohtaaminen ja palveluohjaus sekä toiveiden ja tarpeiden huomioiminen. Varhaiskasvatuksen tilojen koettiin palvelevan hyvin ja toiminnanohjausjärjestelmän sekä tiedottamisen koettiin toimivan. Varhaiskasvatuksen Facebook- ja Pedanet -sivut lisäsivät arjen näkyvyyttä. Syksyllä juhlittiin 50-vuotiaasta Ähtärin varhaiskasvatusta lasten ja henkilöstön kanssa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	92 000		92 000	123 169,13	-31 169,13
Toimintamenot	-2 831 600		-2 831 600	-2 742 603,58	-88 996,42
Toimintakate	-2 739 600		-2 739 600	-2 619 434,45	-120 165,55

5.6.9 Joukkoliikenne

Avoin joukkoliikenne eli bruttoliikenne on kilpailutettu keväällä 2021 yhteistyössä alueen muiden kuntien sekä Ely-keskuksen kanssa. Osa koulukuljetuksista järjestetään hyödyntäen bruttoliikennettä.

Joukkoliikenteestä bussiliikenne on Ähtärissä pääosin kaupungin ja Ely-keskuksen järjestämää. Koulukyydit on järjestetty hyödyntäen avoimen joukkoliikenteen vuoroja. Muutamia bussiliikenteen markkinaehtoisia vuoroja kulkee naapurikuntien välillä. Raideliikenteen vuoroista ja toimivuudesta käydään aktiivisesti vuoropuhelua VR:n kanssa.

TULOARVIO JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-210 000		-210 000	-204 897,13	-5 102,87
Toimintakate	-210 000		-210 000	-204 897,13	-5 102,87

5.6.10 Palkkahallinto

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Palkkahallinto sisältää palkanlaskennan. Palkanlaskenta on siirtynyt 1.9.2021 kaupunginhallitukselta sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-113 000		-113 000	-88 644,62	-24 355,38
Toimintakate	-113 000		-113 000	-88 644,62	-24 355,38

5.6.11 Henkilöstöhallinto

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Henkilöstöhallinto käsittää työsuhdehallinnon, työterveyshuollon, työpaikkaruokailun ja kahvituksen kustannuspaikat. Henkilöstöhallinto on siirtynyt 1.9.2021 kaupunginhallitukselta sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	75 000		75 000	74 738,43	261,57
Toimintamenot	-225 500		-225 500	-207 497,51	-18 002,49
Toimintakate	-150 500		-150 500	-132 759,08	-17 740,92

5.7 Tila- ja infrapalveluiden lautakunta

Kaupunkistrategia huomioidaan tila- ja infrapalveluiden lautakunnan eri tulosalueilla

- tila- ja infrapalveluiden yhteiset kustannukset
- infrapalvelut
- tilapalvelu
- viranomaispalvelut

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

Tila- ja infrapalvelut: tavoitteet ja mittarit

Vastuutahot: Valtuusto, hallitus, tila- ja infrapalveluiden lautakunta, jory, maankäyttö-insinööri, toimittajat, ympäristönsuojelusihteeri, osakas- ja osuuskunnat		
Tavoite	Mittarit	Toteutuminen
Kestävä kaupunkisuunnittelu	- Kaavoitusten lukumäärä ja läpimenoaika - Maa-alueiden osto - Toimijoiden palaute alueiden toimivuudesta	Kaavoja valmistui 2 kpl. Kaavoja valmisteilla 4 kpl. Ähtärin kaupunki osti maata käyttöönsä: 6,3 ha. Kunnossapitopalautekanavan kautta saimme vuoden 2024 aikana ulkoalueista 40 kunnossapitoilmoitusta.
Puhdas luonto ja puhtaat vesistöt	- Ympäristöhankkeet - Tehdyt toimenpiteet - Leväseurannan tulokset	Avustettu 2 kpl vesistöhanke suoraan tai kuntarahaosuudella. Moksen monitoimikosteikon rakentaminen. Ähtärin reitin säännöstelyn kehittämisen esiselvityshanke. Leväseurantaa tehtiin ajalla 1.6.–30.9. viikoittain 8 tarkkailupisteellä. Tulokset pääosin hyviä.
Palvelevat kulkuyhteydet	- Tiehankkeet, lkm. - Valokuituhankkeet, lkm. - Junavuorot, lkm. - Linja-autovuorot lkm.	Kaavateiden päällysteiden parannushankkeita 4 kpl. Moksen alueen katuvalaistuksen päivitys. Uusia kevyenliikenteenväyliä valmistui 1 kpl. Keskustan alueella sijoituslupia valokuituhankkeille myönnettiin 8 kpl. Junavuorot 4 vuoroa/pvä. Linja-autovuorot yht. noin 10 vuoroa/pvä.
Laadukas tontti- ja tilatarjonta	- Tonttien määrä - Myydyt tontit - Tyhjien tilojen määrä - Tilojen käyttöaste	Ähtärin kaupungilla on myynnissä runsaasti eri sijainnilla ja hintaluokalla varustettuja tontteja. Maa-alueita myytiin kuudelle eri toimijalle yhteensä 63,27 ha. Ähtärin kaupungin tyhjinä olevia tiloja on purettu vuonna 2024. Tyhjänä on vanha yläaste, vanha uimahalli, Ähtärihallin matkamuistomyymälä ja Metsätalo. Käynnissä olevia uudisrakentamishankkeita ovat toisen asteen kampus

		Kaupungin omistamien vuokra-asuntojen täyttöaste noin 95 %. Uusi perusopetuksen koulu ja uusi uimahalli valmistuivat vuonna 2024. Kiinteistöstrategia on valmistunut 2023 ja energiatehokkuushankkeita on toteutettu kaupungintalolla ja keilahallissa.
--	--	---

5.7.1 Tila- ja infrapalveluiden yhteiset kustannukset

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Tila- ja infrapalveluiden yhteiset kustannukset vastuualue käsittää luottamushenkilöhallinnon (lautakunta) ja yhteisiä toimistopalveluita. Tehtävinä on huolehtia tila- ja infrapalveluiden lautakunnassa käsiteltävien asioiden valmistelusta, päätösten täytäntöön panosta sekä tiedottamisesta. Tehtäviin kuuluu myös tila- ja infrapalveluiden toimen arkistotoimen hoito ja kirjaaminen, postitus yms. toimistotyöt.

LAATUTAVOITTEET

Lautakuntakäsittelyä edellyttävät asiat saatetaan käsittelyyn kuuden viikon kuluessa ja viranhaltijapäätöstä edellyttävät asiat kahden viikon kuluessa niiden vireille tulosta.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	20 000		20 000	24 741,56	-4 741,56
Toimintamenot	-32 700		-32 700	-83 175,99	50 475,99
Toimintakate	-12 700		-12 700	-58 434,43	45 734,43

5.7.2 Infrapalvelut

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Infrapalvelujen vastuualue käsittää kaavateiden ylläpidon, varikkotoiminnan, puistojen, uimarantojen sekä muiden yleisten alueiden hoidon sekä metsä-, maa- ja vesialueet, kaupungin omistamien metsien hoidon ja metsän myyntitulot, maa- ja vesialueiden vuokraukset. Varikon toimintaan kuuluvat kaupungin eri sektoreita koskevat huolto- ja korjaustoimet sekä varastotoimintojen hoito. Kaavateiden talvi- ja kesäkunnossapito on ulkoistettu.

LAATUTAVOITTEET

Jalkakäytävien ja kevyenliikenteen väylien sekä suojateiden talvikunnossapito hoidetaan niin, että liikkuminen niillä on turvallista. Puistojen, uimarantojen venesatamien sekä muiden yleisten alueiden hoito ja ylläpito toteutetaan siten, että ne tarjoavat viihtyisät ja virikkeitä tarjoavat puitteet asumiseen ja vapaa-aikaan.

TOTEUTUMINEN

Vuoden 2024 aikaan saatiin valmiiksi Lämpökujan muutostyöt, Mustikkavuorentien kevyenliikenteen väylä ja Mustikkavuoren parkkialueiden rakennustyöt. Meijeritien ja Karhunkierroksen kevyenliikenteenväylien rakentaminen aloitettiin, mutta viimeistelytyöt ja asfaltointi jäivät toteutettavaksi seuraavan vuoden puolella.

Uusia asfaltoituja teitä ei tullut, sillä asfaltoinnit keskitettiin vanhojen pihtausten uusimiseen, jolloin kaavateiden päällystysaste pysyi samana.

Kaavateiden ja puistojen hoitokustannukset ovat molemmat nousseet yleisten hinnannousujen vuoksi. Leikkipaikkojen määrä on korjattu päivitetyn leikkipuistojen turvallisuusasiakirjan leikkipaikkojen määrän mukaiseksi. Leikkipaikkojen määrässä on huomioitu myös sivukylien kaupungin ylläpitämät leikkipuistot.

MÄÄRÄTAVOITTEET

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25	TS 26	TS 27
Rakennuskaavateitä yht./m	60129	60129	60129	60129	60129	60129
Päällysteaste %	73,99	71,94	73,99	71,94	71,94	71,94
Kev.liikenteen väylät/m	17282	18188	18188	18748	18748	18748
Päällysteaste %	83,32	88,49	83,65	84,14	84,14	84,14
Kaavat. ja kevyenl. väylät hoitokust. €/m	4,5	3,6	4,17	3,6	3,6	3,6
Puistot:						
-hoitoluokka A2/ha	18	18	18	18	18	18
-hoitoluokka A3/ha	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2
Leikkipaikkoja/kpl	11	12	21	12	12	12
Puistojen hoitokust. €/m ²	0,47	0,30	0,5	0,30	0,30	0,30

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	720 700	-34 000	686 700	706 419,94	-19 719,94
Toimintamenot	-967 300	-160 000	-1 127 300	-1 201 050,65	73 750,65
Toimintakate	-246 600	-194 000	-440 600	-494 630,71	54 030,71

Vuoden 2024 alaskirjauksen vaikutus infrapalveluiden osastolle oli -85.276,19 euroa.

5.7.3 Yksityistiet

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Tavoitteena on yksityisteiden kohtuullinen kunnossapito ja mahdollisimman hyvät kulkuyhteydet haja-asutusalueille, mikä omalta osaltaan pyrkii säilyttämään maaseudun asuttuna. Vuodesta 2020 lähtien kunnossapitoavustukset on myönnetty hakemuserusteisesti.

Yksityisteiden kunnossapitoavustukset haetaan vuosittain erillisellä hakulomakkeella, joka julkaistaan alkuvuodesta kaupungin nettisivuilla.

Yksityisteiden hoito ja hallinnointi on tila- ja infrapalveluiden lautakunnan alaisuudessa. Yksityisteiden kunnossapitoavustukseen myönnetty määräraha oli 100.000 euroa, joka jaettiin vaatimukset täyttävien avustusta hakeneiden yksityisteiden kesken.

Kaupungille osoitetut perusparannusavustushakemukset anotaan erikseen ja ne käsitellään tila- ja infrapalveluiden lautakunnassa, kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa ylitysoikeutena. Perusparannushankkeiden avustusmäärärahat ovat sidoksissa valtion hyväksymiin avustusmäärärahoihin.

TOTEUTUMINEN

Yksityisteiden kunnossapidon avustukset jaettiin hakemuserusteisesti. Vuonna 2024 hakemuksia saapui ja myönnettiin 67 eri tiekunnalle, joiden avustettavien teosuuksien pituus oli yhteensä noin 293 km.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot				6 312,46	-6 312,46
Toimintamenot	-106 200		-106 200	-113 847,38	7 647,38
Toimintakate	-106 200		-106 200	-107 534,92	1 334,92

Yksityisteiden tilinpäätösluvut sisältyvät Infrapalveluiden -määrärahoihin.

5.7.4 Tilapalvelut

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Tilapalvelu luo edellytykset muille toiminnoille ylläpitämällä ja kehittämällä toimitiloja ja asuinkiinteistöjä sekä hoitamalla kiinteää omaisuutta siten, että kiinteistöjen arvo säilyy.

LAATUTAVOITTEET

Tilapalvelun ammattitaitoisen henkilöstön tavoitteena on hoitaa kiinteistöjä niin, että ne ovat henkilöstölle / asiakkaille terveellisiä ja turvallisia käyttää ja että asiakastyytyväisyys näiltä osin täyttyisi.

Määrätavoitteet/ Toteutuminen

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25	TS 26	TS 27
Opetusrakennukset						
määrä kpl	5	6	6	6	6	6
m2	9408	14269	14269	14269	14269	14269
Sosiaalitoimen rakennukset						
määrä kpl	5	5	5	5	5	5
m2	5571	5571	5571	5571	5571	5571
Toimisto- ja hallintorakennukset						
määrä kpl	1	1	1	1	1	1
m2	2852	2852	2852	2852	2852	2852

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25	TS 26	TS 27
Kokoontumisrakennukset						
määrä kpl	12	13	13	13	13	13
m2	10503	12234	12234	12234	12234	12234
Muut rakennukset						
määrä kpl	21	21	21	21	21	21
m2	9366	9366	9366	9366	9366	9366
Määrä kpl yhteensä	44	46	46	46	46	46
Neliöt yhteensä	37700	44292	44292	44292	44292	44292

Taloudellisuustavoitteet/ Toteutuminen

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25	TS 26	TS 27
Rakennusten ylläpito- menot €/m2	60	58	46	58	59	60

KEHITTÄMINEN

Ähtärin vuonna 2023 valmistunutta kiinteistöstrategian toteuttamista on jatkettu myös vuonna 2024. Vähän käytössä olleita huonokuntoisia tiloja on vähennetty. Kiinteistökannan tehostamisella pyritään kulurakenteen hillitsemiseen.

Ähtärin kaupunki on liittynyt vuoden 2021 aikana kuntien energiatehokkuusohjelmaan. Ohjelman tavoitteena on kiinteistöjen energiankulutuksen pienentäminen. Toimenpiteitä on tehty Ähtärihallissa vuonna 2024.

Kaupungin investointiohjelman mukaiset suuret hankkeet Otson Yhtenäiskoulu ja Loiske uimahalli ovat valmistuneet vuonna 2024 ja ne on otettu onnistuneesti käyttöön. Koulussa on viiden vuoden ja uimahallissa kahden vuoden takuu aika.

Hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen siirtymäkausi lähenee loppuaan ja vuonna 2024 pohdittiin alustavasti SOTE-kiinteistöjen yhtiöittämistä vuodesta 2026 eteenpäin.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2 855 500	31 000	2 886 500	2 788 804,07	97 695,93
Toimintamenot	-2 557 300	-314 000	-2 871 300	-4 442 824,83	1 571 524,83
Toimintakate	298 200	-283 000	15 200	-1 654 020,76	1 669 220,76

Vuoden 2024 alaskirjauksen vaikutus tilapalveluiden osastolle oli -1.559.600,99 euroa.

5.7.5 Viranomaispalvelut

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Viranomaispalvelujen vastuualueeseen kuuluvat rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto alkaen vuonna 2023.

Rakennusvalvonta pyrkii toiminnallaan ohjaamaan kunnan rakennustoimintaa niin, että luotaisiin kuntalaisille mahdollisimman viihtyisä, turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen asuin-ympäristö. Ympäristönsuojelun tehtävänä on edistää kestävä kehityksen huomioimista, säilyttää ympäristö viihtyisänä, suojella vesistöjä sekä seurata niiden tilaa, suojella ympäristö- ja luontoarvoja sekä edesauttaa ympäristön kunnostushankkeiden toteutumista.

LAATUTAVOITTEET

Lautakunnan käsittelyä edellyttävät asiat saatetaan käsittelyyn kuuden viikon kuluessa ja viranhaltijapäätöstä edellyttävät asiat kahden viikon kuluessa niiden vireille tulosta.

MÄÄRÄTAVOITTEET

	TP 23	TA 24	TP 24	TA 25	TS 26	TS 27
Myönnetyt rakennusluvut	54	50	42	50	50	50
Ilmoitusluvut	21	25	8	25	25	25
Toimenpideluvut	30	55	23	55	55	55
Valmistuneet rakennukset	51	35	77	35	35	35
Katselmukset	208	190	283	190	190	190
Maa-ainesvalvonnat	13	10	10	10	10	10
Ympäristöluvut	2	3	2	3	3	3
Vesitutkimukset	8	10	2	10	10	10
Ympäristötarkastukset	10	50	28	50	50	50
Ympäristöseuranta	133	180	146	180	180	180
Ympäristölupavalvonta	1	20	9	20	20	20

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	103 000	-49 000	54 000	42 442,80	11 557,20
Toimintamenot	-323 500	-773 500	-1 097 000	-1 097 009,35	9,35
Toimintakate	-220 500	-822 500	-1 043 000	-1 054 566,55	11 566,55

5.7.6 Ruokapalvelut

Hyvinvointialueiden aloittaessa toiminnan vuoden 2023 alusta, aloitettiin in-house-yhtiön valmistelu Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen, Isojoen kunnan, Kuortaneen kunnan, Soinin kunnan ja Ähtärin kaupungin kanssa toukokuussa 2022. Virallisesti yhtiö, Kokkaamo Ateriapalvelut Oy, aloitti toimintansa 1.2.2023.

6 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 005 800	-4 000	2 001 800	2 137 787,85	-135 987,85
Maksutuotot	211 700	-48 000	163 700	146 874,80	16 825,20
Tuet ja avustukset	225 800		225 800	536 946,96	-311 146,96
Muut toimintatuotot	2 018 100	300 000	2 318 100	2 061 367,67	256 732,33
Valmistus omaan käyttöön	360 000		360 000	252 000,00	108 000,00
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-9 727 900	-254 500	-9 982 400	-9 743 702,95	-238 697,05
Palvelujen ostot	-4 857 600	-906 500	-5 764 100	-5 637 879,87	-126 220,13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 432 100	-214 000	-1 646 100	-1 582 543,66	-63 556,34
Avustukset muille	-684 700		-684 700	-457 674,65	-227 025,35
Muut toimintakulut	-1 605 500	-397 000	-2 002 500	-4 249 598,18	2 247 098,18
Toimintakate	-13 486 400	-1 524 000	-15 010 400	-16 536 422,03	1 526 022,03
Verotulot	13 329 000	-30 300	13 026 000	13 098 483,60	-72 483,60
Valtionosuudet	2 120 500	1 020 000	3 140 500	3 271 895,00	-131 395,00
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	4 000		4 000	24 476,51	-20 476,51
Muut rahoitustuotot	841 000		841 000	540 105,99	300 894,01
Korkokulut	-1 407 000		-1 407 000	-1 309 904,30	-97 095,70
Muut rahoituskulut	-3 000		-3 000	-798,26	-2 201,74
Vuosikate	1 398 100	-807 000	591 100	-912 163,49	1 503 263,49
Poistot					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 254 300		-2 254 300	-1 897 333,94	-356 966,06
Arvon alentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	-856 200	-807 000	-1 663 200	-2 809 497,43	1 146 297,43
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-856 200	-807 000	-1 663 200	-2 809 497,43	1 146 297,43

6.1 Valtiotulojen erittely

Verotulot esitetään eriteltyinä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta, kiinteistöveroon ja muihin verotuloihin.

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan verotulo	9 687 000	-218 000	9 469 000	9 631 839,21	-162 839,21
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 340 000	-105 000	1 235 000	1 256 409,95	-21 409,95
Kiinteistövero	2 302 000	20 000	2 322 000	2 210 234,44	111 765,56
Muut verotulot	-	-	-	-	-

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteista esitetään verotettava tulo, sen muutos sekä tuloveroprosentti edellisiltä vuosilta. Myös kiinteistöveroprosentit esitetään tuloveroja täydentävänä informaationa.

Vuosi	Tuloveroprosentti	Tulovero, milj. €	Muutos
2010	20,75	15.993	-2,2 %
2011	20,75	16.197	+1,3 %
2012	20,75	16.237	+0,3 %
2013	21,25	17.563	+8,2 %
2014	21,25	17.437	-0,7 %
2015	21,25	17.635	+1,1%
2016	22,0	17.461	-1,0%
2017	22,0	17.738	+1,6%
2018	22,0	16.894	-4,8%
2019	22,0	16.830	-0,4%
2020	22,0	17.420	+3,5%
2021	22,5	17.859	+2,5%
2022	22,5	19.181	+7,4%
2023	9,86	9.452	-50,7%
2024	10,1	9.632	+1,9%

6.2 Valtionosuuksien erittely

Käyttötalouden valtionosuuksista esitetään erittely kuntien yleiseen valtionosuuteen, sosiaali- ja terveystoimen valtionosuuteen, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuteen ja harkinnanvaraiseen rahoitusavustukseen.

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet yhteensä	2 120 500	20 000	2 140 500	2 044 937	-95 563
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus				-635 913	
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet				-287 406	
Verotulo-menetyksen korvaus				1 150 277	
Harkinnan varainen valtionosuus		1 000 000		1 000 000	

6.3 Investointien toteutuminen 2024

		Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
009011	Palkanlaskentaohjelma Populus 2023						
	Inv/Muut menot				-28086,36	28086,36	-100
	yhteensä	0	0		-28086,36	28086,36	-100
009016	Rakennusvalvonnan järjestelmäpäivitykset						
	Inv/Käyttöomaisuuden osto	-15000	15000				
	yhteensä	-15000	15000		0		
009017	Päikky hallinto, vaka toiminnanohjausjärj.						
	Inv/Käyttöomaisuuden osto		-15000	-15000	-19195,01	4195,01	128
	yhteensä	0	-15000	-15000	-19195,01	4195,01	128
009021	Maan osto/myynti						
	Inv/Käyttöomaisuuden osto	-100000		-100000	-47332,93	-52667,07	47,3
	Inv/Käyttöomaisuuden myynti	20000		20000	164503,7	-144503,7	822,5
	Käyttöomaisuuden luovutusvoitot				-95955,82	95955,82	-100
	Käyttöomaisuuden luovutustappiot				675,15	-675,15	-100
	yhteensä	-80000	0	-80000	21890,1	-101890,1	-27,4
009022	Rakennusten osto/myynti						
	Inv/Käyttöomaisuuden osto	-30000		-30000	-151	-29849	0,5
	Inv/Käyttöomaisuuden myynti				38789,77	-38789,77	-100
	Käyttöomaisuuden luovutusvoitot				-37812,98	37812,98	-100
	yhteensä	-30000	0	-30000	825,79	-30825,79	-2,8
009031	Osakkeiden osto/myynti						
	Inv/Käyttöomaisuuden osto				-11745,81	11745,81	-100
	yhteensä	0	0		-11745,81	11745,81	-100
009109	Liikuntapalveluiden p-auto						
	Inv/Käyttöomaisuuden osto	-18000		-18000	-17002,35	-997,65	94,5
	yhteensä	-18000	0	-18000	-17002,35	-997,65	94,5
009310	Peruskoulun kalusteet/varusteet						
	Inv/Käyttöomaisuuden osto	-750000	170000	-580000	-515318,58	-64681,42	88,8
	Inv/Muut menot				-466,70	466,70	-100
	yhteensä	-750000	17000	-580000	-515785,28	-64214,72	88,9
009311	Uuden keittiön kalusteet/varusteet						
	Inv/Käyttöomaisuuden osto	-50000		-50000	-23726,63	-26273,37	47,5
	yhteensä	-50000	0	-50000	-23726,63	-26273,37	47,5
009312	Uimahallin kalusteet						
	Inv/Käyttöomaisuuden osto	-250000		-250000	-42482,77	-207517,23	17,0
	Inv/Muut menot				-3856,50	3856,50	-100
	yhteensä	-250000	0	-250000	-46339,27	-203660,73	18,5

		Budjetti	Bu-muutos	Budjetti +	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-
		2024	2024	muutos	2024 01-12		%
009423	Päiväkoti Tassula 2024						
	Inv/Palkat				-16326,15	16326,15	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-3406,96	3406,96	-100
	Inv/Tarvikeet, oma rakentaminen				-36431,7	36431,7	-100
	Inv/Palveluiden ostot/oma rakentaminen				-2797,33	2797,33	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-80000		-80000	-7059,53	-72940,47	8,8
	Inv/Käyttöomaisuuden osto				-384	384	-100
	Inv/Rakennuttaminen				-11711,88	11711,88	-100
	Inv/Muut menot				-5669,7	5669,7	-100
	yhteensä	-80000	0	-80000	-83787,25	3787,25	104,7
009424	Vilkkilä päiväkoti						
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-50000		-50000		-50000	
	Inv/Käyttöomaisuuden osto				-13097	13097	-100
	Inv/Muut menot				-119477,29	119477,29	-100
	yhteensä	-50000	0	-50000	-132574,29	82574,29	265,1
009435	Yläaste-lukio pp						
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-10000		-10000		-10000	
	yhteensä	-10000	0	-10000	0	-10000	
009440	Uimahalli						
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-10000		-10000		-10000	
	yhteensä	-10000	0	-10000	0	-10000	
009443	Liikuntahalli						
	Inv/Tarvikeet, oma rakentaminen				-80,87	80,87	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-30000		-30000		-30000	
	Inv/Rakennuttaminen				-33026,64	33026,64	-100
	Inv/Muut menot				-14227,43	14227,43	-100
	yhteensä	-30000	0	-30000	-47334,94	17334,94	157,8
009444	Moduulitila koulu						
	Inv/Palkat				-5422,45	5422,45	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-1149,53	1149,53	-100
	Inv/Tarvikeet, oma rakentaminen				-4580,25	4580,25	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-60000		-60000	-881,44	-59118,56	1,5
	Inv/Rakennuttaminen				-44163,37	44163,37	-100
	yhteensä	-60000	0	-60000	-56197,04	-3802,96	93,7
009461	Meijerikiinteistö						
	Inv/Palkat				-1560,12	1560,12	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-326,57	326,57	-100
	Inv/Tarvikeet, oma rakentaminen				-3757,39	3757,39	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-10000		-10000	-10,85	-9989,15	0,1
	Inv/Rakennuttaminen				-4804	4804	-100
	Inv/Muut menot				-541,03	541,03	-100
	yhteensä	-10000	0	-10000	-10999,96	999,96	110
009463	Paloasema						
	Inv/Palkat				-7575,39	7575,39	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-1605,95	1605,95	-100
	Inv/Tarvikeet, oma rakentaminen				-6120,61	6120,61	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-15000		-15000	-99,82	-14900,18	0,7
	Inv/Muut menot				-7092	7092	-100
	yhteensä	-15000	0	-15000	-22493,77	7493,77	150

		Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
009464	Uimahalli uusi						
	Inv/Tarvikeet, oma rakentaminen				-73,67	73,67	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-3000000		-3000000	-41000	-2959000	1,4
	Inv/Rakennuttaminen				-1790258	1790258	-100
	Inv/Muut menot				-131562,25	131562,25	-100
	Inv/Rahoitusosuudet valtiolta	160000		160000	160000		100
	yhteensä	-2840000	0	-2840000	-1802893,92	-1037106,1	63,5
009473	Leirikeskus						
	Inv/Palkat				-369,19	369,19	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-78,28	78,28	-100
	Inv/Tarvikeet, oma rakentaminen				-80,99	80,99	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen		-120000	-120000	-2292,75	-117707,25	1,9
	Inv/Käyttöomaisuuden osto				-1295,64	1295,64	-100
	Inv/Rakennuttaminen				-122407,55	122407,55	-100
	Inv/Muut menot				-1748,34	1748,34	-100
	yhteensä	0	-120000	-120000	-128272,74	8272,74	106,9
009474	Viljamakasiini						
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-15000		-15000		-15000	
	Inv/Rahoitusosuudet muilta	6400		6400		6400	
	yhteensä	-8600	0	-8600	0	-8600	
009476	Perusopetuksen koulu						
	Inv/Palkat				-237,16	237,16	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-49,6	49,6	-100
	Inv/Tarvikeet, oma rakentaminen				-11421,15	11421,15	-100
	Inv/Palveluiden ostot/oma rakentaminen				-2436	2436	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-5000000		-5000000	-121839,65	-4878160,35	2,4
	Inv/Käyttöomaisuuden osto				-112,01	112,01	-100
	Inv/Rakennuttaminen				-4722570,58	4722570,58	-100
	Inv/Muut menot				-83360,46	83360,46	-100
	Inv/Rahoitusosuudet valtiolta				10000	-10000	-100
	yhteensä	-5000000	0	-5000000	-4932026,61	-67973,39	98,6
009477	Perusopetuksen taidehankinta						
	Inv/Käyttöomaisuuden osto				-48000	48000	-100
	yhteensä	0	0		-48000	48000	-100
009478	Koulukampus 2. aste						
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-200000		-200000	-28000	-172000	14
	Inv/Muut menot				-200000	200000	-100
	yhteensä	-200000	0	-200000	-228000	28000	114
009479	Energiatehokkuustoimenpiteet						
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-150000		-150000		-150000	
	Inv/Rakennuttaminen				-152761,14	152761,14	-100
	Inv/Muut menot				-850	850	-100
	Inv/Rahoitusosuudet valtiolta	18000		18000		18000	
	yhteensä	-132000	0	-132000	-153611,14	21611,14	116,4
009481	Kaupungin osakehuoneistot						
	Inv/Palkat				-6581,25	6581,25	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-1395,29	1395,29	-100
	Inv/Tarvikeet, oma rakentaminen				-6166,13	6166,13	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-15000		-15000	-5088,97	-9911,03	33,9
	Inv/Käyttöomaisuuden osto				-649	649	-100
	Inv/Rakennuttaminen				-1702,74	1702,74	-100
	yhteensä	-15000	0	-15000	-21583,38	6583,38	143,9

		Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
009501	Kaavateiden rakentaminen						
	Inv/Palkat				-7590,65	7590,65	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-1603,85	1603,85	-100
	Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-2109,93	2109,93	-100
	Inv/Palveluiden ostot/oma rakentaminen				-2759,50	2759,50	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-300000		-300000	-20231,77	-279768,23	6,7
	Inv/Rakennuttaminen				-252400,67	252400,67	-100
	Inv/Muut menot				-25865,98	25865,98	-100
	yhteensä	-300000	0	-300000	-312562,35	12562,35	104,2
009502	Kaavateiden päällystäminen						
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-100000		-100000		-100000	
	Inv/Rakennuttaminen				-100270,50	100270,50	-100
	yhteensä	-100000	0	-100000	-100270,50	270,50	100,3
009505	Katuvalaistus						
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-75000		-75000	-2165,25	-72834,75	2,9
	Inv/Rakennuttaminen				-48353,39	48353,39	-100
	Inv/Muut menot				-14888	14888	-100
	yhteensä	-75000	0	-75000	-65406,64	-9593,36	87,2
009507	Moksun alueen kehittämistoim.						
	Inv/Palkat				-11392,16	11392,16	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-2406,71	2406,71	-100
	Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-8243,29	8243,29	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-175000		-175000	-20453,40	-154546,60	11,7
	Inv/Rakennuttaminen				-127828,23	127828,23	-100
	Inv/Muut menot				-37436,10	37436,10	-100
	yhteensä	-175000	0	-175000	-207759,89	32759,89	118,7
009511	Meijeritie klv osa 1						
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-300000		-300000	-4309,50	-295690,50	1,4
	Inv/Rakennuttaminen				-45000	45000	-100
	Inv/Muut menot				-3018,65	3018,65	-100
	yhteensä	-300000	0	-300000	-52328,15	-247671,85	17,4
009512	Hulevesilinjoiden saneeraus						
	Inv/Palkat				-9812,29	9812,29	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-1476,86	1476,86	-100
	Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-269,65	269,65	-100
	Inv/Palveluiden ostot/oma rakentaminen				-1960	1960	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-150000		-150000	-21144,90	-128855,10	14,1
	Inv/Rakennuttaminen				-139969,26	139969,26	-100
	Inv/Muut menot				-9097,84	9097,84	-100
	yhteensä	-150000	0	-150000	-183730,80	33730,80	122,5
009601	Puistot						
	Inv/Palkat				-7556,46	7556,46	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-1427,45	1427,45	-100
	Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-5433,21	5433,21	-100
	Inv/Palveluiden ostot/oma rakentaminen				-5000	5000	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-20000		-20000	-1368,58	-18631,42	6,8
	Inv/Rakennuttaminen				-237	237	-100
	Inv/Muut menot				-4684,90	4684,90	-100
	yhteensä	-20000	0	-20000	-25707,60	5707,60	128,5
009612	Mustikkavuoren Stadion-hanke						
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-33000		-33000		-33000	
	yhteensä	-33000	0	-33000	0	-33000	

		Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
009630	Mustikkavuoren kok. kehittäminen						
	Inv/Palkat				-6051,90	6051,90	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-1258,82	1258,82	-100
	Inv/Tarvikeet, oma rakentaminen				-5245,76	5245,76	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-150000		-150000	-12066,19	-137933,81	8,0
	Inv/Käyttöomaisuuden osto				-141,80	141,80	-100
	Inv/Rakennuttaminen				-178890,78	178890,78	-100
	Inv/Muut menot				-11743,51	11743,51	-100
	yhteensä	-150000	0	-150000	-215398,76	65398,76	143,6
009641	Liikuntapaikat						
	Inv/Palkat				-6595,58	6595,58	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-1340,79	1340,79	-100
	Inv/Tarvikeet, oma rakentaminen				-196,78	196,78	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-18000		-18000	-847,06	-17152,94	4,7
	Inv/Rakennuttaminen				-3460,76	3460,76	-100
	Inv/Muut menot				-5383,19	5383,19	-100
	yhteensä	-18000	0	-18000	-17824,16	-175,84	99
Yhteensä							
	Inv/Palkat				-87070,75	87070,75	-100
	Inv/Muut henkilöstömenot				-17526,66	17526,66	-100
	Inv/Tarvikeet, oma rakentaminen				-90211,38	90211,38	-100
	Inv/Palveluiden ostot/oma rakentaminen				-14952,83	14952,83	-100
	Inv/Muut menot, oma rakentaminen	-9966000	-120000	-10086000	-288859,66	-9797140,34	2,9
	Inv/Käyttöomaisuuden osto	-1213000	170000	-1043000	-740634,53	-302365,47	71,0
	Inv/Rakennuttaminen				-7779816,49	7779816,49	-100
	Inv/Muut menot				-709056,23	709056,23	-100
	Inv/Käyttöomaisuuden myynti	20000		20000	203293,47	-183293,47	1016,5
	Käyttöomaisuuden luovutusvoitot				-133768,80	133768,80	-100
	Käyttöomaisuuden luovutustappiot				675,15	-675,15	-100
	Inv/Rahoitusosuudet valtiolta	178000		178000	170000	8000	95,5
	Inv/Rahoitusosuudet muilta	6400		6400		6400	
	yhteensä	-10974600	5000	-10924600	-9487928,71	-1436671,29	86,8

6.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 398 100	-807 000	591 100	-912 163,49	1 503 263,49
Satunnaiset erät					
Tulorahoit. korj.erät	-85 000		-85 000	-133 093,65	48 093,65
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-11 179 000	50 000	-11 129 000	-9 728 128,53	-1 400 871,47
Rahoitusosuudet					
invest. menoihin	184 400		184 400	170 000,00	14 400,00
Pysyvien vastaavien					0,00
hyöd. luovutustulot	105 000		105 000	203 293,47	-98 293,47
Toiminta ja investoinnit, netto	-9 576 500	-757 000	-10 333 500	-10 400 092,20	66 592,20
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten					
lisäykset muille				-5 400,00	5 400,00
Antolainasaamisten					
vähenn. muilta				5 000,00	-5 000,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen lisäy	9 576 500		9 576 500		9 576 500,00
Pitkäaik. Lainojen väh.				-1 175 415,47	1 175 415,47
Lyhytaik. lainojen					
muutos				10 500 000,00	-10 500 000,00
Vaikutus maksuvalmiuteen				-1 075 907,67	

6.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvion toteutumisesta

		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Keskusvaali- lautakunta	-tulot -menot -netto	27 300 -27 000 300		27 300 -27 000 300	31 392,00 -25 857,97 5 534,03	-4 092,00 -1 142,03 -5 234,03
Tarkastus- lautakunta	-tulot -menot -netto	-24 800 -24 800		-24 800 -24 800	-16 717,52 -16 717,52	-8 082,48 -8 082,48
Kaupungin- valtuusto	-tulot -menot -netto	-49 300 -49 300		-49 300 -49 300	-43 064,72 -43 064,72	-6 235,28 -6 235,28
Kaupungin- hallitus	-tulot -menot -netto	278 200 -2 158 900 -1 880 700	300 000 -304 500 -4 500	578 200 -2 463 400 -1 885 200	412 339,51 -2 668 575,63 -2 256 236,12	165 860,49 205 175,63 371 036,12
Maaseututoimi	-tulot -menot -netto	-30 000 -30 000		-30 000 -30 000	-30 172,89 -30 172,89	172,89 172,89
Perusturva- lautakunta	-tulot -menot -netto			0 0	-3 416,15 -3 416,15	3 416,15 3 416,15
Sivistys- lautakunta	-tulot -menot -netto	816 700 -12 137 000 -11 320 300	-220 000 -220 000	816 700 -12 357 000 -11 540 300	1 128 837,40 -12 028 536,61 -10 899 699,21	-312 137,40 -328 463,39 -640 600,79
Tila- ja infrapalv. lautakunta	-tulot -menot -netto	3 699 200 -3 880 800 -181 600	-52 000 -1 247 500 -1 299 500	3 647 200 -5 128 300 -1 481 100	3 562 408,37 -6 824 060,82 -3 261 652,45	84 791,63 1 695 760,82 1 780 552,45
1. Käyttötalous	-tulot -menot -netto	4 821 400 -18 307 800 -13 486 400	248 000 -1 772 000 -1 524 000	5 069 400 -20 079 800 -15 010 400	5 134 977,28 -21 671 399,31 -16 536 422,03	-65 577,28 1 560 602,31 1 495 025,03
2. Investoinnit	-tulot -menot -netto	204 400 -11 179 000 -10 974 600	50 000 50 000	204 400 -11 129 000 -10 924 600	507 062,27 -9 994 990,98 -9 487 928,71	-35 124,67 -1 134 009,02 -1 436 671,29
3. Rahoitus	-tulot -menot -netto	16 294 500 -3 664 300 12 630 200	717 000 717 000	17 011 500 -3 664 300 13 347 200	27 439 961,10 -2 491 518,03 24 948 443,07	-10 428 461,10 -1 172 781,97 -11 601 243,07
YHTEENSÄ	-tulot -menot -netto	21 320 300 -33 151 100 -11 830 800	965 000 -1 722 000 -757 000	22 285 300 -34 873 100 -12 587 800	33 082 000,65 -34 157 908,32 -1 075 907,67	-10 796 700,65 -715 191,68 -11 511 892,33

7 Tilinpäätöslaskelmat

7.1 Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 550 749,88	1 504 994,10
Maksutuotot	146 874,80	213 337,02
Tuet ja avustukset	536 946,96	334 061,82
Muut toimintatuotot	1 318 309,53	1 474 259,67
Toimintatuotot yhteensä	3 552 881,17	3 526 652,61
Valmistus omaan käyttöön	252 000,00	165 873,37
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-7 793 714,27	-7 609 199,59
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 680 542,65	-1 672 403,62
Muut henkilösivukulut	-269 446,03	-294 641,77
Henkilöstökulut yhteensä	-9 743 702,95	-9 576 244,98
Palvelujen ostot	-5 046 827,83	-4 155 152,15
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 582 528,66	-1 504 701,67
Avustukset	-457 674,65	-515 300,65
Muut toimintakulut	-3 510 569,11	-9 097 377,89
Toimintakulut yhteensä	-20 341 303,20	-24 848 777,34
TOIMINTAKATE	-16 536 422,03	-21 156 251,36
Verotulot	13 098 483,60	13 171 959,53
Valtionosuudet	3 271 895,00	2 711 569,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	24 476,51	26 696,05
Muut rahoitustuotot	540 105,99	510 517,27
Korkokulut	-1 309 904,30	-1 091 755,32
Muut rahoituskulut	-798,26	-1 199,81
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-746 120,06	-555 741,81
VUOSIKATE	-912 163,49	-5 828 464,64
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 897 333,94	-1 727 612,63
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 897 333,94	-1 727 612,63
Satunnaiset tuotot		640 176,42
TILIKAUDEN TULOS	-2 809 497,43	-6 915 900,85
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 809 497,43	-6 915 900,85

7.2 Rahoituslaskelma (1000 €)

	2024		2023	
Toiminnan rahavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	-912		-5 828	
Satunnaiset erät			640	
Tulorahoituksen korjauserät	-133	-1 045	-6	-5 194
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-9 728		-17 904	
Rahoitusosuus investointimenoihin	170		451	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	203	-9 355	473	-16 980
Toiminnan ja investointien rahavirta		-10 400		-22 174
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-5		-56	
Antolainasaamisten vähennykset	5	0	2 783	2 730
Lainakannat muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		12 287	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 175		-1 351	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	10 500	9 325	6 175	17 112
Oman pääoman muutokset	0		0	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut	-38		-39	
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	949		4 228	
Korottomien velkojen muutos	-1 321	-410	795	4 984
Rahoituksen rahavirta		8 915		24 826
Rahavarojen muutos		-1 485		2 652
Rahavarojen muutos				
Kassavarat 31.12. (1.000 €)		1 594		2 652
Kassavarat 1.1. (1.000 €)		3 079		3 080
		-1 485		-428

7.3 Tase 31.12.2024

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	20 663 127,26	20 663 127,26
Aineettomat oikeudet	3 760,56	46 221,36	Edell. tilik. yli-/alijäämä	-2 628 856,18	4 287 044,67
Muut pitkäv. menot	<u>1 185 987,48</u>	<u>1 239 602,72</u>	Tilikauden yli-/alijäämä	-2 809 497,43	<u>-6 915 900,85</u>
	1 189 748,04	1 285 824,08		15 224 773,65	18 034 271,08
 Aineelliset hyödykkeet			TOIMEKSIANTOJEN		
Maa- ja vesialueet	4 976 263,43	4 968 688,53	PÄÄOMAT		
Rakennukset	39 847 598,47	17 374 342,57	Valtion toim.annot	102 000,00	102 000,00
 Kiint. rakent. ja laitteet	4 301 180,39	3 992 102,59	Lahj.rah. pääomat	37 886,87	36 061,57
Koneet ja kalusto	858 551,15	405 396,67	Muut toimeksiant. pääomat	<u>467 976,60</u>	<u>505 672,79</u>
Muut aineell. hyödyk.	34 349,05	34 349,05		607 863,47	643 734,36
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	<u>2 222 916,41</u>	<u>17 791 054,49</u>	VIERAS PÄÄOMA		
	52 240 858,90	44 565 933,90	Pitkäaikainen		
Sijoitukset			Joukkovelkakirjalainat	9 761 183,59	10 936 599,06
Osakkeet ja osuudet	9 878 589,53	9 866 843,72	Muut velat	<u>299 735,59</u>	<u>299 735,59</u>
Muut lainasaamiset	1 067 170,24	1 072 170,24		10 060 919,18	11 236 334,65
Muut saamiset	<u>68 717,59</u>	<u>63 317,59</u>	Lyhytaikainen		
	11 014 477,36	11 002 331,55	Lainat rahoit. ja vak.laitoks	41 175 415,47	30 675 415,47
TOIMEKSIANTOJEN			Saadut ennakot	500,00	8 076,00
VARAT			Ostovelat	1 376 159,30	2 679 777,34
Valtion toimeksiannot	102 000,00	102 000,00	Muut velat	215 542,58	243 009,00
Lahj.rah.erityiskatt	<u>37 886,87</u>	<u>36 061,57</u>	Siirtovelat	<u>1 232 794,34</u>	<u>1 215 254,06</u>
	139 886,87	138 061,57		54 061 330,87	46 057 866,52
 Saamiset					
Pitkäaikaiset lainasaam.	61 399,85	68 222,00			
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	2 350 256,37	3 555 972,20			
Lainasaamiset	846 888,05	654 539,61			
Muut saamiset	373 839,94	328 745,44			
Siirtosaamiset	<u>82 345,84</u>	<u>56 470,21</u>			
	3 714 730,05	4 663 949,46			
 RAHOITUSARVOPAPERIT					
Osakkeet ja osuudet	1 202,80	1 202,80			
 RAHAT JA PANKKI-SAAMISET	1 593 063,97	3 078 568,60			
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	69 893 967,99	64 735 871,96	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	69 893 967,99	64 735 871,96

7.4 Konsernituloslaskelma (1000€)

	2024	2023
Toimintatuotot	15 128	13 610
Toimintakulut	-34 159	-28 931
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	25	68
Toimintakate	-19 006	-15 253
Verotulot	13 098	13 172
Valtionosuudet	5 847	5 104
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	57	36
Muut rahoitustuotot	290	1 641
Korkokulut	-1 781	-1 536
Muut rahoituskulut	-47	
Vuosikate	-1 542	3 164
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 021	-3 974
ja arvonalentumiset	1 353	
Omistuksen eliminointierot		-1 144
Satunnaiset erät		764
Tilikauden tulos	-4 210	-1 190
Tilinpäättösiirrot		
Tilikauden verot	-62	-9
Laskennalliset verot	-20	23
Vähemmistöosuudet	-240	-14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 532	-1 190

7.5 Konsernin rahoituslaskelma (1000€)

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-1 542	3 164
Satunnaiset erät		764
Tilikauden verot ja lask. verot	-62	-9
Tulorahoituksen korjauserät	<u>627</u> <u>-977</u>	<u>-6</u> <u>3 913</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 200	-19 443
Rahoitusosuudet investointimenoihin	193	493
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>179</u> <u>-10 828</u>	<u>411</u> <u>-18 540</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 806	-14 627
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-5	-56
Antolainasaamisten vähennykset	<u>2 074</u> <u>2 068</u>	<u>17</u> <u>-39</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen	706	16 173
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 449	-2 173
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>9 619</u> <u>7 876</u>	<u>1 232</u> <u>15 232</u>
Oman pääoman muutokset	44	44
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-37	-39
Vaihto-omaisuuden muutos	63	-71
Saamisten muutokset	6 619	6 537
Korottomien velkojen muutokset	<u>-5 750</u> <u>895</u>	<u>-4 137</u> <u>2 290</u>
Rahoituksen rahavirta	10 884	17 483
Rahavarojen muutos	-922	-2 081
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	4 457	5 387
Rahavarat 1.1.	<u>5 379</u>	<u>2 531</u>
	-922	2 856

7.6 Konsernitase (1000 €)

VASTAAVAA	2024 1 000€	2023 1 000€	VASTATTAVAA	2024 1 000€	2023 1 000€
PYSYVÄT VASTAAVAT	84 319	78 170	OMA PÄÄOMA	11 078	15 610
Aineettomat hyödykkeet	1 871	3 078	Peruspääoma	20 663	20 663
Aineettomat oikeudet	232	285	Arvonkorotusrahasto	234	234
Muut pitkäv. menot	1 639	2 793	Muut omat rahastot		
Aineelliset hyödykkeet	80 012	72 971	Edell. tilik. yli-/alijäämä	-5 287	-4 097
Maa- ja vesialueet	5 968	6 005	Tilikauden yli-/alijäämä	-4 532	-1 190
Rakennukset	58 126	36 070			
Kiint. rakent. ja laitteet	4 308	4 002	VÄHEMMISTÖOSUUKSET	1 701	1 461
Koneet ja kalusto	1 505	1 136			
Muut aineell. hyödyk.	7 418	7 423	PAKOLLISET VARAUKSET	760	0
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	2 687	18 335	Muut pakolliset varaukset		
Sijoitukset	2 437	2 121			
Osakkuusyhteisöt	1 020	1 024	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Osakkeet ja osuudet	957	1 000	PÄÄOMAT	784	784
Muut lainasaamiset	391	34			
Muut saamiset	69	63	VIERAS PÄÄOMA	75 466	68 177
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	316	279	Pitkäaikainen korollinen	23 419	27 093
			Pitkäaikainen koroton	3 059	3 056
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 153	7 583	Lyhytaikainen korollinen	42 108	31 281
Vaihto-omaisuus	230	293	Lyhytaikainen koroton	6 880	6 747
Saamiset	466	1 902			
Pitkäaikaiset saamiset	89	91	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	89 789	86 032
Lyhytaikaiset saamiset	377	1 811			
Rahoitusarvopaperit	689	694			
Rahat ja pankkisaamiset	3 768	4 694			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	89 789	86 032			

8 Tilinpäätöksen liitetiedot

8.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot

8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisilla poistoilla. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty liitetiedoissa kohdassa poistosuunnitelma.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. OP Yrityspankin kanssa on tehty koronvaihtosopimus, joka on voimassa vuosina 2019 - 2023 ja kynnyksellinen koronvaihtosopimus ajalle vuosina 2023 - 2049. Tämän koronvaihtosopimuksen kynnyksellisyys on poistettu vuonna 2019. Kassavirtoja koronvaihtosopimuksista Op Yrityspankin kanssa ei ole ennen vuotta 2019. Ratkaisu sisältää break clause -lausekkeen, joka oikeuttaa molemmat osapuolet irtisanomaan sopimuksen 10 vuoden päästä sopimuksen tekohetkestä, ja tämän jälkeen 5 vuoden välein. Asiakkaalla on kuitenkin oikeus purkaa sopimus vallitsevaan markkina-arvoon milloin tahansa. Kaupungin talousarviossa on hyväksytty lainanottovaltuudet 55 miljoonan saakka.

8.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on tehty nimellis- eli pariarviomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat

Sisäiset velat ja saamiset ja muut sisäiset liiketapahtumat on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta eliminoitu. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskennassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitasossa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen ja säätiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen oikaisuksi ja aiemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistetty konsernitilinpäätökseen.

Kiinteistöverot

Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu tällä eikä aikaisemmilla tilikausilla.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuonna 2016 jaettu uuden ohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutoksen ja tilikauden yli- ja alijäämän sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

8.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

8.2.1 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2024	2023
Kunnan verotulo	9 631 839	9 451 969
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 256 410	1 559 572
Kiinteistövero	2 210 234	2 160 419
Muut verotulot		
Yhteensä	13 098 483	13 171 960

8.2.2 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ml. tasaukset	2 559 301	2 804 955	2 559 301	2 804 955
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-287 406	-413 386	-287 406	-413 386
Harkinnanvarainen valtionosuus	1 000 000	320 000	1 000 000	320 000
Yksikköhintarah. muk. valt. osuus	2 575 246	2 392 906		
Valtionosuudet yhteensä	5 847 141	5 104 475	3 271 895	2 711 569

8.2.3 Palvelujen ostojen erittely

	Kaupunki	
	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	221 654,22	143 684,97
Muiden palvelujen ostot	4 825 173,61	4 011 467,18
Palvelujen ostot yhteensä	5 046 827,83	4 155 152,15

8.2.4 Käyttöomaisuuslajit ja niiden poistoajat

Poistoajat 1.1.2004 alkaen	Tasapoisto	Menojäännöspoisto	Tasapoisto vuosia/ Menojäännöspoisto
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	5 v	ei suositella	4 v
Muut pitkävaikutteiset menot			
Perustamis- ja järjestelymenot	3 – 5 v	ei suositella	5 v
Tutkimus- ja kehittämismenot	3 – 5 v	ei suositella	5 v
Konserniliikearvio	5 v	ei suositella	5 v
Liikearvo	5 v	ei suositella	5 v
Atk-ohjelmistot	2 – 5 v	ei suositella	4 v
Muut	3 – 5 v	ei suositella	5 v
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 – 50 v	5 % - 10 %	kivi 45 v, puu 35 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 – 30 v	10 % - 15 %	kivi 30 v, puu 20 v
Talousrakennukset	15 – 20 v	15 % - 20 %	kivi 20 v, puu 15 v
Vapaa-ajan rakennukset	20 – 30 v	10 % - 15 %	kivi 30 v, puu 20 v
Asuinrakennukset	30 – 50 v	5 % - 10 %	kivi 45 v, puu 35 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 % tai 18 v
Sillat, laiturit ja uimalat	10 – 30 v	10 % - 25 %	17 % tai 18 v
Muut maa- ja vesirakenteet	15 – 30 v	10 % - 20 %	15 %
Vedenjakeluverkosto	30 – 40 v	7 % - 10 %	8 %
Viemäriverkko	30 – 40 v	7 % - 10 %	8 %
Kaukolämpöverkko	20 – 30 v	10 % - 15 %	12 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulko- valaistuslaitteet	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 – 12 v	20 % - 22 %	21 %
Maakaasuverkko	20 - 25 v	12 % - 15 %	13 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 % tai 18 v
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitos- koneet ja laitteet	10 – 20 v	15 % - 25 %	20 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Liikenteen ohjauslaitteet	10 – 15 v	20 % - 25 %	22 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 – 15 v	20 % - 25 %	22 %
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 – 15 v	20 % - 27 %	24 %
Muut kuljetusvälineet	5 – 10 v	25 % - 30 %	27 %
Muut liikkuvat työkoneet	5 – 10 v	25 % - 30 %	27 %
Muut raskaat koneet	10 – 15 v	20 % - 25 %	22 %
Muut kevyet koneet	5 – 10 v	25 % - 30 %	27 %
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 – 15 v	20 % - 30 %	25 %
Atk-laitteet	3 – 5 v	30 % - 40 %	4 v
Muut laitteet ja kalusteet	3 – 5 v	30 % - 40 %	35 %
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa		
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa		
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa		
Hyödykkeiden aktivointiraja 10.000 €			
Poistosuunnitelmasta poikkeavat poistoajat:			
Hotellin iv-saneeraustyöt (sopimus 31.5.2005), sovellettava poistoaika 7 v			

ÄHTÄRIN KAUPUNKI

Käyttöomaisuuslajit ja niiden poistoajat 1.1.2013 alkaen

PYSYVÄT VASTAAVAT	Tasapoisto	Menojäännöspoisto	Ähtäri
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	2 – 5 v *	ei suositella	4 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 – 20 v *	ei suositella	14 vuotta
Liikearvo	2 – 5 v *	ei suositella	4 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	2 – 5 v *	ei suositella	4 vuotta
Muut	2 – 5 v *	ei suositella	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 – 50 v	5 % - 10 %	kivi 45 v, puu 35 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 – 30 v	10 % - 15 %	kivi 30 v, puu 20 v
Talousrakennukset	10 – 20 v	15 % - 20 %	kivi 20 v, puu 15 v
Vapaa-ajan rakennukset	20 – 30 v	10 % - 15 %	kivi 30 v, puu 20 v
Asuinrakennukset	30 – 50 v	5 % - 10 %	kivi 45 v, puu 35 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Sillat, laiturit, uimalat	10 – 30 v	10 % - 25 %	15 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15 – 30 v	10 % - 20 %	15 %
Vedenjakeluverkosto	30 – 40 v	7 % - 10 %	8 %
Viemäriverkko	30 – 40 v	7 % - 10 %	8 %
Kaukolämpöverkko	20 – 30 v	10 % - 15 %	12 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulko- valaistuslaitteet	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 – 12 v	20 % - 22 %	21 %
Maakaasuverkko	20 - 25 v	12 % - 15 %	13 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitos- koneet ja laitteet	10 – 20 v	15 % - 25 %	20 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Liikenteen ohjauslaitteet	10 – 15 v	20 % - 25 %	22 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 – 15 v	20 % - 25 %	22 %
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 – 15 v	20 % - 27 %	23 %
Muut kuljetusvälineet	4 – 7 v	25 % - 30 %	27 %
Muut liikkuvat työkoneet	5 – 10 v	25 % - 30 %	27 %
Muut raskaat koneet	10 – 15 v	20 % - 25 %	22 %
Muut kevyet koneet	5 – 10 v	25 % - 30 %	27 %
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.			

laitteet	5 – 15 v	20 % - 30 %	25 %
Atk-laitteet	3 – 5 v	30 % - 40 %	5 v
Muut laitteet ja kalusteet	3 – 5 v	30 % - 40 %	35 %
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat		käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat		ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet		ei poistoaikaa	

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

8.2.5 Pakollisten varausten muutokset (1000€)

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut 1.1.				
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Vuokravastuut 31.12				

8.2.6 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntituotot ja -tappiot

	Kaupunki	
	2024	2023
Myyntituotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	95 955,82	2 317,00
Rakennusten myyntivoitot	37 812,98	20 998,11
Koneet ja kalusto myyntiv.		
Osakkeiden myyntivoitot		3 721,77
Myyntivoitot yhteensä	133 768,80	27 036,88
Muut toimintakulut		
Maan myyntitappio	-675,15	
Kiinteistön myyntitappio		
Osakkeiden myyntitappio		21 268,56
Myyntitappiot yhteensä	675,15	21 268,56

8.2.7 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaiset tuotot Kaupunki	2024	2023
Kuusiokuntien Sosiaali- ja terveystyöntekijäyhtymän purkuvoitto		640 176,42
Yhteensä	0,00	640 176,42

Satunnaiset ympäristökulut (4.2.6 Ympäristötekijät, sivu 17.)

Pohjavesialueella tapahtuneen öljyvahingon aiheuttamien ympäristökustannusten erittely (CEPA 2000-luokituksen mukaan):

Satunnaiset kulut			721 911,98 €
Jätehuolto ja puhtaanapito		213,50 €	
Jätteiden keräys ja kuljetus		213,50 €	
Biol.monimuotoisuuden, luonnon ja maiseman suojelu		721 064,08 €	
Maiseman ja elinympäristöjen suojelu		4 254,00 €	
Vesistöjen kunnostus ja puhdistaminen		687 243,85 €	
Mittaus, seuranta, tutkimuslaboratoriot		29 566,23 €	
Maaperän ja pohjaveden suojelu		464,00 €	
Muut toimenpiteet		464,00 €	
Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet		170,40 €	
Koulutus, perehdyttäminen ja tiedotus		170,40 €	

8.2.8 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2024	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	212 284,82	141 484,34
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	212 284,82	141 484,34

8.3 Tasetta koskevat liitetiedot

8.3.1 Arvonkorotukset (1000€)

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	48	48	-	-
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku			-	-
Arvo 31.12	48	48	-	-
Rakennukset				
Arvo 1.1.	186	186	-	-
Arvonkorotusten purku			-	-
Arvo 31.12.	186	186	-	-
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	234	234	-	-

8.3.2 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	46 221,36	1 239 602,72		1 285 824,08
Lisäykset tilikauden aikana		49 669,74		49 669,74
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto	-42 460,80	-103 284,98		-145 745,78
Arvonalennukset ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 760,56	1 185 987,48		1 189 748,04
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12	3 760,56	1 185 987,48		1 189 748,04

Aineelliset hyödykkeet						
Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja kesker.hank.	Yhteensä
4 968 688,53	17 374 342,57	3 992 102,59	405 396,67	34 349,05	17 791 054,49	44 565 933,90
47 332,93	265 449,47	995 005,00	602 852,53		7 756 072,06	9 669 936,99
					-170 000,00	-170 000,00
-69 223,03	-976,79					-70 199,82
29 465,00	23 124 745,13				-23 154 210,13	
	-915 961,91	-685 927,20	-149 699,05			-1 751 588,16
4 976 263,43	39 847 598,47	4 301 180,39	858 551,15	34 349,05	2 222 916,41	52 244 083,90
4 976 263,43	39 847 598,47	4 301 180,39	858 551,15	34 349,05	2 222 916,41	52 244 083,90

8.3.3 Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Maa- ja vesialueet	6 028 723,58	6 004 728,09	4 976 263,43	4 968 688,53
Maa- ja vesialueet yhteensä	6 028 723,58	6 004 728,09	4 976 263,43	4 968 688,53

8.3.4 Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankinta- meno	7 727 458,43	189 550,53	1 017 742,33	932 092,43	9 866 843,72
Lisäykset			11 745,81		11 745,81
Vähennykset					
Siirto erien välillä					
Hankinta- meno 31.12.	7 727 458,43	189 550,53	1 029 488,14	932 092,43	9 87 589,53
Arvon- alennukset					
Arvon- korotukset					

Asuntolainat, Jvk, muut laina- ja muut saamiset				
Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset Muut yhteisöt	Yhteensä
-	1 042 170,24	-	93 317,59	1 135 487,83
-		-	5 400,00	5 400,00
-		-	-5 000,00	-5 000,00
-		-		
-	1 042 170,24	-	93 717,59	1 135 887,83
-		-		
-		-		

8.3.5 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus - osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy	Ähtäri	100 %	100 %	95	1 151	0
Kiinteistö Oy Ähtärin Vuokratalot	Ähtäri	100 %	100 %	308	4 086	0
Ähtäri Energia ja Vesi Oy	Ähtäri	100 %	100 %	732	13 411	11
Ähtärin Eläinpuisto Oy	Ähtäri	99 %	99,7 %	-6 961	9 294	-2 412
Ähtärin Liikunnan Tuki Oy	Ähtäri	90,2 %	90,2 %	-121	388	-25
Pirkanpohjasäätiö	Ähtäri	Jäsen	Jäsen	-	-	-
Ähtärin Zoo Resort Oy	Ähtäri	32 %	89,8 %	19	34	-3
Hotelli Mesikämmen Oy	Ähtäri	0 %	99,7 %	-145	3 426	-520
Snowpanda Resort Ähtäri Zoo	Ähtäri	0 %	99,7 %	-	-	229
Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy	Ähtäri	0 %	100 %	11	209	2
Ähtärin Matkailu Oy	Ähtäri	100 %	100 %	8	25	8
Kiint. Oy Ähtärin Sairaalanmäki	Ähtäri	50,1 %	50,1 %	3 264	320	481
Kuntayhtymät						
Etelä-Pohjanmaan Liitto	Seinäjoki	2,90 %	2,90 %	54	17	1
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	Seinäjoki	4,61 %	4,61 %	2 851	2 204	164
Kuntayhtymä KYMPPI	Kauhava	7,83 %	7,83 %	36	7	24
Osakkuusyhteisöt yhdistettävät						
Kokkaamo Ateriapalvelut	Kuortane	20,1 %	20,1 %	216	194	25
Osakkuusyhteisöt yhdistelemättömät						
As. Oy Alataival	Ähtäri	32,40 %	32,40 %			
Ähtäri Events Oy	Ähtäri	0 %	28,73 %			
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy	Virrat	19,9 %	19,9 %			

8.3.6 Saamisten erittely

	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		1 825 237,35		696 153,97
Lainasaamiset		519 099,61		577 400,00
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>		2 344 336,96		1 273 553,97
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		12 044,62		8 693,87
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>		12 044,62		8 693,87
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		17 729,92		21 611,17
Lainasaamiset	61 399,85	6 822,15	68 222,00	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	61 399,85	24 552,07	68 222,00	21 611,17
Saamiset yhteensä	61 399,85	2 380 933,65	68 222,00	1 303 859,01

Alaskirjattu 2023:

	<u>Myyntisaamiset</u>	<u>Lainasaamiset</u>	<u>Pääomalainat</u>
Ähtärin Eläinpuisto Oy	749 533,54	3 000 000,00	769 635,87
Hotelli Mesikämmen Oy	281 807,05	250 000,00	1 000 000,00
Snowpanda Resorts Ähtäri Zoo Oy	111 426,98	500 000,00	1 000 000,00
= 7.662.403,11	1 142 767,57	3 750 000,00	2 769 635,87

Myyntisaamiset alaskirjattu 2024:

Ähtärin Eläinpuisto Oy	844 514,08
Hotelli Mesikämmen Oy	1 017 218,55
Snowpanda Resorts Ähtäri Zoo Oy	82 600,32
	1 944 332,95

Yrityssaneerausohjelmat tulevat käräjäoikeuden hyväksyttäväksi 5. toukokuuta 2025. Saneerausohjelmassa tullaan leikkaamaan yhtiöiden saneerausvelkoja, mikä voi tarkoittaa alaskirjauksia kaupungin kirjanpidossa edelleen oleviin ao. yhtiöiden myyntisaamisiin.

Saamisten erittely

Muut siirtosaamiset	Kaupunki	
	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveyshuollosta	53 750,00	45 000,00
Muut siirtosaamiset yhteensä	53 750,00	45 000,00

8.3.7 Rahoitusarvopaperit

	2024	2023
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	1 202,80	1 202,80
Erotus		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Yhteensä rahoitusarvopaperit	1 202,80	1 202,80

8.3.8 Oman pääoman erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1. Lisäykset Vähennykset 1.1. Peruspääoma 31.12.	20 663 127,26	24 279 762,68 -3 616 635,42 20 663 127,26	20 663 127,26	24 279 762,68 -3 616 635,42 20 663 127,26
Arvonkorotusrahasto 1.1. Lisäykset Vähennykset Arvonkorotusrahasto 31.12.	234 289,45 234 289,45	234 289,45 234 289,45		
Muut rahastot Vahinkorahaston pääoma 1.1. Lisäykset Vähennykset Muut rahastot yhteensä 31.12.		3 353,59 -3 353,59 0,00		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1. Edellisen tilikauden virheen oikaisu Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-5 287 081,00 -5 287 081,00	-4 097 019,94 -4 097 019,94	-2 628 856,18 -2 628 856,18	4 287 044,67 4 287 044,67
Tilikausien ylijäämä/alijäämä	-4 531 823,31	-1 190 061,06	-2 809 497,43	-6 915 900,85
Oma pääoma yhteensä	11 078 512,40	15 610 335,71	15 224 773,65	18 034 271,08

8.3.9 Pitkäaikaiset velat

5. v jälkeen erääntyvät		
	2024	2023
Joukkovelkakirjalainat	9 050 000,00	10 750 000,00
Joukkovelkakirjalainat (KuusSote)	711 183,59	736 599,06
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	299 735,59	299 735,59
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	10 060 919,18	11 236 334,65

8.3.10 Lainat

Lyhytaikaiset lainat	2024	2023
Lainat rahoitusyhtiöiltä		
Nordea	11 500 000,00	10 000 000,00
OP	20 000 000,00	
Joukkovelkakirjalainat		
Kuntarahoitus Oy	8 500 000,00	19 500 000,00
Lainat yhteensä	40 000 000,00	29 500 000,00

8.3.11 Pakolliset varaukset (1000 €)

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Takausvelka Op yrityspankki	759 849,84			
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Muut pakolliset varaukset yhteensä	759 849,84			

8.3.12 Vieras pääoma (1000€)

	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				1
Ostovelat		65		90
Muut velat	300		300	
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	300	65	300	91
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		26		32
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		26		32
Velka osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		115		86
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		115		86
Vieras pääoma yhteensä	300	207	300	209

8.3.13 Muiden velkojen erittely

	Kaupunki	
	2024	2023
Muut velat		
Liittymismaksut	299 735,59	299 735,59
Muut velat		
Muut velat yhteensä	299 735,59	299 735,59

8.3.14 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Kaupunki	
	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Siirtyvät korot	0	0
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	992 941,41	913 744,97
Valtionosuusennakot	49 507,81	78 961,20
Muut siirtovelat jäsenkuntayht.	0,00	0,00
Muut siirtovelat	190 345,12	222 547,89
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 232 794,34	1 215 254,06
Siirtovelat yhteensä	1 232 794,34	1 215 254,06

8.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

8.4.1 Vakuudet

Kaupungilla ei ole annettuja vakuuksia.

8.4.2 Leasing- ja vuokravastuiden yhteismäärä (1000€)

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	1 828	2 901	1 528	2 548
Leasingvastuut yhteensä	303	7 568	222	63
Yhteensä	2 131	10 469	1 750	2 611
Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.				

8.4.3 Vastuusitoumukset (1000€)

Järjestelyn luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta Jäljellä oleva pääoma	-	-	13 760	14 820
Takaukset muiden puolesta Jäljellä oleva pääoma	2 605	2 857	1 868	2 090
Lisäksi kaupunki on myöntänyt omavelkaisen takauksen Ähtärin Energia ja Vesi Oy:n lainojen korkosuojaukseen.				

8.4.4 Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista (1000€)

	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	45 944	44 847
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	-	-
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	49	36

8.4.5 Muut taloudelliset vastuut (1000€)

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	8 500	2 742	7 461	1 754
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	2 149	1 979	2 149	1 979
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Muut vastuut	8 004	9 397		
Muut taloudelliset vastuut yht.	18 653	14 118	9 610	3 733

8.4.6 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Koronvaihtosopimus

Ähtärin kaupungin lainakanta on suojattu 32,3 miljoonan euron koronvaihtosopimuksilla.

Kaupunki suojaa koronvaihtosopimuksilla olemassa olevia lainoja ja koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupungilla on lainojen uudelleenrahoitustarve sekä uudelleen rahoitukseen sisältyvä korkoriski, jota koronvaihtosopimuksella suojataan.

Korkoriskin suojaamisen tarkoitus on tukea taloudellisen toiminnan tavoitteiden saavuttamista pitkällä aikavälillä sekä pienentää korkokulujen vaihtelua.

Operandi Oy on 13.11.2015 tehnyt rahoitusriskien hallinnan strategiakartoituksen.

Syksyllä 2022 solmittiin kaupunginhallituksen 22.8.2022 § 226 valtuuttamana, OP Yrityspankki Oyj:n kanssa uusi tehostettu koronvaihtosopimus ajalle 31.3.2023 – 30.9.2049 suojattavan pääoman ollessa alussa 24 miljoonaa euroa. Samalla terminoitiin aiempi koronvaihtosopimus ajalle 31.3.2023-30.6.2049. Lyhennystapa 200.000 euroa / 6 kk (maalis-syyskuut) ja koronmaksu 6 kk välein. Vuoden 2023 lopussa suojattava pääoma oli 23,8 miljoonaa euroa.

Syksyllä 2022 tehdyssä tehostetussa koronvaihtosopimuksessa asiakas maksaa kiinteän 1,78 % koron tai 6 kk euribor -2,22, %.

Syksyllä 2023 solmittiin kaupunginhallituksen 9.10.2023 § 232 valtuuttamana OP Yrityspankki Oyj:n kanssa uusi koronvaihtosopimus ajalle 29.9.2023-30.9.2030 suojattavan pääoman ollessa 8.500.000 euroa. Lyhennystapa kertalyhenteinen ja koronmaksu 3 kk välein.

Koronvaihtosopimuksessa asiakas maksaa korkoa 3,39 % ja vastaanottaa 3 kk euribor.

Molemmat koronvaihtosopimukset ovat tilinpäätöshetkellä alentaneet kaupungin lainanhoitokustannuksia vähentämällä korkokustannuksia.

Ähtärin kaupungin lainakanta 31.12.2024 on 50,9 miljoonaa euroa ja suojaus 32,3 milj. euroa eli lainojen suojausaste oli 31.12.2024 63,4 prosenttia.

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut korkojohdannaiset Tehostettu koronvaihtosopimus 31.3.2023-30.9.2049 Markkina-arvo 31.12.			-401.501,39	-606.106,37
Koronvaihtosopimus SWAP 29.09.2023-29.09.2030 Markkina-arvo 31.12.			509.707,56	503.483,60
Koronvaihtosopimukset/konserni Markkina-arvo 31.12.				

8.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

8.5.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Kaupungin henkilöstömäärä vuoden lopussa käsittää kaikki palvelussuhteet, joita kaupungilla on vuodenvaihteessa, vaikka palvelussuhde ei sillä hetkellä olisikaan aktiivinen.

	2024	2023	2022
Yleishallinto	12	12	14
Sosiaali- ja terveystoimi	10	10	10
Sivistys- ja hyvinvointi	166	158	159
Tila- ja infrapalvelut	33	33	56
Yhteensä	221	213	239

8.5.2 Henkilöstökulut

	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	9 743 702,95	9 576 244,98
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	107 822,41	114 800,16
Henkilöstökulut yhteensä	9 851 525,36	9 691 045,14

8.5.3 Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2024	2023
Keskusta	5 081,40	7 373,45
Kokoomus	3 106,40	4 641,70
Kristillisdemokraatit	245,40	196,30
SDP	2 166,16	2 947,10
Perussuomalaiset	997,15	2 720,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	11 596,51	17 878,55

8.5.4 Tilintarkastajan palkkiot

	2024	2023
Tilintarkastuspalkkiot	9 384,24	10 467,80
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	9 384,24	10 467,80

8.5.5 Liiketoimet intressitahojen kanssa

Ähtärin kaupungin tytäryhtiöiden toimintaa on aiemmin vuosittain rahoitettu ns. lyhytaikaisella kausilainalla. Kausirahoituksella on ollut tarkoitus kattaa operatiivisesta toiminnasta aiheutuvat menot varsinaisen sesongin ulkopuolisena aikana. Kausiraha maksetaan pois sesongin päättyessä viimeistään syyskuun lopussa tai kausilainojen lyhennyserät on sovittu erillisesti kaupungin hallituksen päätöksellä. Kausilainoja vuoden lopussa on 4,0 miljoonaa euroa. Lainan korko on euribor 12 kk + 0,40 % p.a. Kunnan arvion mukaan tytäryhtiöiden lainoihin sisältyy riski.

9 Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat

Ähtärin kaupunki talousosasto harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa tyttären kirjanpito- ja palkanlaskentapalveluiden osalta. Tämän toiminnan tuotot ja kulut esitetään alla olevassa tuloslaskelmissa.

Talousosasto tyttären kirjanpito

TULOSLASKELMA	2024	2023
TOIMINTATUOTOT	145 052,62	175 253,65
Maksetut palkat ja palkkiot	-114 997,96	-118 815,61
Jaksotetut palkat	3 217,90	2 083,62
Sairausvakuutuskorvaukset	2 245,43	220,40
Palkat ja palkkiot	-109 534,63	-116 511,59
Eläkekulut	-19 627,84	-20 274,81
Jaksotetut palkkojen sivukulut	552,08	487,36
Kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut	-1 368,03	-1 814,91
Työttömyysvakuutusmaksut	-658,28	-1 307,51
Tapaturmavakuutusmaksut	-1 093,03	-932,27
Henkilösivukulut	-22 195,10	-23 842,14
HENKILÖSTÖKULUT	-131 729,73	-140 353,73
Asiantuntijapalvelut		-149,00
ICT-palvelut	-22 672,82	-23 446,01
Painatukset ja ilmoitukset	-540,93	-326,02
Posti- ja kuriiripalvelut	-24,85	-9,05
Majoitus- ja ravitsemispalvelut	-44,78	-98,58
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-66,76	-12,58
Koulutus- ja kulttuuripalvelut	-422,00	-952,00
Muiden palvelujen ostot		
PALVELUJEN OSTOT	-23 772,14	-24 993,24
Toimisto- ja koulutarvikkeet	-360,88	-356,93
Kirjallisuus	-90,00	-88,18
Kalusto		-43,91
AINEET ,TARVIKKEET JA TAVARAT	-450,88	-489,02
Välilliset verot	-7,47	-3,55
Vuokrat, sis.		-11 607,23
Muut toimintakulut	-6,05	-20,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-13,52	-11 630,78
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-155 966,27	-177 466,77
TILIKAUDEN TULOS	-10 913,65	-2 213,12

10 Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Käytetyt tositesarjat

001	Muistiot	1001-1299
008	Oikaisut tilinavaussaldoihin	8000-8000
010	Tiliotetositteet	41096-41976
101	Ostoreskontran suoritukset	9001-9560
151	Myyntireskontran suoritukset	20001-20655
301	Palkat	30001-30054
402	Ostoreskontra	515500-522659
603	Hallinto-osasto	610301-610326
604	Taloussosasto/kertalaskutus	612001-612052
606	Sivistysosasto	642001-642563
607	Lukio yo-laskutus	644001-644017
614	Antolainat/v	614001-614002
615	Asuntojen vuokrat	820001-820195
616	Kuukausittaisen lasku	616001-616369
617	Maanvuokrat	617001-617050
618	Takausprovisiot	618001-618014
620	Rakennusvalvonta	670001-670127
621	Tilapalvelu	680001-680181
622	Puistot	690001-690218
623	Tekninen/Sekalaiset	660001-660061
654	Päivähoito	810001-810459
701	Käyttöomaisuusviennit	700001-700023
801	Vyörytykset ja jaksotukset	890001-890012
910	Tilinpäätössimulointi	910000-910001

11 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen säilytys

Ähtärin kaupungin tasekirja vuodelta 2023 säilytetään pysyvästi. Tase-erittelyt, pää- ja peruskirjat säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Tilikauden tositteet ja liiketapahtumia koskeva kirjanpito ja muu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta tilikauden päättymisestä.

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

ATK-tulosteina:

- pääkirja
- päiväkirja
- ostoreskontra
- palkkakirjanpito
- talousarvion toteutumisvertailu
- käyttöomaisuuskirjanpito

Tasekirja sidottuna

Muut tilinpäätösasiakirjat sidottuna:

- tase-erittely
- tilikartta

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Ähtärissä _____. päivänä _____kuuta 2025

Ähtärin kaupunginhallitus

Leena Mäenpää

Pirkko Ahola

Helena Hautakangas

Kari Kivinummi

Irma Kuoppala

Antero Lamminaho

Juha Nortunen

Tapio Makkonen

Matti Takamäki

Perttu Sonninen
kaupunginjohtaja

Tilinpäätösmerkinnät

Suoritetussa tarkastuksesta on tänään annettu erillinen tilintarkastuskertomus.

_____.____.2025

Ilari Karhu
Tilintarkastaja, JHT, HT
Oy SK-Reviisorit Ab

Ähtäri